

RINDALSHOLT PER-ARIE

ERLEND V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad
Boks 104 Blindern
OSLO 3

ÅRSFEST... JUBILEUM?

Det er hyggelig å gå ut en kveld, men det er enda bedre å ha en hel weekend å kose seg på. Gå til dekket bord med deilig mat, slappe av i hyggelig omgivelser, trekke frisk og sunn fjellluft i praktfullt turterreng. Pynte seg litt og danse til godt orkester om aftenen.

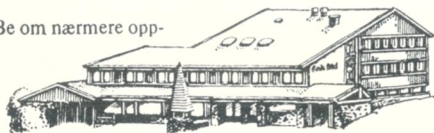
Uansett anledning...
vi skal gjøre vårt for
at den skal bli
vellykket!

God mat og drikke, (alle rettigheter) dans til godt orkester, alle rom er like med bad/dusj og toalett, hyggelige omgivelser og fint turterreng.

lysninger og om tilbud!

Ring direkte tlf.:
067/86100, lokalnr. 5
eller kontakt reisebyråene.

Be om nærmere opp-

Geilo Hotel

3580 Geilo. Tlf.: 067/86100, lokalnr. 5.

Femme RRA

Nora Leverpostei
39% mindre fett enn andre
hermetiske

**-en god unnskyldning
for å smøre tykt på**

NORSK SJAKKBLAD

Juni

1978

3

VM-aspirant Viktor Kortchnoi besøkte Norge i april og spilte bl.a. simultan på Blindern, Oslo. På bildet signerer stormesteren en bok, mens Per A. Bergersen i forgrunnen har fått noe å tenke på. Publikum følger nøye med.

NORSK SJAKKBLAD

Boks 104 Blindern Oslo 3

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør: Øystein Brekke

Sentralredaksjon:
Johs.R. Kjekken
Tor Arne Hauge

Forretningsfører:
Arnold J. Eikrem

Medarbeidere:

Knut Jøran Helmers
Henning W. Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Jacob Kjelstrup
Svein G. Myreng
Per Ofstad
Eivind Poulsson
Øystein Sande
Petter Stigar

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementpris for ikke
medlemmer: kr. 50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo 1

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 8601.2395029

President: Arnold J. Eikrem
Briskebyvn. 48 v.409 Oslo 2
Tlf. 02/56 79 10

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Rokader i redaksjonen

To rokader kan registreres i vår medarbeiderstab.

Tormod Fyri har rokert med Per Ofstad. Fyri innehar flere sentrale verv i norsk sjakk, ikke minst innen skolesjakken, og det er fullt forståelig at han for tida ikke kan bidra fast til organet. Tema: overbelastning.

Ofstad har jevnlig bidratt med stoff til NSb, og det tenker han å fortsette med. Spesialområder: datasjakk, postsjakk. Velkommen.

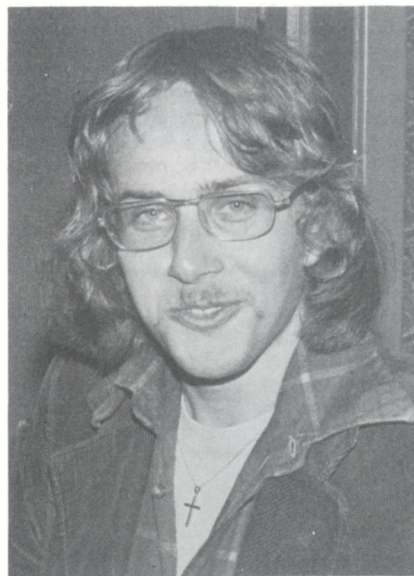
Jacob Kjelstrup rokerer med Nils G.G. van Dijk. Kjelstrup har nylig flyttet til USA med sin familie. Vi takker vår nyttige medarbeider for innsatsen, og både håper og regner med å se han igjen i norsk sjakk.

van Dijk er identisk med Norges eneste internasjonale mester i problemsjakk. NSb's nye problemspalte vil dermed være i de aller beste hender, til glede for mange av våre lesere. Følg med fra neste nummer.

Dette kommer forøvrig raskere enn vanlig. Må ut før NM. Innhold: Ratinglister, Kommunikasjon, postsjakk m.m.

INNHold

Farleg kar	3
På titteljakt?	4
Kortchnois besøk	5
Presentasjon	5
Simultan	6
Intervju	12
Sølv var ikke nederlag	14
Lite norsk i Fredrikstad	17
Radiopartiet mot Island	22
Litteratur	25
"Førsteraden"	27
Det åpne NM på Gausdal	35
NM for klubbtag, innledende runder ...	41
Trygve Waage in memoriam	47
Sverre Halvorsen in memoriam	48
Fritz Sämisch minneturnering	49
Påskesjakk i London	50
Postsjakk	52
Norges Grand Prix 1977/78	55
Debatt	57
Turneringsinformasjon	58

Ein farleg kar

Knut Jøran Helmers IM

Noreg har fått ein ny Internasjonal Meister! Det formelle vil rett nok ikkje vere i orden før etter neste FIDE-kongress (Buenos Aires i oktober), men den praktiske sida av saka har Knut Jøran Helmers, Sjakkklubben Stjernen, ordna overtvinge på sin måte. Det fyrste steget tok han i Bergen i januar, der han med 5½ poeng av 9 gjorde ein ratingprestasjon på 2480. Etter eit mindre feiltrinn i Danmark i februar, tok han det avgjerande skrittet inn i tittelstanden i Makarczyks minneturnering i Lodz, Polen i april. Med 9 av 15 poeng gjorde han ein ratingprestasjon på 2482. Dette heldt til udelt 2. plass, eit resultat norsk sjakk har grunn til å juble over. At ein nordmann reiser til utlandet og legg tre stormeistrar bak seg på resultatlista er ikkje kvardagskost. Sjå referat sid 14.

Ein nærare presentasjon av Knut Jøran skulle ikkje vere turvande i dette organ. Vi nøyer oss med å minne om at han vann Junior-NM i 1972, og at han overtvinge har vunne Noregsmeister-

skapet i 1976 og 1977. Han er født 7. februar 1957, og har sia 1973 vore medlem i "Stjernen", før det var han medlem i Oslo Schakselskap. Med sine 21 år er han den yngste nordmann som har fått IM-tittelen, og også den som har kvalifisert seg på kortast tid. 107 dagar var det mellom fyrste og siste parti.

Vi kjenner trong til å gratulere og slår på tråden til familien Helmers. Norsk Sjakkblad får medarbeidaren sin til telefonen:

Vi gratulerer med det fine resultatet. Du er vel fornøyd?

Jo takk, jeg er godt nøyd. Spesielt kvaliteten på partiene er jeg fornøyd med.

Er det hardere å spille i utlandet enn her hjemme?

Det er i allefall forskjellig. Det er f.eks. ingen "prügelknaber" med, slik det som oftest er her i landet. De fleste er gode i teori, de kan "Encyklopediaen". Å slå dem i hovedvariantene er vanskelig, så en blir nødt til å spille litt spekulativt.

Er det så at du satser på en profesjonell sjakkkarriere?

Vel, alle som spiller, spiller profesjonelt i og med at det er pengepremier. Så når jeg først spiller, så spiller jeg profesjonelt.

Hvor mye tid bruker du på sjakk?

Vel, jeg driver daglig med sjakk. En kan vel si at det er hovedbeskjeftigelsen min.

Hvordan trener du?

Jeg hadde nær sagt ved å skrive for Norsk Sjakkblad. Jeg går gjennom partier. Legger forholdsvis stor vekt på åpningsteorien.

Driver du fysisk trening?

Ja, som andre nordmenn.

Det sies at du har vært Oslomester i turn.

Ja, i min ungdom. Det var et slags skolemesterskap, så en skal ikke legge så stor vekt på det.

Når spilte du din første sjakkturnering?

Tja, når kan det ha vært? Husker ikke sikkert, men jeg tapte i allefall 9 av 9. Ble tvunget av mor, eller retttere sagt familien til å fullføre. Året etter vant jeg med 9 av 9.

Har du noen sjakklig læremester?

Egentlig ikke, ingen som tok seg spesielt av meg. Min far lærte meg å

flytte brikkene, i 8-9-års alderen tror jeg det var.
Noen sjakklike forbilder?
Fischer! Og så Walter Browne og Gyula Sax.

Noen norske?

Det er en som skiller seg klart ut: Lama! (For uinnvidde: Svein Johannesen. Intervj. amm.) Han er etter min mening den beste, tiden og mulighetene tatt i betraktning.

Hvordan vil du karakterisere din egen spillestil?

Gode åpningsteoretiske kunnskaper. Og så er jeg vel mer taktiker enn posisjonsspiller.

Sterke og svake sider. (Tenkepause)

Vanskelig å svare på. Jeg er nok sterkest i midtspillet, men som sagt, vanskelig å svare på.

Andre interesser enn sjakk?

Gå på ski, spille badminton, og så fisker jeg en del. Dessuten liker jeg å høre på musikk, særlig jazz.

Vi har av og til inntrykk av at nå for tida er Elo-tall og tittelinntegninger viktigere enn å vinne turneringer. Hva er din mening om dette?

Jeg er ikke eksponent for dem som har ratingskrekk. Mange er jo overnervøse for å tape rating, på den måten synes jeg ratingsystemet har negative sider. Enkelte, kanskje særlig yngre spillere regner jo som gale for å finne ut om de risikerer å tape rating dersom de starter i en turnering.

Hvilke turneringer skal forresten du starte i nå framover?

Gjøvik Grand Prix skal spilles, deretter kommer Landsturneringa, Skien og Gausdal. Og så eventuelt Olympiaden. Dessuten er "Stjernen" nå kommet til finalen i NM for lag, så jeg må vel spille der.

Helt til slutt: Hva er ditt sjakklike mål?

Å bli bedre.

jrk.

På titteljakt

Ettersom det nå for tida er viktigast av alt å få seg Elo-tall og tittel (å spele sjakk og vinne turneringar er framleis bra det og, men berre som eit middel, ikkje som noe mål), skal det her kort og litt forenkla gjerast greie for kva krav som må tilfredsstillast før NSF kan sende søknad til FIDE om å få ein spelar utnemnt til f. eks. Internasjonal Mester.

Etter at Elo-ratinga vart innført i FIDE, er det på grunnlag av Elo-prestasjonen titlane blir utdelt. Prestasjonen blir utrekna etter den prosentmessige score i forhold til ratinggjennomsnittet i turneringa, og ratinggjennomsnittet skal her inkludere spelarens eigen rating. For at FIDE skal godkjenne ei turnering som tittelkvalifiserande, blir det stilt fylgjande krav, sitat: "Ei internasjonal tittelturnering skal ordinært ha minst 9 runder og minst 10 deltakarar. Av desse skal minst 1/3 ha tittel frå før, minst 1/3 skal ikkje kome frå det same sjakkforbundet, og minst 3/4 skal ha (FIDE-) rating. Med mindre enn 10 deltakarar må alle ha tittel." Skal resultatet i turneringa godkjennast til innteikning i IM-tittelen må

prestasjonen vere på minst 2450 Elo-poeng (tilsvarande for stormester er 2550). Krav på å bli utnemnt til IM får du når du har, sitat: "Innafor ei tre-års periode, anten (a) tre IM-resultat eller (b) to slike resultat i to arrangement som tilsaman består av minst 24 parti." I tillegg får vinnarane av Junior-VM, Junior-EM, etc. IM-tittelen, likeeins den som scorer 66,67% i ei soneturnering og dei som kvalifiserer seg til å delta i ei interpersoneturnering.

For GM-resultat gjeld tilleggskravet at kandidaten må møte minst tre stormestrar.

I Monrad-turneringar av den typen som er mest vanlege her heime, blir tittelkandidaten og dei han møter å betrakte som ei turnering som rating-snitt og prestasjon blir utrekna etter. Det er såleis uråd å rekne ut tittelkravet i ei slik turnering på førehand, da vi ikkje veit kven kandidaten møter før siste runde er sett opp.

jrk.

Har DU noen mening om hvordan norsk sjakk kan og bør forbedres, så skriv om det i NSb, - eller møt fram på kongressen i Risør!

Kortchnois besøk

Det er nesten ikke til å tro. Sjakkens VM-aspirant Viktor Kortchnoi har vært på Norgesbesøk. Få måneder før selve tittelkampen mot Karpov braker løs. Det var en knappe fire døgnns visitt. Ikke før var han kommet, så måtte han dessverre reise igjen. Slik føles det.

Kortchnoi i storform ved ankomst til Norge.

Men han rakk å sette merke etter seg. Sjakk-PR av ypperste kvalitet. Enda kunne det sikkert vært gjort mer ut av besøket sånn sett. Med bedre tid til forberedelser.

Men vi skal være fornøyd. Det er ikke hvert år en sjakkspiller intervjues i norsk radio og fjernsyn (Ekko og Dagsrevyen). Om sjansene foran VM-matchen. I sjakk. Det er heller ikke dagligdags med 200, kanskje 300 tilskuere til en simultanforestilling i sjakk. I Norge. Og det tross beskleden forhåndsreklame.

Egentlig skulle han også vært til stede under Det åpne NM på Gausdal uka før. Som skiturlist og bakspiller. Men han fikk dessverre ikke anledning. Det er naturligvis travle tider.

Han ankom fra Zürich mandag 3. april. Ble møtt på Fornebu om ettermiddagen og kjørt til hotellet. Sprudlende opplagt. Ikke nødvendig å hale ordene ut av den mannen. Og et utmerket engelsk. Kortchnoi er en av de få filologene i sjakkeliten.

Bemerkelsesverdig er det at han bl.a. kom for å spille tre simultaner á 30 partier - fullstendig gratis! Slett ikke hverdagskost, men han tok dette som et "good-will-besøk" og en avveksling i programmet. Prisen for et parti mot mesteren kunne dermed settes til beskjedne 75 kroner, bare til dekning av reise- og oppholdsutgifter.

PRESENTASJON

Viktor Kortchnoi er velkjent for det store sjakkpublikum. En kort presentasjon likevel, før vi gir oss i kast med hans lille norske "simultanturné".

VK ble født i Leningrad 23. juli 1931 og vokste opp under fattigdom og krig. Foreldrene ble skilt tidlig, og faren måtte ta seg av gutten. Men i 1941 ble han sendt til fronten og snart drept. Etter det var det stemoren som tok seg av Viktor. Sjakk hadde han lært av sin far i 6-årsalderen, men det ble lite spilling før i 1943 da han kom inn i sjakkklubben i Leningrads "Pionerplass". Her var treningsforholdene de beste, og framgangen kom nokså raskt. Siden har det gått i sjakk for Viktor Kortchnoi. Foruten universitetsstudier i historie, men de irriterte mer enn de engasjerte. (Det var fortsatt Stalintid.) Han angret på at han ikke valgte et språkstadium i stedet.

Kortchnois første store suksess på sjakkarenaen var å bli sovjetisk juniormester i 1947. Delt førsteplass året etter. Nasjonal mestertittel i 1951. Overraskende sjetteplass i Sovjetmesterskapet 1952, foran giganter som Smyslov, Bronstein og Keres. Vinner av internasjonal turnering i Bucaresti 1954 og delt seier i Hastings

1955/56. Utnevnt til stormester 1956. Første gang Sovjetmester i 1960. OL-debutant i Leipzig samme år - ubeseigret på 4. bord.

Fra dette året har Kortchnoi inntatt sin naturlige plass i verdenseliten. I neste VM-syklus kom han med som utfordrer etter delt 4.plass i interso-netturneringen i Stockholm. I kandidat-turneringen i Curacao 1962 måtte han nøye seg med 5.plass etter Petrosjan, Geller, Keres og Fischer. I 1964 fikk han pga. magesår ikke anledning til å kvalifisere seg til intersone- og kandidatturnering, så siden har Kortchnoi vært ekstra nøye med helse og kondisjon. I kandidatmatchene har han oppnådd følgende resultater:

1968	VK - Reshevsky	5½-2½
1968	VK - Talj	5½-4½
1968	VK - Spasskij	3½-6½
1971	VK - Geller	5½-2½
1971	VK - Petrosjan	4½-5½
1974	VK - Mecking	7½-5½
1974	VK - Petrosjan	6½-5½
1974	VK - Karpov	11½-12½
1977	VK - Petrosjan	6½-5½
1977	VK - Polugajevskij	8½-4½
1977/78	VK - Spasskij	10½-7½

I tredje forsøk klarte han altså omsider å vinne en kandidatfinale - med samme margin som han tapte den i 1968. Og begge ganger med Spasskij som motstander. Kortchnoi har bevist at det nytter å bevare og forbedre sjakkformen også etter de passerte 40. I sitt 47. år er han nærmere selve verdensmesterskapet enn noengang.

Når Kortchnoi er kjent under tilnavnet "Viktor den grusomme", er det fordi han foruten å ha vunnet en lang rekke sterke turneringer, flere ganger også har gjort det med klar margin. Som fighter og turneringsspiller når han opp blant de aller fremste verden har sett.

Om han også skal føye sitt navn til rekka av verdensmestere, vil vise seg i VM-kampen som starter 16. juli i Baguio City. Filippinene. Oddsene er nok på Karpovs side, av aldersmessige grunner. På den annen side har Kortchnoi gjort fremragende resultater i det siste, - ikke minst etter at han "hoppet av" etter IBM-turneringa i Amsterdam sommeren 1976 og ba om politisk asyl i Nederland.

Nå i februar var han f.eks. i Beerche-

va, Israel og spilte sin siste turnering før VM-kampen. I et relativt sterkt felt tok Kortchnoi 12 poeng av 13 og distanserte nestemann med ikke mindre enn 4 poeng! Remiser mot to av sine sekundanter - Keene i første og en rask, fredelig Murei i siste runde. Ellers rent bord.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	
1	V Kortchnoi	GM	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
2	Y Bleiman	IM	0	x	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	8	
3	M Stean	GM	0	0	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7½	
4	R Keene	GM	½	½	½	x	0	1	0	1	0	1	1	1	7	
5	Y Murei	½	0	0	1	x	0	1	1	1	1	0	1	0	7	
6	N Birnboim	0	0	0	0	1	x	1	0	0	1	1	1	1	6½	
7	I Lederman	IM	0	0	0	1	0	x	1	0	1	0	1	1	6½	
8	V Liberzon	GM	0	1	1	0	1	0	x	0	1	1	1	1	6½	
9	S Tatai	IM	0	0	0	0	1	1	1	x	0	1	1	1	6½	
10	Y Kraidman	GM	0	0	0	0	0	0	0	0	1	x	1	1	6	
11	Y Vanger	0	1	1	0	0	0	1	0	0	x	1	0	1	6	
12	S Kagan	IM	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	x	1	5	
13	E Formanek	IM	0	0	0	0	0	0	0	1	0	x	1	4½		
14	M Pasma	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	x	2		

Som mange vet var det ikke Kortchnois første besøk i Norge. Han var her to ganger tidlig i sin internasjonale løpebane. I 1954 gikk studentverdensmesterskapet i Oslo, og Kortchnoi spilte 1.bord for Sovjets lag (som bare ble nr.2 etter Tsjekkoslovakia). I 1956 kom han til Oslo sammen med Kotov og Talj etter student-VM i Uppsala. De tre spilte både simultan og en liten, uoffisiell "landskamp" der Per Lindblom gjorde den bragd å spille 1-1 (to remiser) mot Kortchnoi. Fra Kortchnois simultan dengang har forøvrig André Bjerke i "Spillet i mitt liv" udødeliggjort dikteren Carl Keilhaus vakre seier over stormesteren.

SIMULTAN

Tilbake til tirsdag 4. april 1978, da Kortchnoi - i følge med president Eikrem som organiserte Norgesbesøket - dro til Sandefjord for å møte 30 av distriktets håpefulle.
Resultat: +27, =1, -2.

De to som greide å felle mesteren var Karl H. Lund, Kongsberg og veteranen Trygve Nalum, Sandefjord. Remis scoret Kristoffer Haugan, Tønsberg. Men de fleste måtte naturligvis nøye seg med en hyggelig "lærepenge". Blant

BLOK
ØL & VINSTUE
Sjakk mat og drikke
CHATEAU NEUF SLEMDALSVEIEN 7

F. SELMER

Ingeniør F. SELMER A/S
Ingeniør- og entreprenørforretning

INNSPURTEN 5 OSLO 6

 a.s Administrativ
databehandling

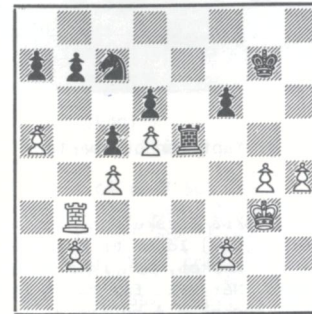
Akersgaten 47 - Oslo 1
Tlf. 33 70 58

sterke spillere som fikk slik skjebne var Pål-Ole Liabøtrø, Gunnar Moe, Magnus Edwardsen og Einar Kjømpereud.

Et publikumsvennlig parti ble det mot Tønsbergs Blads sjakkspaltist:

Hvit: Kortchnoi
Svart: Gunnar Bue, Tønsberg

HOLLANDSK
1 d4 f5 2 Sc3 Sf6 3 Lg5 c6?! 4 Lxf6
exf6 5 d5! Lb4 6 e3 d6 7 Se2 0-0 8 a3
Lxc3 9 Sxc3 c5 10 Ld3 Ld7 11 0-0 Sa6
12 Df3 g6 13 e4 fxe4 14 Sxe4 Lf5 15
Tfe1 Sc7 16 c4 Dd7 17 h3 Tae8 18 Dg3!
Lxe4 19 Txe4 Txe4 20 Lxe4 Te8 21 Lxg6!
hxg6 22 Dxg6+ Dg7 23 Df5 Te5 24 Dc8+
Se8 25 Tc1 Kf8 26 Tc3 Tg5 27 g4 Te5 28
Tf3 Te1+(?) 29 Kg2 Te5 30 h4 Kg8 31
Kg3 De7 32 a4! Kg7 33 a5 Dc7? 34 Dxc7
Sxc7 35 Tb3!

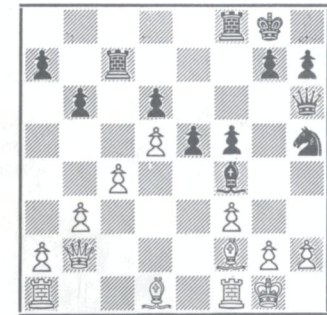
Plutselig er a-bonden hvits gevinstvåpen. 35 - Te7 36 Txb7! Bues plan var nå 36 - Sxd5 37 Txe7 Sxe7 og svart vinner tilbake bonden med fordel. Men etter 36 - Sxd5? 37 a6! henger både tårn og springer. Derfor: 36 - Kf7 37 Txa7 Sxd5 38 Txe7+ 1-0
Springeren blir bundet til a-bonden, hvoretter bøndene på kongefløyen avgjør partiet. Lærerikt.

Mot Trygve Nalum viste Kortchnoi til en avveksling blekt spill og ble offer for en dundrende nedspilling.

Hvit: Kortchnoi
Svart: Trygve Nalum

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 e5 6 Sdb5 d6 7 Sd5 Den mest populære teorivarianten er 7 Lg5. 7 - Sxd5 8 exd5 Se7!? Vanlig er 8 - Sb8, 9 c4 Sg6 Etter 9 - a6?? 10 Da4 vinner hvit. 10 Da4 Ld7 11 Db4 Lxb5 12 Dxb5+ Dd7 13 Db3(?) Le7 14 Le2 0-0 15 0-0 b6

16 Le3 f5 17 f3 Dd8 18 Kh1 Lg5 19 Lg1
Sf4 20 Ld1 Tc8 21 Da4 Tc7 22 b3 Df6 23
Da3 Dh6 24 Db2 Sh5 25 Lf2 Lf4 26 Kg1

26 - Lxh2+! 27 Kxh2 Sg3+! 28 Kxg3 f4+
Nalum gjorde trekkene 26-29 á tempo på samme runde, da han så at sluttstillingen var vunnet. Men 28 - g5! fører mer direkte til matt. 29 Kg4 Tf5 30 Lh4 Th5 31 Df2 g5 32 Th1 Tg7 Hvit er helt forsvarsløs. 33 Le2 gxh4+ 34 Kh3 Tg3+ 35 Kh2 h3 36 Kg1 Txg2+ 37 Dxc2 hxg2 38 Txx5 Dxx5 39 Kxg2 Df5 40 Tc1 Kf7 41 Kf2 Dh3 42 Tg1 e4 0-1
Uten tvil den mest kraftfulle seier over Kortchnoi under hans Norgesbesøk.

Neste morgen var det tilbake til hovedstaden for oppvisning på Universitetet på Blindern (Frederikke kafeteria) med Oslo og omegn Sjakkrets som arrangør. 15 av byens beste juniorer fikk spille gratis. 15 andre ble utvalgt etter klubb og ratingtall, mens de aller fleste fikk nøye seg med å bakspille forestillingen. Sikkert en opplevelse bare det. Tettpaket med tilskuere, 2-300 i tallet, og en sjelden ladet stemning.

Kortchnoi gjorde åpningstrekkene lynraskt - nesten rart han alltid traff riktig brikke. Etter noen runder ble det litt mer fred å få. Han stanset helt opp iblant, tok et overblikk, et raskt drag av sigaretten og fattet sin beslutning. Etter ytterligere noen runder falt han i tanker ved mange brett. Planleggingsfasen. En trofast bakspiller kunne konstatere at Kortchnoi vanligvis valgte det skarpeste alternativet. Mange stillinger ble både spennende og litt uoversiktlige. En krevende spillestil og neppe den mest

Junioren Svein Rishovd var blant de mange som måtte gi tapt for overmakten.

effektive i simultan. Det tok da også sin tid. Poengene strømmet inn etter hvert, men også hardnakket motstand mange steder. Spesielt godt var det stort sett få som sto. Bortsett fra Timo Nurmi. Men han klarte til gjengjeld å rote seg bort i tårnsluttspillet - med god hjelp fra motparten. Utover i midtspillet var det enkelte som klarte å utligne, eller endog få fordel.

Da forestillingen var slutt, noe over midnatt, viste opptellingen: Kortchnoi +24, =4, -2. Fire remiser besørget av Thomas Heiberg, Thor Geir Harestad og juniorene Lars Eckhardt og Tor Gulbrandsen. Hele poeng til Petter Haugli og Øystein Brekke.

Helhetsinntrykk: Kortchnoi på offensiven, men småfeil her og der kostet poeng. Gevinstpartiene av best kvalitet, her noen eksempler:

Hvit: Kortchnoi
Svart: Petter Stigar, Stjernen
KLASSISK BENONI
1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 e4 4 Sc3 d6 5 e4 Le7 6 g3 0-0 7 Ld3!? Et trekk vi ikke har klart å finne i teorien, f.eks.

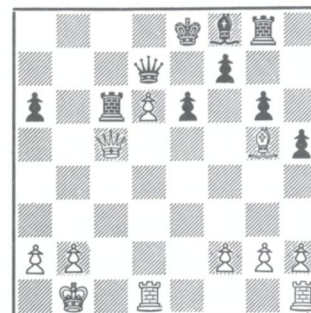
Hartstons nokså ferske Benoni-bok. 7 - Se8 8 De2 Lg5(?) Ideen er kjent og for forsåvidt utmerket, men ikke i denne stillingen. Når hvit får spilt f4-f5, blir det vanskelig å bevise at Lc8 er "god". Som vi skal se. 9 f4 Lf6 10 f5 Lg5 11 Lxg5 Dxc6 12 Sf3 De7 13 g4 Sa6 14 g5 f6 15 h4 Ld7 16 Kd2 Tab8 17 Tag1 Kh8 18 h5 Tg8 19 Sh4 Tf8 20 Sg6+ hxg6 21 hxg6+ 1-0
Tårnoffer og matt er obligatorisk.

Dette selv om svart har produsert en lang rekke tilsynelatende utmerkede trekk. Flere juniorer fikk slik behandling:

Hvit: Kortchnoi
Svart: Jacob Kjelstrup, Stjernen
NIMZO-INDISK
1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 e3 c5 5 Se2 0-0 6 a3 Lxc3+ 7 Sxc3 cxd4 8 exd4 d5 9 Le3 Sc6 10 Tc1 b6 11 b4! dxc4 12 Lxc4 Lb7 13 0-0 Tc8 14 Dd3 Se7(?) 15 Lg5 Sed5 16 Sxd5 Lxd5 17 La6 Txc1 18 Txc1 La8 19 f3 Dd6 20 Lxf6 gxf6 21 De3 e5 22 dxe5 fxe5 23 Ld3 f5 24 Dg5+ Dg6 25 Dxc6+ hxg6 26 Tc7 Td8 27 Lc4+ Ld5 28 Lxd5+ Txd5 29 Txa7 Td3 30 h4 Kf8 31 b5 Tb3 32 a4 Ta3 33 a5 1-0

Publikum hadde mye å glede seg over - naturligvis også noen delikate avslutninger:

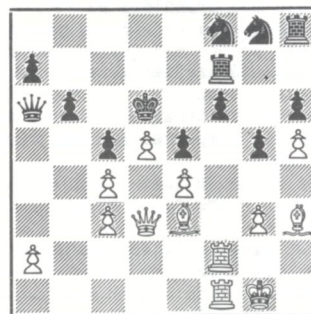
Hvit: Kortchnoi
Svart: Øystein Grasmø, Strømmen

24 Dxc6! Dxc6 25 d7+ Dxd7 26 Txd7 Kxd7
27 Tdl+ Kc6 28 Td8 Th8 29 Lf6 Tg8 30 Le7 1-0

Hvit: Kortchnoi
Svart: Cato Lindkjølen, Stabekk
NIMZOINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 e3 c5 5 Ld3 Sc6 6 Sf3 Lxc3+ 7 bxc3 d6 8 e4 e5 9 d5 Se7 10 Sg1 Da5 11 Se2 h6 12 f4 Lg4 13 Dc2 Lxe2 14 Kxe2 Tc8 15 fxe5 dxe5 16 Tb1 b6 17 Tf1 Sg6 18 g3 Da6 19 Tf5 Ke7 20 h4 Sd7 21 Le3 f6 22 Kf2 Kd6 23 Kg1 Se7 24 Tf2 g5 25 h5 Tcf8 26 Lf1 Tf7 27 Lh3 Sf8 28 De2 Da5 29 Tbf1 Sg8 30 Dg4 Da6 31 De2 Da5 32 Dd3 Da6

33 Le6! Sxe6 34 dxe6+ Kxe6 35 Td2! Tb7 36 Dd6+ Kf7 37 Lxc5 Te7 38 Txf6+ Kg7 39 Tf7+! Kxf7 40 Dg6+ Kf8 41 Td8+ matt 1-0

Til slutt kan nevnes ytterligere noen sterke spillere som måtte bite i gres-

set: Tor Kristiansen, Kjell Nilsen, Per A. Bergersen, Robert Vaagan, Jøran Jansson og Henning Egede-Nissen.

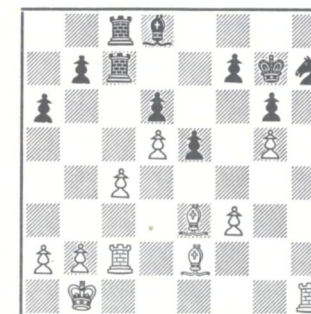
Kortchnois siste styrkeprøve var i Høyres hus, Oslo med OSS som arrangør. En god del tilskuere, men ikke så mange som man kunne forvente ved en slik stor begivenhet plassert i Oslo sentrum.

Resultat: +26, =2, -2
Gevinst: Jarl H. Ulrichsen og Per Sondresen. Remis: Roald Bukne og Per Falck.

Denne gang spilte Kortchnoi atskillig raskere. Han forklarte det med at han var sliten etter anstrengende program tidligere på dagen (bl.a. intervju med NSb). Like fullt behandlet han elite-spilleren Heggheim meget elegant:

Hvit: Kortchnoi
Svart: Bjørn Heggheim, OSS
KONGEINDISK

1 e4 d6 2 d4 Sf6 3 f3 g6 4 c4 Lg7 5 Sc3 0-0 6 Lg5 c6 7 Dd2 e5 8 Sge2 Sbd7 9 0-0-0 Da5 10 Kbl a6 11 d5 cxd5 12 Sxd5 Dxd2 13 Se7+ Kh8 14 Txd2 Te8 15 Sxc8 Taxc8 16 Sc3 Lf8 17 Le2 Tc7 18 Tc1 Tec8 19 Tdc2 Kg7 20 Le3 Le7? Heggheim mener selv at dette var svarts avgjørende feil. Nødvendig var visst 20 - h6. Vel, la oss spille videre og se. 21 g4! h6 22 h4 Tc6 23 g5 hxg5 24 hxg5 Sh7 25 Sd5 Ld8 26 Tg1 Sb6 27 Th1! Tema overbelastning: 27 - Sxg5? 28 Lxb6. 27 - Sxd5 28 exd5 T6c7

29 f4!! Drepende. 29 - f5 30 gxf6ep Lxf6 31 Lg4 Te8 32 Le6 Sf8 33 fxe5! 1-0

Blant interessante ofre fantes også velkjente navn som Willy L. Olsen og André Bjerke - gamle mesterspillere.

INTERVJU

Et så eksklusivt, toppaktuelt og spennende intervjuobjekt ville det vært skandaløst å la unnslippe. Det var da heller ikke i tankene. Derimot burde man tatt seg god tid til å forberede alskens snedige og interessante spørsmål. F.eks. om hvorfor Keres aldri ble verdensmester...

Så langt tenkte ikke NSb, uten at det av den grunn var noe problem å finne samtaleemner.

Møtested: Kortchnois komfortable hotellværelse. Redaktøren for anledningen assistert av en ikke mindre vitebegjærlig Arthur Kjelstrup-Olsen.

Det var mange søkere til VM-matchen. Hvorfor blir den spilt på Filippinene? Vel, det skjedde spontant. Jeg satte opp Østerrike først, og han, Karpov, satte opp Vest-Tyskland. Så hadde jeg Filippinene på annenplass, og Karpov valgte også Filippinene - på tredje-plass. For meg spiller det liten rolle. Men jeg tror det vil være bedre å spille - jo lenger unna Sovjet-Unionen, desto bedre.

Og selv om Karpov er 20 år yngre, håper du å slå han delvis på fysisk styrke?

Jeg har hørt at klimaet der vi skal spille, er litt uvanlig. Det er 1600 meter over havet, et klima som i Sveits. Jeg tror ikke jeg er svakere i fysisk forstand. Derimot blir Karpov kanskje bedre foret med sjakkideer enn jeg. Hele landet arbeider for han, og stormesterne kommer med sine ideer. Men fysisk sett viste den siste matchen mellom oss at jeg var den sterkeste.

Og hva setter du opp mot russernes analysemaskineri, for å si det slik? De siste matchene mot Polugajevskij og Spasskij viste mitt teams overlegenhet mot både Polugajevskijs og Spasskij lag. Virkelig overlegenhet - for jeg kunne rundspille Polugajevskij i nesten hver avbrutte stilling, og også Spasskij var som et barn når han måtte avslutte et parti. Vel, de er sannsynligvis sterkere. Det siste teamet vil være sterkere enn Spasskij. Men vi kan kjempe med dem!

Dere arbeider godt som lag?

Ja, kanskje mitt lag er bedre organisert og disiplinert. Ikke godt å si.

Hvordan er det økonomisk mulig for Keene og Stean å være med hele tida under matchene?

Jeg betaler for dem. Og til forrige match omfattet betingelsene penger til første og annen sekundant.

Og på Filippinene?

Jeg tror det er 15.000 Sveitserfranc til første sekundant og 9.000 til nr. to etter de nye reglene.

På tide å introdusere et brennbart tema:

Spasskij's merkelige oppførsel i Beograd - var den hans egen idé eller -? Selvfølgelig var det hans egen idé. Ene og alene?

Ja, men støttet av russerne. De ønsker å ødelegge mitt gode navn og rykte, så og si. Men det var Spasskij's egen idé, og han forberedte den på forhånd. Han forberedte utstyret. Jeg skjønnte ikke hva det var, og jeg var for likeglad før aller første parti da jeg så noen bokser bak hver spiller og demonstrasjonsbrettet. Det var litt merkelig, og Spasskij brukte det ikke fra begynnelsen av matchen. Det var hans nødløsning når han tapte. Og han brukte den under matchen mot Portisch.

Virkelig?

Ja. Jeg møtte Portisch i Wijk-aan-Zee etter matchen, og jeg sa jeg antok han var offer for hypnose. Han mente det var tull. "Jeg tapte matchen psykologisk fordi jeg ikke kunne vinne partiene jeg burde vinne". Likevel tror jeg noen svært mektig tok del i spillet. Var du altså hypnotisert i 13. parti da du slo med dronninga på f5?

Ja, nettopp. Jeg tror det. Spesielt fordi jeg spilte med normal styrke igjen noen få partier senere. Det hele er ganske besynderlig. Du vil si at jeg var totalt utmattet og ikke lenger i stand til å spille. Men jeg viste at jeg kunne!

Kan noe lignende skje i Baguio City? Kan Karpov komme til å bruke slike metoder?

Vel, det er et velkjent sovjetisk ordtak: "Ikke rør oss, så skal ikke vi røre dere". Dette ordtak kom til å bli skjebnen til deler av Finland, Polen, Romania og tidligere baltiske stater. Fremdeles gjelder det at "hvis de rører meg, så kan jeg forsvare meg!" Men jeg trodde Spasskij var en gentleman?

Det er galt. Jeg tror han var påvirket av sovjetpressen når det gjaldt oppførselen under matchen mot Fischer,

I samtale med NSb.

som ble oppfattet som gentlemanlike. Han var rett og slett så sikker på å vinne matchen. Og senere, før 17. parti, ble klagebrevet forfattet fra Spasskij's lag, undertegnet av Geller og naturligvis godkjent av Spasskij, "at Fischer brukte ikkesjakklike våpen mot han". Det var ikke en gentlemen oppførsel.

Men Fischer, har du ikke møtt han ganske nylig?

Jo.

Hvilket inntrykk fikk du?

Han lever på en merkelig måte i full hemmelighet og ikke omgitt av noen. Men han følger med i sjakkturneringer og partier, formen er fin og hukommelsen fremragende. Men likevel - han lever i en slags irreell verden, og vanskelig for meg å tro at han kommer tilbake til sjakkscenen, selv om han virkelig ønsker det og diskuterer planer om match med enten Mecking, Karpov eller meg. Men kanskje kommer det en tid når han blir mer ydmyk og ikke forlanger 5 millioner for matchen, - og så vil den finne sted. (latter) Tror du han har mistet noe av styrken i løpet av disse fem årene?

Han har mistet noe av styrken, men er fortsatt god nok til å slå alle. Noen ord om avhoppingen. Er det korrekt å si at du ble avhopper av politiske grunner?

OK, avistterminologi. Nei, ikke av politiske grunner. Det var fordi jeg ikke kunne fortsette min sjakkkarriere lenger. Men senere skjedde det at russerne hengte meg ut som en forræder av folket og offentliggjorde bannbrev mot meg. De beskyldte meg for å gi politiske intervjuer osv., så nå - fordi de insisterer på det - ja, jeg tilstår noen politiske grunner for at jeg hoppet av! Men det første er sjakkkarrieren. Det er riktig å si at jeg ble fratatt fordelene mine i Sovjet av politiske grunner, fordi de heller foretrakk Karpov osv.

Hvordan er livet som en sjakkprofesjonell i vest?

Du kan si at det ikke er så safe som i Sovjet, men det er mer frihet. Alt har sine lys- og skyggesider.

Du har gode betingelser som sjakktrener i Köln?

Ja, ja, og det er ikke den eneste kontrakten jeg har. Men av den hovedkontrakten har jeg en lønn på 2500 D.Mark i måneden. Jeg må gi en time pr. uke. Hvilket land føler du at du representerer utenom deg selv?

He, he, jeg kommer til å representere Sveits i VM-kampen.

Bedre betingelser der?

Jeg har en sekretær i Sveits, og hun hjelper meg mye. Man skal ikke undervurdere et slikt faktum.

Har du mange konkrete vanskeligheter på grunn av Sovjet-boikotten av deg?

Jo da. Men jo høyere jeg er på sjakkstigen, desto større vanskeligheter har russerne med sin boikott. De kan bli boikottet selv.

Hvor lenge vil dette vare, tror du?

Vel, hvis jeg blir verdensmester, hvem kommer da til å boikotte hvem?

Aljechin ble rehabilitert?

Ja, Aljechin ble rehabilitert fordi han ble verdensmester.

Så hvis du blir verdensmester, kan du vende tilbake til Sovjet som en konge?

Det vil jeg ikke! Etter matchen med Karpov mistet jeg nesten alle mine venner. Jeg ble en persona non grata, og ingen ville snakke med meg eller ha noe med meg å gjøre. Så nå har jeg ingen grunn til å dra tilbake.

Forts. side 44

Sølv var ikke nederlag

ved Knut J. Helmers

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
1	IM V.Inkiiov	BUL	2450	K	1	½	½	½	½	½	0	½	1	½	1	½	1	1	9½	
2	K.J.Helmerts	NOR	2345	0	N	0	1	0	½	½	½	1	1	1	½	½	1	1	9	
3	IM P.Lukacs	UNG	2460	½	1	U	½	½	½	½	0	½	½	½	½	½	1	1	8½	
4	A.Luczac	POL	2200	½	0	½	T	½	½	½	½	1	1	½	1	½	0	1	8½	
5	GM M.Kirov	BUL	2465	½	1	½	½	J	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	8	
6	GM L.Lengyel	UNG	2430	½	½	½	½	½	½	Ø	½	½	½	½	½	½	½	½	8	
7	GM L.Barczay	UNG	2465	½	½	½	½	½	½	R	1	½	½	0	½	1	½	½	8	
8	H.Swic	POL	2200	½	½	1	½	½	½	0	A	½	0	½	½	½	½	½	7	
9	IM L.Espig	DDR	2470	1	0	½	0	½	½	½	N	0	0	½	½	1	½	1	7	
10	IM J.Pribyl	POL	2455	½	0	½	0	½	½	½	1	1	H	0	1	0	½	½	7	
11	IM A.Sznapiak	POL	2430	0	0	½	½	½	0	1	½	1	1	E	1	½	½	0	7	
12	IM J.Adamski	POL	2470	½	½	½	0	½	½	½	½	0	0	L	½	1	½	1	7	
13	IM S.Witkovski	POL	2365	0	½	½	½	½	½	0	½	½	1	½	½	M	½	0	6½	
14	IM T.Ghitescu	ROM	2450	½	0	½	½	½	½	½	0	½	½	0	½	E	1	½	6½	
15	R.Skrobek	POL	2460	0	0	0	1	½	½	½	½	½	1	½	1	0	R	0	6½	
16	J.Pokojowczyk	POL	2380	0	½	0	0	½	½	½	½	0	½	1	0	½	½	1	S	6

Turneringen var til ære for en av Polens storspillere, IM Kazimierz Makarczyk. For de fleste av oss er vel navnet ukjent, men K.M. deltok bl.a. i olympiadene i Haag 1928, Hamburg 1930, Praha 1931, Folkestone 1933, Warszawa 1945 og i pseudo-olympiaden i München i 1936. Det sier ikke så lite når navn som Tartakower, Najdorf, Przepiorka og Rubinstein var å finne i troppen! Arrangører var Wojewodzka Federacja Sportu w Lodzi og Przedsiebiorstwo Turystyczne Lodz. Vi bodde og spilte på Hotel Centrum i Lodz, et luksushotell (jeg trodde ikke det fantes slike i Øst-Europa!). Turneringen var utmerket arrangert hva premier, hotellrom og spillesal angår. Derimot var middagen uspiselig, og på avslutningsbanke foregikk alt på polsk og russisk (uten tolk).

Sveriges representant skulle egentlig ha vært IM K.Kaiszauri, men han fikk ikke skaffet visum (han har russisk pass). I stedet sendte broderfolket den nybakte "norske" IM Christer Niklasson, som dessverre måtte bryte turneringen etter noen runder pga. influensa og en sterk mageinfeksjon. Bent Larsens visdomsord: "Det viktigste for en profesjonell sjakkspiller er å ha en stabil (sterk) mage"!!

Hva selve turneringen angår, så sier jo resultatlisten en god del. Men noen kommentarer: Vinneren Inkiiov er en meget solid spiller, men noe spesielt ved han er det vel egentlig ikke bortsett fra 1.-2. plass i det bulgarske mesterskapet med GM Radulov. Luczac var turneringens største overraskelse. (Eneste polske amatør i turneringen, men ikke ukjent. Han har slått GM Schmidt i det polske lagmesterskapet.) IM Lukacs (Ungarn) er en solid spiller og heldig! Stormestertrioen Barczay, Lengyel og Kirov skuffet vel noe. Barczay og Lengyel spilte temmelig pysete, mens derimot Kirov etter min mening spiller utmerket sjakk og burde hatt flere poeng. På 7 poeng finner man IM Sznapiak, IM Espig, IM Pribyl, IM Adamski (berømt bl.a. for sitt parti mot Talj i Lublin) og Swic (nr.3 i det polske mesterskapet). Her var det mange skuffelser på en gang! Mest skuffet vel Sznapiak, som var en av grunnene for at denne GM-kvalifiserende turneringen ble arrangert, og den østtyske IM Lutz Espig som har et GM-napp og en mengde gode resultater. Ellers er nok heller ikke Skrobek fornøyd, han var polsk mester i fjor! Jumbomannen Jerzy Pokojowczyk var i Polanica i fjor (8 stormestere) 1½ poeng over IM-kravet!!

Så når alt kommer til alt, er det vel bare Luczac og undertegnede som er godt fornøyd med resultatet. Mitt eget spill var til å begynne med vaklende (3 remiser på 5 runder), men etter hvert skjerpet spillet seg (e2-e4!). Helt fornøyd har jeg vel ikke lov å være da jeg ikke på noen måte hadde tur, bl.a. bukket jeg bort en remisstilling mot Inkiiov (bonde i slag!). Likevel: Til og med i siste runde kunne jeg fått delt 1.plass med seier over IM Adamski, men det var jo IM-tittelen jeg ville ha. Så partiet sluttet remis etter 10 trekk, og dermed har Norge en IM til!

Hvit: Pribyl, Polen

Svart: Helmers

DRONNINGBONDESPILL

1 d4 Sf6 2 Lg5 Se4 3 Lh4 c5 4 f3

Da5+? Teorien anbefaler 4 - g5, men dette trekket, som jeg fant ved brettet, fikk min motstander ut av boka. 5 c3 Sf6 6 d5 d6 7 e4 g6 8 Sa3 Lg7 9 Sc4 Dc7 10 a4!? 10 e5?! dxe5 11 d6 exd6! er godt for svart. 10 - 0-0 11 Sge2 Sbd7 12 Sg3 Sb6 13 f4 e6! 14 dxe6 Sxc4 15 Lxc4 Lxe6 16 Lxe6 fxe6 17 0-0 Dc6 18 Dc2 18 Db3 Kh8! er bra for svart. 18 - Tae8 19 Tae1 d5 20 h3 Lh6!? 21 Lxf6 Txf6 22 f5 exf5? 23 exd5? Dd7! Svart er nå i fordel. 24 c4 Tff8 25 b3? Te3! Begge var her i sterk tidsnød, med ca. fem minutter igjen hver. 26 Txc3 Lxe3+ 27 Kh1! Dd6 28 Se2 Te8 29 Dc3 Lg5! 30 Sg1 30 Dg3?? Dxd3 31 Sxd3 f4 med offisersgevinst. 30 - Te3 31 Dc2 31 Da5 Ld8! 32 Dxa7 Lc7! og svart vinner. 31 - Dg3! 32 Sf3 32 Tf3 Del! 32 - Lf4! Med vinststilling. 33 Kg1?? Txf3! 34 Txf3 Del+

0 - 1

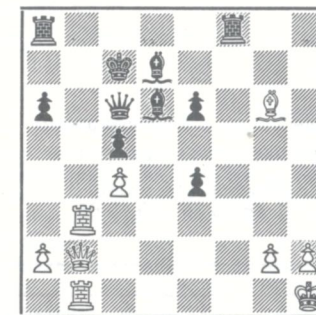
Hvit: Espig, Øst-Tyskland

Svart: Helmers

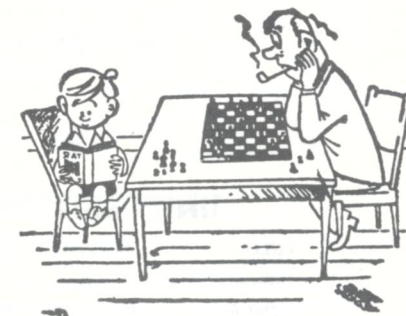
SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 Sf6 4 Sc3 cxd4 5 Sxd4 a6 6 Lg5 e6 Dette er nesten bedre enn 6 - Sc6, som jeg spiller som "føljetong" mot Westerinen. 7 f4 Db6! 8 Dd2! Dxb2 9 Tb1 Den gamle fortsettelsen. I dag spiller de fleste 9 Sb3, men om det er bedre vites ikke. 9 - Da3 10 f5! Sc6 Her er også 10 - b5!? interessant. 11 fxex6 fxe6 12 Sxc6 bxc6 13 e5!? En annen mulighet er 13 Lxf6 gxf6 14 Le2, med noenlunde likt spill. 13 - dxe5!? 13 - Sd7 er også bra, og Sd5 er

kanskje best. 14 Lxf6 gxf6 15 Se4 15 Le2 h5 (Dd6!?) 16 Lf3 med uklart spill, Gulko - Grigorjan 75. 15 - Le7 16 Le2 h5! Signert Fischer. 16 - 0-0-0 er meget uklart, men hvit har også da gode angrepssjanser. 17 Tb3 Da4! 18 c4! Den svarte dronningen er nå patt. 18 - f5 19 0-0!? 19 Sd6+!? og 19 Sg3(?) kan også spilles, det siste er på motte. 19 - fxe4 20 Kh1! 20 Dc3 Dxa2!? med uklart spill. 20 - c5!? 21 Dc3?! Dc6! 22 Dxe5 Tf8! Utnytter hvits svake første-rad. 23 Lxh5+ 23 Tfbl Ta7! 24 Tb6 Tb7! 25 Dxd5+ Kd8 26 Tdl Ta7!! og svart vinner. 23 - Kd8 24 Tdl+ Ld7 25 Lg6 Ld6! 25 - Lf6 26 Df4! med uklare forviklinger. 26 Db2! Kc7 27 Tb1

27 - e3!! Med vinststilling for svart. 28 Tb7+ På 28 Txe3 kan svart spille et tårn til b8 og bytte av. 28 - Kc8 29 Tb6 Dc7 30 Le4 På 30 Txd6 følger e2! og svart vinner. 30 - Tab8 31 Txb8 Dxb8 32 De2(?) Dxb1! 33 Lxb1 Tf2 34 De1 Lc6 35 Dg1 Td2: 36 Dxe3 Td1+ 37 Dg1 Txd1+ 38 Kxg1 Kd7 39 g3 og hvit gav samtidig opp. 0 - 1

SJAKK – EMBLEMER
– PLAKETTER
– MEDALJER
– PREMIER
av alle slags

«Hele Norges premieleverandør»

PREMIEMAGASINET %

Kirkeveien 114 – Oslo 3
Tlf. 46 20 34 - 69 45 68

MUSIKK- INSTRUMENTER

BANDUTSTYR

GITARER

BLÅSEINSTR.

TREKKSPILL

ORGLER

Deler og rekvisita. Vi har det

Stikk innom **lisco**
musikk a-s

MØLLERGT. 38, OSLO 1. Tlf. 20 48 20

AGISTRI og SPETSAI

to lokkende greske øyer som venter på deg

**LONDON, ATHEN, ROMA,
PARIS, NEW YORK**

og mange andre reisemål.

Flyvninger for studerende ungdom i
alderen 16—30 år.

BE OM VÅRT PROGRAM

UNIVERSITETENES REISEBYRÅ

OSLO	BERGEN	TRONDHEIM	ÅS	STAVANGER
Universitetssentret	Parkvn. 1	N.T.H.	1430 Ås	Ullandshaug
(02) 46 68 80	(06) 23 31 90	(075) 93 277	(02) 94 11 20	(045) 57 060

Lite norsk i Fredrikstad

Kanskje ikke så rart at inntrykket etter "Fredrikstad Chess Festival" er svensk. Fredrikstad ligger nesten i Sverige, og svenskene har et godt nivå og bredde i sjakk, men mangler stort sett de internasjonale turneringene hvor man kan hente laurbær og IM-tittel. Her er overlegenheten på norsk Eikrem-side. Altså, enkel oppskrift: Bli sjakkspiller i Sverige - reis til Norge og bli internasjonal mester! Benyttet med hell av Ornstein, Schneider, Kaiszauri og Niklasson. Av svensker er det bare Lundin (IM i 1950) og Eslon (bosatt i Spania) som har gjort det på annen måte.

Årets internasjonale påskesjakk i Fredrikstad samlet ikke mindre enn 21 svenske spillere, hvorav 8 i senior- og 13 i juniorfeltet. To nye IM-napp gikk over kjølen: Harry Schyssler og Tom Wedberg. Schyssler hadde få problemer og kunne "bade" inn med fire stille remiser, mens Wedbergs napp derimot ikke er 100% sikkert. Det avhenger av at Niklasson godkjennes som IM (ennå ikke offisielt utnevnt), pluss at kravet strengt tatt var 6,03 poeng og ikke 6 akkurat. Men det går sannsynligvis i orden. Dermed har Wedberg 2/3 tittel og bør klare resten.

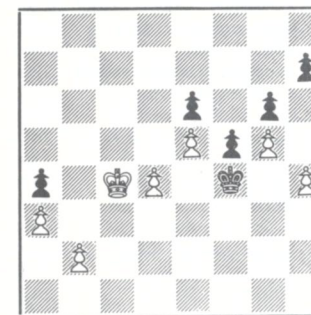
Før vi går over til den sjakklige sida av tittelhysteriet kan vi fastslå at ingen av de norske kandidatene levde opp til kravet. Poulsson var tydelig plaget av presset og for anledningen ugjenkjennelig sjanseløs. (Hans første napp fra Sandefjord 1975, blir nå foreldet, slik at han står igjen med det ene fra Viking i fjor.) Heldig var han heller ikke, men det henger nok sammen med tungt spill og dårlig form. Etter 5 runder satt han med fire tapte hengepartier (!) og remis mot Gereben. Kjedelig påskefeiring. En dårlig start fikk også Helmers, men han spilte seg tross alt klart opp.

Den utpreget teorikyndige polakk og IM Krzysztof Pytel vant turneringa nokså uanstrengt, siden Harry Schyssler var tilfreds med å sikre IM-nappet. Begge

var ubeseiret og mest i faresonen mot "gamle" Svein Johannessen. Svein startet turneringa med et kjempeparti og kan stikke kjepper i hjulene for hvem som helst. Når han gidder, hadde vi nær sagt. Høyt opp kom også vår gamle, unge kjenning Bernd Stein fra Hamburg. Men underlig at han ble ubeseiret, da han nesten var i tapsfare i samtlige partier!

En meget interessant start var 15-åri-ge Michael Wiedenkeller - den svenske juniormesteren som bor i Trysil og spiller for Elverum SK. Hva kunne han gjøre i et slikt felt? Ikke lite, viste det seg. At han skulle bli "beste nordmann" var ikke lite av en bombe, og det sått forsåvidt langt inne. Vi skal inn i siste rundes parti, der Erik Lundin har hatt fordel gjennom hele partiet og avslått et par remis-tilbud. Det er uklart om Lundins løpersluttspill kunne vinnes, men det kunne ikke det bondesluttsillet han framtvang.

Hvit: Michael Wiedenkeller (15)
Svart: Erik Lundin (74)

Svart har nylig gått til det drastiske skritt å ofre en bonde med d5-d4. Tilsynelatende var det en utmerket idé, for hvordan skal hvit komme videre? (57 e5?? Kxe5 går definitivt ikke.) Oppgave: HVIT TREKKER OG VINNER. Løsning: 57 Kc5! Colombi egg. 57 - Ke4

strander nå på 58 d5! Kxe5 59 d6! Enkelt, men ikke lett. Etter kalddusjen forsøker svart: 57 - Kg3 58 d5 f4 59 dxe6 f3 60 e7 f2 61 e8d f1d 62 e6 Dc1+ 63 Kd6 Df4+ 64 Ke7 Kxh4 65 Df7 Dc7+ 66 Kf8 Dd8+ 67 Kg7 Kxg5 68 e7 Dd4+ 69 Kg8 Dxb2 70 e8D Dxa3 71 Dfe7+ 1-0 Ungdommen banker på.

Under turneringen ble Lundin dekorert med NSF's hederstegn i gull for de mange tjenester han har gjort norsk sjakk. Et populært innslag!

Jubilerende Fredrikstad Schakselsskap har all ære av et knirkfritt arrangement: Flotte lokaler, god og rimelig servering og utmerket assistanse til turneringsleder Eikrem. Betenkningsstida ble for en gangs skyld den internasjonale (2½ på 40), da IM-kandidatene Poulsson og Helmers insisterte. Tidsprogrammet med hele 8 dager på 9 runder var også mer spillervennlig enn norsk normal.

Malurten i begeret fra norsk side var et tynt sportslig utbytte. Fra våre toppspilleres side virker det som om behovet for internasjonale turneringer for øyeblikket er dekket, og mer enn det. Noe er galt når enkelte sterkt

må anmodes om å stille opp, slik at det også kan bli nordmenn med i tetstriden. Mens de fleste toppspillerne feirer påsken på annen måte.

1. runde

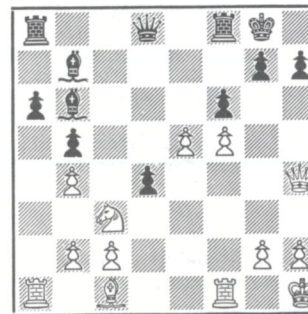
Hvit: Dan Hansson
Svart: Svein Johannessen

SPANSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5 6 0-0 d6 7 d4 Sxb3 Arne Zwaig har spilt en del partier med 7 - f6 8 Lxg8 Txg8. Svart mister muligheten for kort rokade, men unngår isteden trykket i a-linjen. 8 axb3 f6 9 Sh4 Se7 Hvit truet 10 Dh5+ fulgt av 11 Sg6. 10 f4 exd4 11 Dxd4 Lb7 12 Sc3 I betraktning kom det mer langsomme 12 c4 for å hindre svarts neste trekk, men etter 12 - b4 må hvits springer ta veien over d2. 12 - d5(!) Uten denne muligheten ville svart få store problemer etter 13 Sd5 og 14 c4 da hvit blir overlegen i sentrum. 13 e5 Tross lang betenkningsstid neppe det beste. En interessant fortsettelse var 13 exd5 Sxd5 14 Te1+ Kf7 15 Se4 med omtrent like sjanser. 13 - c5! 14 Dxc5 Eller 14 Dd3 Dd7! fulgt av 15 - 0-0-0 med

IM Krzysztof Pytel, Polen.

fint spill for svart. 14 - Sg6 På 14 - d4 hadde hvit mellomtrekket 15 exf6, og den hvite dronningen får fluktfeltet h5. 15 Df2 Sxh4 16 Dxb4 Lc5+ 17 Kh1 0-0 Svarts løperpar og utviklingsforsprang er mer verdt enn en bonde. 18 b4 Lb6 19 f5 d4

20 Se2? Et altfor passivt trekk som gir svart lett spill. Riktig var 20 Se4 selv om svart beholder overtaket etter 20 - Dd5 21 Te1 Tae8! 20 - Tc8 21 exf6 Txc2 22 Dg4 Dxf6 23 Lg5 h5! Vinner et tempo i angrepet. 24 Dxb5 Håpløst var likeledes 24 Lxf6 hxg4 25 Lxd4 Txe2 26 Lxb6 Txg2 27 h3 g3! og hvit blir matt. 24 - Df7 25 Dg4 I varianten 25 Dxf7+ Txf7 26 Tael d3 27 Sf4 Txf5 28 Te8+ viser det seg at

svart har nytte av trekket 23 - h5. Med bonden på h7 måtte svart svare 28 - Kf7 (28 - Tf8?? 29 Txf8+ Kxf8 30 Se6++ og matt i neste trekk med 31 Tf8) hvorpå hvit vinner med 29 Te7+ fulgt av 30 Txb7. Nå besvares 28 Te8+ med Kh7! og hvit kan gi opp. 25 - d3 26 Sf4 Dxf5 27 Dg3 Txg2 Matt eller store materielle tap er unngåelig.

0-1

Komm: S.Johannessen.

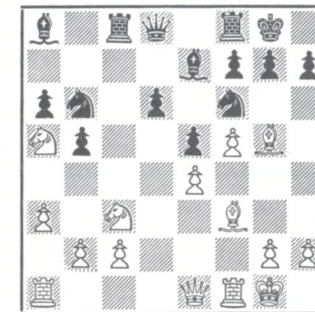
Hvit: Konstanty Kaiszauri
Svart: Harry Schyssler

OWENS FORSVAR (Engelsk forsvar?)
1 c4 b6 2 Sc3 e6 3 e4 Lb7 4 g3(!) f5 5 Lg2 Sf6 6 d3 Lb4 7 Se2 fxe4 8 0-0 0-0 9 dxe4 Sg4 10 Db3?! Lc5 11 Sd1 Sc6 12 h3 Sge5 13 Ld2? a5 14 Lf4 La6 15 Tc1 a4 16 Dxa4 Lxc4 17 Dc2 Txa2 18 Kh2 Lxe2 19 Dxe2 Sd4 20 Dh5 Sd3 21 Tc4 Sxf4 22 gxf4 Txf4 23 b4 Th4 0-1

5. runde

Hvit: Göran Rörvall
Svart: Krzysztof Pytel

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Le2 e5 7 Sb3 Le7 8 0-0 0-0 9 f4 b5 10 Lf3 Lb7 11 De1 Sbd7 12 f5 Tc8 13 a3 Sb6 14 Sa5 La8 15 Lg5

15 - Sa4 16 Sxa4 bxa4 17 b4 Txc2 18 Ld1 Tc8 19 Lxf6 Lxf6 20 Lxa4 d5 21 Tc1 dxe4 22 Txc8 Dd4+ 23 Df2 Txc8 24 Td1 e3 25 De2 De4 26 Te1 Lh4 0-1

Hvit: Knut J. Helmers
Svart: Tom Wedberg

SICILIANSK
1 Sf3 c5 2 e4 Sf6 3 Sc3 e6 4 d4 cxd4 5 Sxd4 Sc6 6 Sxc6 bxc6 7 e5 Sd5 8 Se4 f5 9 exf6 Sxf6 10 Sd6+ Lxd6 11 Dxd6 Db6

FREDRIKSTAD

19-26/3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1 IM K.Pytel Polen	2390	=13	+7	=18	=3	+11	+6	+9	=2	=5	6½ 39,0
2 H.Schyssler Sverige	2365	+12	=6	+10	=9	+13	=3	=5	=1	=4	6 40,0
3 B.Stein Vest-Tyskland	2260	+11	=10	=9	=1	+18	=2	+13	=3	=7	6 39,0
4 T.Wedberg Sverige	2360	=5	+19	+16	=12	-7	+14	+6	+8	=2	6 37,5
5 IM Z.Doda Polen	2405	=4	+16	=19	=22	+20	+9	=2	=3	=1	6 37,0
6 M.Wiedenkeller Elverum	2200	+24	=2	+20	=13	=9	-1	-4	+18	+15	5½ 35,5
7 K.J.Helmers Stjernen	2345	=15	-1	=21	=23	+4	+19	+18	=13	=3	5½ 34,0
8 (IM)C.Niklasson Sverige	2340	-10	-11	+23	=17	+24	+15	+14	-4	+13	5½ 32,5
9 IM S.Johannessen Fischer	2400	+22	+18	=3	=2	=6	-5	-1	+15	=10	5 39,0
10 R.Ekström Sverige	2360	+8	=3	-2	=11	-14	+12	=17	+21	=9	5 36,5
11 G.Rörvall Sverige	2370	-3	+8	+12	=10	-1	-18	+19	+23	+14	5 35,5
12 IM K.Kaiszauri Sverige	2420	-2	+24	-11	=4	=16	-10	+22	+19	+18	5 33,0
13 A.V.Gulbrandsen OSS	2350	=1	+15	+14	=6	-2	+21	=3	=7	-8	4½ 39,0
14 J.H.Ulrichsen ASKO	2315	+23	=20	-13	=19	+10	-4	-8	+17	-11	4 33,5
15 IM E.Lundin Sverige	2375	=7	-13	+22	+16	=19	-8	+21	-9	-6	4 33,5
16 E.Poulsson Volda	2430	=19	-5	-4	-15	=12	=22	+24	=20	+23	4 30,5
17 P.Haugli Moss	2200	-18	-22	+24	=8	=23	+20	=10	-14	=21	4 27,5
18 T.A.Hauge ASKO	2215	+17	-9	=1	+20	-3	+11	-7	-6	-12	3½ 38,5
19 IM E.Gereben Sveits	2270	=16	=4	=5	=14	=15	-7	=11	-12	=22	3½ 35,5
20 P-O.Liabøtrø Tønsberg	2200	+21	=14	-6	-18	-5	-17	=23	=16	+24	3½ 30,5
21 P.Ofstad Fredrikstad	2230	-20	=23	=7	+24	+22	-13	-15	-10	=17	3½ 29,0
22 D.Hansson Sverige	2345	-9	+17	-15	=5	-21	=16	-12	-24	=19	2½ 31,5
23 T.Zakariassen Fr.stad	2200	-14	=21	-8	=7	=17	=24	=20	-11	-16	2½ 31,5
24 S.O.von Seelen Danmark	2205	-6	-12	-17	-21	-8	=23	-16	+22	-20	1½ 25,5

12 Ld3 c5 13 Lf4 Lb7 14 0-0 Tc8 15 c4
 Dxd6 16 Lxd6 Tc6 17 Le5 Tb6 18 Tfe1
 0-0 19 Lc3 d5 20 cxd5 exd5 21 b4 cxb4
 22 Ld4 Tc6 23 Lxa7 Tc3? 24 Tad1 Te8 25
 Txe8+ Sxe8 26 Ld4 Ta3 27 Lb1 Ta5 28
 Te1 Lc6 29 Tc1 La4 30 f3 g6 31 Tc8 Kf7
 32 Tb8 Lb5 33 Lc5 b3 34 axb3 Ta1 35
 Txb5 Txb1+ 36 Kf2 Tb2+ 37 Kf1 Tb1+ 38
 Kf2 Tb2+ 39 Kg3 Sf6 40 Tb7+ Kg8 41
 Tb8+ 1-0

7. runde

Hvit: Tom Wedberg
 Svart: Michael Wiedenkiller

FRANSK
 1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Lb4 4 e5 c5 5 a3
 Lxc3+ 6 bxc3 Se7 7 Sf3 Lc7 8 a4 Sbc6 9
 Le2 Dc7 10 0-0 f6 11 Lf4!? Sg6 12 Lg3
 fxe5? 13 Ld3! Da5 14 Lxg6+ hxg6 15
 Sxe5 Sxe5 16 Lxe5 Dxc3 17 Te1 Tc8 18
 Te3 Dc4 19 Dg4! Dxc2 20 Lxg7 Th7!

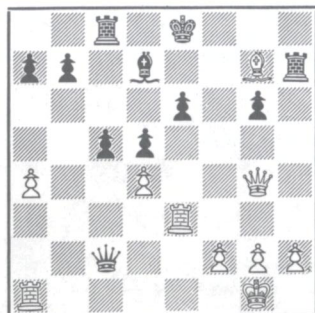
Jevnspilt juniorturnering

ved Henning Egede-Nissen

Juniorturneringen ble et meget jevnt og spennende oppgjør, hvor ingen egentlig pekte seg ut som noen klar ener. Avgjørelsen falt først i siste runde. Sveitseren Markus Klauser gikk til topps med så liten margin til nr. 2, Svein Michelsen, som det bare var mulig. Kun et halvt kvalitetspoeng skilte disse to. Jevnheten karakteriseres ytterligere ved at hele fire menn oppnådde samme poengsum som vinneren. Klauser la det avgjørende grunnlaget for seieren i nest siste runde. I et tilsynelatende remisaktig sluttspill mot Arild Lauvsnes, klarte sveitseren å vri stillingen til gevinst.

Nok en gang ble det utenlandsk dominans i toppen, med rogalendingen Svein Michelsen som hederlig unntak. Under tegnede, som lå bra fremme de første rundene, fikk i siste runde den utaknemlige oppgave å spille mot Michelsen. Dermed var jeg ute av tetstriden. Positiv norsk overraskelse var bergenser Per Manne. Hans fremgang fra NM i Bergen, der han fikk 2.plass i lilleputtklassen, er betydelig. Med litt mer rutine kan han bli farlig for noen hver.

Svenskenes beste, Mats Lindgren som

21 Txe6+! Kf7 22 Tael Lxe6 23 Dxe6+
 Kxg7 24 Dxc8 Kh6 25 Df8+ Tg7 26 Dh8+
 Th7 27 Df8+ Tg7 28 Df4+ g5 29 Df3! Tg6
 30 Df8+ Tg7 31 Dh8+ Th7 32 Df8+ Tg7 33
 dxc5 d4(?) 34 Df6+ Kh7 35 Dxd4 Tf7 36
 De4+ Dxe4 37 Txe4 Tc7 38 f3 Txc5 39
 Te7+ Kg6 40 Txb7 Ta5 41 Tb4 1-0

endte på 3.plass, leverte et forrykende gambitparti mot nettopp Manne. At svensken ikke er lett å skubbe seg på, viste han i forrige Hallsbergturnering der han la beslag på femteplassen.

Svenskene var forøvrig godt representert ved denne turneringen i motsetning til danskene som ikke hadde med en eneste mann. Skuffende ettersom Fredrikstads beliggenhet skulle gi gode muligheter for dansk deltakelse. Den nye betenkningstiden med 1½ time på 30 trekk og deretter 20 trekk i timen, syntes ikke å volde spillerne synlige problemer, og systemet bidrar utvilsomt til en raskere avvikling av turneringene fordi antall hengepartier reduseres.

Hvit: Svein Michelsen, Hinna
 Svart: Chr. Bergman, Sverige

SICILIANSK
 1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 Lb5+ Ld7 4 Lxd7+
 Dxd7 5 0-0 Sc6 6 c3 g6 7 d4 cxd4 8
 cxd4 Lg7 9 Sc3 e6 10 d5 Se5 11 Sd4 Sc4
 12 b3 Sb6 13 dxe6 fxe6 14 Sdb5 Tad8 15
 La3 Sc8 16 Tacl a6 17 Sd4 Sge7 18 Dd3
 b5 19 Tfd1 0-0 20 Dh3 Lxd4 21 Txd4 e5
 22 Dxd7 Txd7 23 Td3 Tfd8 24 f3 Kf7 25
 Kf2 Ke6 26 Lb4 Sc6 27 Sd5 S8e7 28 Ld2
 Sb8 29 Lg5 Tc8 30 Txc8 Sxc8 31 Tc3 Sa7
 32 Sc7+ Kf7 33 Le3 Sac6 34 Sxa6 Sxa6
 35 Txc6 Sb4 36 Tb6 Sxa2 37 Txb5 Sc3 38
 Ta5 Sd1+ 39 Ke2 Sxe3 40 Kxe3 Tb7 41

Ta3 Ke6 42 Kd3 h5 43 Kc3 Tc7+ 44 Kb2
 h4 45 h3 g5 46 Ta4 Tc5 47 b4 Tc4 48
 Kb3 Tc1 49 Ta2 Tb1+ 50 Tb2 Ta1 51 b5

d5 52 exd5+ Kxd5 53 Kb4 Kd6 54 Td2+
 Kc7 55 Kc5 Tc1+ 56 Kd5 Kb6 57 Kxe5
 Tc5+ 58 Ke6 Txb5 59 Td5 1-0

FREDRIKSTAD JUNIOR

21-26/3

1	Markus Klauser Sveits		+42	+18	+21	=11	=2	=9	+6	=3	6	32,0
2	Svein Michelsen Hinna	1968	=19	+34	+28	+12	=1	=4	=9	+8	6	31,5
3	Mats Lindgren Sverige		+29	=16	=11	+18	+14	+10	=8	=1	6	31,0
4	Mats Eriksson Sverige	2078	+34	+19	=13	=6	=17	=2	+20	+14	6	30,5
5	Peter Backe Sverige	1906	+33	=15	+36	-8	+35	=13	+10	+9	6	28,5
6	Arild Lauvsnes Hinna	1954	+49	+37	+10	=4	=9	=8	-1	+7	5½	31,5
7	Arve Kopperdal Hinna	1994	+39	+35	=12	=14	-10	+17	=15	+23	5½	29,0
8	H.Egede Nissen Stjernen	2085	+41	-12	+27	+5	+11	=6	=3	-2	5	33,5
9	Bjørn Andersson Sverige		+27	+17	=14	+20	=6	=1	=2	=5	5	33,0
10	Per Manne Bergen	1713	+54	+48	-6	+16	+7	-3	-5	+25	5	32,0
11	Gunnar Eriksson Sverige	1951	+38	+21	=3	=1	-8	+31	=12	=15	5	31,5
12	Christer Bergman Sverige	1819	+30	+8	=7	-2	+41	=15	=11	=13	5	31,5
13	Mats Johansson Sverige	1971	=52	+46	=4	=24	=16	=5	+22	=12	5	30,5
14	Svein A.Bjørnland Fr.stad	1842	+47	+50	=9	=7	-3	+33	+24	-4	5	30,0
15	Ole Jørn Gyldenås Gjøvik	1724	+51	=5	-20	+36	+48	=12	=7	=11	5	29,5
16	Øyvinn Jensen Moss	1817	+26	=3	=25	-10	=13	=42	+34	+24	5	28,0
17	Johnny Olsson Sverige	1795	+53	-9	+26	+25	=4	-7	+18	-6	4½	30,5
18	Erik Høidahl Sarpsborg	1728	=24	-1	+43	-3	+27	+19	-17	+33	4½	29,0
19	José H Polo Bergen	1645	=2	-4	+51	=28	=21	-18	+41	+37	4½	28,5
20	Åsmund Stokkeland Fr.stad	1827	=36	+44	+15	-9	+37	=24	-4	=21	4½	28,0

21 T.K.Larsen, Hinna 4½ (27) 22 J.A.Rørosgaard, Stavanger 4½ (24) 23 B.Leosson, Island 4½ (23) 24 A.Ringstad, Bergen 4 (28,5) 25 G.Afdahl, Sarpsborg 4 (27) 26 B.A.Valde, Bergen 4 (26) 27 E.Slungård, Stjernen 4 (25) 28 G.M.Olsen, Moss 4 (25) 29 D.H.Larsen, Stjernen 4 (23,5) 30 N.Klyve, Bergen 4 (22,5) 31 T.G.Kristiansen, Sarpsborg 4 (22) 32 M.Bergman, Sverige 4 (21,5) 33 T.Brekke, Bergen 3½ (28) 34 E.Blikeng, Trondhjems 3½ (27,5) 35 T.Olsen, Løten 3½ (27,5) 36 B.Tobiasen, Sverige 3½ (26) 37 Ø. Michelsen, Hinna 3½ (25,5) 38 A.Wæsterlid, Sverige 3½ (24,5) 39 J.F.Rørvik, Tempo 3½ (21,5) 40 C.Johsson, Sverige 3½ (21) 41 P.Svingen, Løten 3 (27,5) 42 K.E.Johansen, Moss 3 (26,5) 43 O.Ski, Asker 3 (23,5) 44 Ø. Rognerudengen, Fr.stad 3 (22,5) 45 K.Johansen, Moss 3 (22) 46 B.Steeneth, Bergen 3 (21,5) 47 C.Ankergren, Sverige 3 (21,5) 48 J.Jansson, Asker 3 (av 6 partier) 49 R.Emgård, Tempo 2½ (23,5) 50 P.Hagelund, Tempo 2½ (23) 51 G.Andersen, Fr.stad 2½ (22,5) 52 P.Morset, Asker 2½ (av 6 partier) 53 Tevje Ulsbøl, Tempo 2 (21,5) 54 A.Fjeld, Fr.stad 2 (21,5) 55 H.I.Korsvoll, Moss 1½ 56 P.Ødegård, Asker 1 (av 6)

Petter Haugli, Moss spiller for Norge i en internasjonal ungdomsturnering i Jelenia Gora, Polen for spillere under 25 år, i tidsrommet 14-30. juni.

Michael Wiedenkiller, Elverum og Petter Stigar, Stjernen deltar i Det åpne danske juniormesterskapet i Ribe 24/6-2/7. Førstnevnte er offisiell norsk representant.

Bjørn Tiller, OSS er uttatt til juniorverdensmesterskapet 1978, som spilles i Graz, Østerrike i september.

Cadet-VM 1978 er ennå ikke berammet av FIDE. Norges Sjakkforbund har foreløpig nominert Michael Wieden-

keller, Elverum som norsk representant.

Leif Øgaard, OSS spiller i Vesterhavsturneringen i Esbjerg i juli, som planlegges å bli stormesterkvalifiserende. Bl.a. har danskens egen Bent Larsen tilsagt sin deltagelse.

NM i Risør tegner til å få bra deltagelse. Ved redaksjonens avslutning ligger tallet på ca. 340. De to foregående års mester Knut Helmers er påmeldt og sikter rimeligvis mot sitt tredje strake. Det er det ingen som har klart til nå. Hardeste konkurrent i Risør blir ventelig Ragnar Høen, med Arne Vinje Gulbrandsen og Bjørn Tiller som "outsidere".

RADIOPARTIET I FOKUS

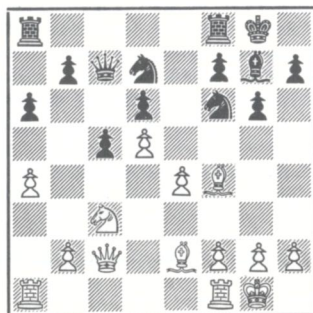
Hvit: Leif Øgaard, Norge
Svart: Jon Arnason, Island

MODERNE BENONI

1 d4 Sf6 2 c4 c5 En liten overraskelse for meg, fordi jeg trodde Arnason fortrekk Grunfeld-indisk. 3 d5 e6 4 Sc3 exd5 5 cxd5 d6 6 Sf3 g6 7 e4 Ofte foretrekker jeg det roligere 7 g3, men i et radioparti føler man seg forpliktet til å spille skarpere. 7 - a6 8 a4 Lg4 Selv om ideen ikke er ny, er vi allerede på vei ut av boka, noe jeg var glad for. 9 Le2 Lxf3! Nærmest tvunget, men også posisjonelt riktig av svart. Svarts hvite løper pleier ikke utrette mye i Benoni, mens hvits springer kan bli en nøkkelfigur etter Sf3-d2-c4. Dessuten får svart bedre kontroll med det viktige feltet e5. Svakt var 9 - Lg7 pga. 10 Sd2! Lxe2 11 Dxe2; a) 11 - Sbd7 12 Sc4 Sb6 13 Sxb6 Dxb6 14 e5±; b) 11 - 0-0 12 Sc4 Se8 13 Lf4±; 10 Lxf3 Sbd7 11 Lf4 på dette tidspunkt hadde jeg ikke tenkt på planen med å gjennomføre f2-f4. Hensikten med teksttrekket var egentlig å få et tempo til å spille Dd1-d2 for så å bytte av svarts fianchettoløper på g7 med Lf4-h6. Et alternativ til teksttrekket er 11 Lg5 for så siden å spille f2-f4. F.eks. 11 Lg5 Lg7 12 0-0 0-0 13 Le2 Te8 14 Dc2 Dc7 15 f4 c4 16 Kh1 Sc5 17 e5 dxe5 18 fxe5 Dxe5 19 Lf4 og nå a) 19 - Dd4, b) 19 - Df5 (19 - De7 er for passivt): a) 19 - Dd4 20 Tad1 Sd3 21 Lxd3 cxd3 22 Dxd3 (22 Txd3 Dxf4!) Dxd3 (22 - Db4 er bedre, men ±) 23 Txd3 Se4 24 Sxe4 Txe4 25 Lc7!+- b) 19 - Df5 20 Dxf5 gxf5 21 Lxc4 Sfe4 med uklar stilling). 11 - Db8?! Et trekk mange ikke har forstått riktig. Jeg hadde kun analysert på 11 - Dc7 og 11 - De7. Arnason har kanskje fryktet følgende variant etter 11 - Dc7: 12 Tc1 Lg7 13 b4 0-0 (13 - cxb4? 14 Sb5!) 14 0-0 (14 bxc5 Sxc5 gir ingenting) Tac8 15 Dg2 og hvit står kanskje friere, men svart har neppe noe å frykte. 12 0-0 Her analyserte jeg også trekk som 12 h4 og 12 g4 for å se om man kunne straffe svarts 11 Db8?! Men jeg fant ut at hvit risikerte mer enn svart etter disse skarpe trekkene. På dette tidspunkt bestemte jeg meg for å skifte

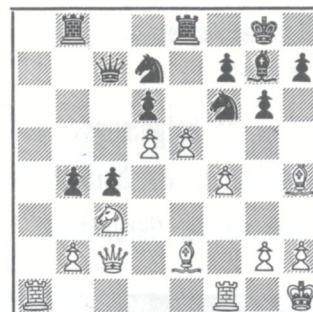
ved Leif Øgaard

plan fra Dd1-d2 og Lf4-h6xg7 til å gjennomføre f2-f4 takket være svarts 11 - Db8?!, og det ville føre til interessante forviklinger. 12 - Lg7 13 Le2 For å hindre c5-c4 og forberede f2-f4. Her gir 13 Dd2 0-0 14 Lh6 Te8 15 Lxg7 Kxg7 16 a5 b5 17 axb6ep Dxb6 likt spill og dessuten for mye utbyttinger til at det kan gi et interessant radioparti. 13 - 0-0 14 Dc2 Her står dronningen bedre enn på d2, siden hvit allikevel ikke har tenkt å spille Lf4-h6. 14 - Dc7 Dronningen kunne ikke bli stående på b8. Dessuten er det nå trygt i c-linjen siden hvits dronning står på c2 og dermed demper effekten av et eventuelt Tacl.

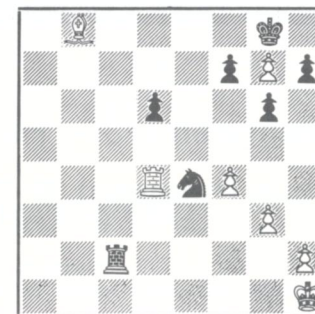
15 Lg3?! Neppe objektivt det beste, men avgjort det mest interessante for lytterne. De forviklinger som oppstår er uhyre vanskelige å beregne på forhånd. Jeg trodde de var gode for meg, men må innrømme at jeg ikke så følgene av svarts 24 - Db7!! tidlig nok. Dvs., jeg burde egentlig sett de allerede her. Alternativer var: a) 15 a5 c4 16 Ta4 b5 17 axb6ep Sxb6 18 Ta2 Sfd7 =, b) 15 b3! (objektivt best, men ikke særlig interessant i et radioparti) Tfe8 16 Ld2! ((16 h3 Te7 17 Tael Tae8 18 Lc4 Sh5 19 Lh2 Ld4 20 Kh1 f5 ♭/♭; 16 g4 h6 17 Lg3 Se5 18 h3 g5 19 f4 gxf4 20 Txf4 Sg6 21 T4f1 (ellers 21 - Sxe4) er farlig for hvit)) 16 - Te7 17 Tael Tae8 18 Lc4 Se5 19 f3 (19 f4 Sxc4 20 bxc4 Sd7 og hvits sentrumsbønder er heller svake) og hvit står kanskje noe

bedre, men har vanskelig for å komme videre pga. svarts aktive oppstilling. 15 - c4 16 Kh1 Ikke 16 f4? pga. 16 - b5! 16 - Tfe8 Eller 16 - Tab8 17 f4 og nå har svart neppe noe bedre enn 17 - Tfe8 som i partiet, fordi 17 - b5 18 axb5 axb5 19 Ta6 er gunstig for hvit. 17 f4 Tab8 18 Lh4 Et omdiskutert trekk, men det ville være synd å trekke seg fra forviklingene nå. Alternativen var: a) 18 Lf3 Sc5 19 e5 Sfd7 og b) 18 a5 b5 19 axb6ep Txb6 med motspill for svart. Kanskje var 18 a5 objektivt best, men allikevel tror jeg 18 Lh4 egnet seg best som propaganda selv om jeg skulle tape (noe jeg slett ikke var sikker på!) 18 - b5 19 axb5 axb5 20 e5 b4.

Jeg må innrømme at jeg så mest på følgende etter 20 - dxe5 21 fxe5 Txe5 (21-Dxe5 er også mulig, men 21 - Sxe5 går ikke fordi Sf6 henger, hvilket var poenget med det uventede Lh4) 22 Lg3 Hvit vinner kvalitet, men svart får bonde, og hans lette offiserer samt majoriteten på dronningfløyen kan bli ytterst farlig. For ikke å trette leserne med for mange analyser nøyer jeg meg med å vise hovedvarianten jeg kom fram til etter flere timers slit: 22 - Sc5! 23 Sxb5! Txb5 24 Dxc4 Txb2 25 Ta8+ Lf8 26 Lxe5 Dxe5 27 Dxc5 Sd7! 28 Df2! Dxd5 29 Te8! og hvit har visse gevinstsjanser. 21 exf6?! Ennå har jeg ikke sett 24 - Db7!! Det er mye arbeide å beregne de kommende forviklinger. Best var 21 Lxf6! Sxf6 (21 - bxc3 22 Lxg7 cxb2 23 exd6 bxald 24 Lxal Dxd6 25 Dc3 f6 26 Lg4 gir hvit angrep) 22 exf6 bxc3 23 bxc3 Lxf6 24 Ta4 Dc5 25 Txc4 Dxd5 26 Tc7 med likt spill. 21 - bxc3 22 fxg7 22 bxc3 Lxf6! er fordelaktig for svart. 22 - Txb2! Meget farlig ser 22 - cxb2 ut. Fant først følgende variant: 23 Tad1 c3 24 Ld3 Sb6!

25 Lb5 Sc4 26 Lxc4 Dxc4 27 Lf6 Db3 28 Dxc3 Dxd1! 29 Txd1 b1D og vinner, eller 26 Lxe8 Se3 27 La4! Sxc2 28 Lxc2 Dc4 29 Tfel Dxf4 30 Lg3 Dd2!! (Tiller) og vinner. Men fant så 25 La6!! og hvit bør vinne, da nå 25 - Sc4 besvares enkelt med 26 Dxc3 siden ikke løperen står i slag på b5, og på 25 - Ta8 eller 25 - Da7 følger 26 Lb5 fulgt av Lc6 og Sc4 er forhindret. 23 Dxc3 Tbx2! Godt for hvit er 23 - Texe2 24 Ta8+ f.eks. 24 - Tb8 25 Txb8+ Sxb8 26 Lf6 Sd7 27 Ld4± eller 24 - Sb8 25 Lf6 Txg2 26 Dh3 Txb2+ 27 Dxb2 Txb2+ 28 Kxh2 og vinner fordi svart er bundet til å passe på 8-raden. 24 Lf2 Sikter mot d4 der den dekker g7 og muliggjør Ta7. 24 - Db7!! Et trekk jeg først ble oppmerksom på etter 22 - Txb2!, fordi jeg hadde ofret mest tid på andre stillinger som var langt mer kompliserte. Jeg var klar over at jeg nå måtte være fornøyd med remis. 25 Dxc4 Sf6 d-bonden kan nå ikke dekkes pga. førstteradskombinasjoner. 26 Ld4 Dxd5 27 Dxd5 Sxd5 28 g3! Et slikt trekk gjør jeg ikke med glede, da det svekker 2. raden. Men trekket dekker tross alt f4 og gir luft. På 28 f5 gxf5 29 Txf5 Se3 30 Lxe3 T8xe3 får svart bonde mer i tårnsluttspill. 28 - Sc7 Opprinnelig fryktet jeg 28 - Sb4 mest. Men jeg tror følgende variant holder: 28 - Sb4 29 Lc3 Sc2 30 Ta2 Tc8 31 Lal d5 32 Tc1 med lik stilling. 29 Tfd1 Tc2 30 Tab1 Se6 31 La7! Det eneste trekket! Eller hva? Kan svart beholde sin d-bonde og samtidig få g-bonden er gevinstsjansene store. Men om hvit får svarts d-bonde er stillingen på ingen måte automatisk remis, fordi hvits 2. rad er svak (og dermed er kongen satt ut av spill) og svarts springer er langt bedre enn hvits løper. 31 - Sc5 32 Tb8 Txb8 33 Lxb8 Dermed er svarts d-bonde ferdig. 33 - Se4 34 Td4

Leter De etter
Nervold?

Tore Nervold
Frisørsalong

Besøk vår salong i
Tvetenveien på
Haugerud med landets
første barnesalong for
både piker og gutter

(Eget lekerom der mor kan parkere
de minste)

Vi er på bølgelengde med
motene og vet hvilken frisyre
som passer Deres type

Tvetenveien 173 — Haugerud Tlf. 27 27 10 — 27 32 42
Marcus Thranesgt. 8 Tlf. 38 08 38

LITTERATUR

Sigurd Heiestad:
60 år ved sjakkbrettet
Lanser forlag, Oslo 1978
104 sider, kr. 35 -.

Medan Danmark har ei bok som heiter "30 år ved Skakkbrettet" (av Jens Enevoldsen), har nå gamle Noreg fått si "60 år ved sjakkbrettet". Forfattere er Sigurd Heiestad (presentasjon unødvendig), som slik kombinerer sitt lekamlege 75 års- med eit sjakkleg 60 års jubileum. Imponerende!

Vi har ikkje lykkast i å finne ut kva nummer i rekka av Heiestads sjakkliterære produksjon dette er. Denne gongen har han spart oss for såvel flotte mesterkombinasjonar som opningsteore-

Forts. radiopartiet

34 - Sd2?! Den beste gevinstmuligheten er 34 - f5 (Ulrichsen) f. eks. 35 Lxd6 Kxg7 og nå truer svart kongevandringen Kg7-h6-h5-g4 og vinner. Hvit spiller best 36 Kgl! Sf2! ((36 - Kh6 37 g4 (truer Lf8+ matt) Sxd6 38 Txd6 fxc4 39 f5 med remissluttspill)) 37 Lb4 (Det truet Kh6 osv.) Sh3+ 38 Kh1 Kh6 39 Td2 Tc4 40 Kg2! (40 L så Kh5 og Kg4) Sxf4+ 41 gxf4 Txb4 42 Kg3 og nå: a) 42 - Tb3+ 43 Kh4 Tf3 44 Td4 og jeg tror hvit bør holde remis, b) 42 - Kh5! 43 Td3 h6 44 Ta3 (Ikke 44 h4 pga. Tbl med ideen Tg1 og Tg4) g5 45 fxc5 hxc5 og svart har gevinstsjanser. Hvor gode er vanskelig å si fordi dette sluttspillet er meget dårlig behandlet i sluttspillbøkene. 35 Td3 Se4 36 Td4 Sf2+ 37 Kgl Kxg7 38 f5! Det eneste trekket. Ellers ville kongevandringen over f6 eller h6 blitt meget pinlig for hvit. 38 - Sh3+ 39 Kh1 Sg5 39 - g5 40 Txd6 g4 41 La7 holder akkurat. 40 Td3 Se4 41 Td4 Sg5 42 Td3 Tf2! 43 La7! Ikke så klart er 43 Lxd6 Sf3 44 g4 f. eks. 44 - Sel 45 Tg3. 43 - Txf5 44 Txd6 "Truer" 45 Ld4+. 44 - Se6 45 Kg2 På bekostning av f-bonden fikk hvit kongen i spill. 45 - h5?! Ennå kunne svart gjøre gevinstforsøk med 45 - g5. 46 h4 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Et uhyre komplisert parti med diverse feil fra begge sider.

tiske klipp, i det heile boka består av skrivne ord.

Som vanleg i sjølbioGRAFISKE bøker er forfattere sjøl i sentrum. Og nesten utruleg er det alt det Sig.H har fått til i norsk og internasjonal sjakk. Frå å stifte Sjakklubben "Caissa" i Sandefjord og å opprette Finlands Centralsjakkforbund, til å inspirere Andre Bjerke til å skrive sjakksonetter. For ikkje å snakke om å referere sjakkarrangement i Aftenposten ein dag før andre aviser. For den som ikkje veit det: I norsk sjakk, når dampvegvalsen sjøl ikkje har vore i sentrum for det som skjedde, så var han i kullissane som "grå eminense". Som han sjøl seier side 44: "Sigurd Heiestad hadde også en finger med i spillet".

Mest interessant er den del av boka som omtalar tidsrommet 1918-1950. Her blir forfattere angripen av sjakkbasillane og vi får høyre om sjakkkaféane i Kristiania. Sentralt står vise-president i Norsk Sjakklubbe Sigurd Heiestads opprør mot og brot med Forbundet fordi det ville delta i ekstraolympiaden i München i 1936. Lesverdige er også kapitla om norsk sjakk under krigen. Heiestad høyre ikkje til dei som meiner at det gamle skal vere gløymt når det gjeld landsforræderi og nazisme.....

For den som er interessert i meir enn det som hender på brettet, er "60 år ved sjakkbrettet" ei bok vi vil tilrå å lese. Berre kr. 35 er ein rimeleg pris og utstyret er fint. Boka gir eit kan hende subjektivt, men ikkje uengasjert innblikk i norsk sjakk frå 1918 til ut i 70-åra, historisk og geografisk. Omtale av nordisk og internasjonal sjakk manglar heller ikkje.

For til slutt å kome med noen få kritiske kommentarar: Vi kunne ha ønskt oss, serleg i siste delen der forfattere går ut av kronologien og inn i geografien, noe meir systematikk og noen færre detaljar som ikkje heilt går inn i samanhengen. Og kan korrekturen ha sett biletteksta s.100?

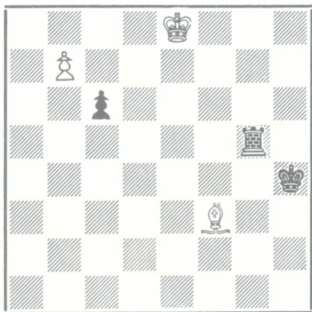
jrk.

 BATSFORD

Juri Averbach:
Rook vs. Minor Piece Endings.

Enkelte finner sluttspillteori kjede-

lig, død, skjelettaktig. Averbach legger kjøtt og blod på ved å bygge sin bok opp om festlige studier og partiavslutninger fra mesterpraksis. Boken er faktisk mulig å komme gjennom: 160 vel systematiserte sider utgjør - kanskje fremfor alt - et nyttig oppslagsverk for hengepartispillere. Hva gjør De f.eks. her i Deres hemmelige trekk som hvit:

Stillingen er en studie av Prokeš fra 1941, og man spiller: 1 Ld5!! Th5 2 Kf8 cxd5 3 - Th8+ 3 Lg8. 3 Kg7 og alle forsøk på å stoppe b-bonden er nyttesløse.

Om de får boken fra "Sjakkutsalget"? Muligens, - det er i alle fall verdt forsøket!

hwh.

Kevin O'Connell:
Spanish: Open
London 1978 £4.25

Spillere som Tarrasch, Schlechter, Euwe og Kortchnoi har hatt åpen spansk (1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5 0-0 Sxe4) som spesialitet. Post-sjakkverdensmester Estrin benytter den med hell. Kevin O'Connell, en av de ansvarlige bak Batsfords fremragende sjakkbøker, besørger med dette den hittil beste og mest aktuelle avhandlingen om åpningen.

Encyclopaedia of chess openings bind E (A.Matanovič)
utgitt av Batsford/Šahovski informator

Denne mursteinserien har forlenget gjort sitt inntog som det moderne standardverket i åpningsteori. Best systematisert, mest omfattende, fleste og beste medarbeidere, internasjonal tegnnotasjon og -språk. Serien er ennå ikke komplett, det er

ikke gjort i en håndvending. Foreliggende bind E er det fjerde hittil. På 464 store, tettpakkede sider behandles åpningene kongeindisk, nimzoindisk, dronningindisk, bogoindisk og katalansk.

Gedigent til oppslag, obligatorisk for alle som vil møte best skodd til åpningsduellen.

ØB.

A.O'Kelly de Galway:
Improve your Chess Fast
Assess your Chess Fast

Lær sjakk fort sakte. Tittlene indikerer det første, mens forfatteren stadig legger vekt på grundig arbeid: "Do not hurry and rush..." Bøkene ser bra ut, selv om den lovede stigning i ratingpoeng neppe vil vekke nåde for Forbrukerombudsmannens øyne. "Improve" som henvender seg til nybegynneren med enkel åpnings-, midtspill- og sluttspilloplæring, vil ifølge forfatteren (eller forlaget) kunne gi ratingøkning til 2040-2120 ved grundig gjennomgang, mens "Assess" (mer avanserte posisjonelle faktorer vist ved grundig kommenterte partier) lover ratingstigning til drøye 2200.

En stor fordel ved bøkene er en samling øvelser etter hvert kapittel.

SGM.

MODERN CHESS THEORY
Åpningsteoretisk tidsskrift

Den teoriinteresserte har all grunn til å glede seg over tidsskriftet "Modern Chess Theory" som nylig har sett dagens lys. Tidsskriftet utkommer hver måned og inneholder fem teoriartikler, alle skrevet av stormestere. Introduksjoner og kommentarer er på engelsk, ellers benyttes internasjonal algebraisk notasjon. Av innholdet i nr.1 merker vi oss Keenes artikkel om "The English Defence" (1 d4 e6 2 c4 b6) og Olafssons artikkel om den såvidt vi vet navnløse variant 1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 d6 6 f4. Ellers skriver Hort om Larsenvarianten i Grünfeld, Polugajevskij om Semi-Tarrasch-forsvaret i dronninggambit og Stean om Raurzervarianten i siciliansk. Som sagt anbefales "Modern Chess Theory" alle teoriinteresserte. Men den jevne klubbspiller vil nok finne tidsskriftet for spesialisert.

PS.

Førsteråden

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

NR. 3 1978

Flott NM i Bergen

Bergens Schakklubs Ungdomsavdeling sto som arrangør for årets Norgesmesterskap for ungdoms- og videregående skoler. Spillestedet var Fyllingsdalen Ungdomsskole, og arrangementet gikk over tre dager 7-9/4. La det være sagt med en gang: Det var et meget godt arrangement som arrangørene hadde all ære av. I spissen sto NSFU's ungdomskonsulent i Hordaland, Johnny Pettersen, og under turneringsleder Henning Wadd Hermansens dyktige ledelse ble mesterskapene avviklet uten noen som helst avvik fra programopplegget. Det ble også et meget spennende mesterskap, da særlig på ungdomsskoletrinnet, hvor det til slutt kun skilte 1-ett-poeng fra 1. til 4. plass.

Oluf-Kavlie Jørgensen åpnet med en liten tale hvor han ønsket alle velkommen til Bergen by. Han håpet at alle ville trives! Deretter var det klart for første runde.

Utrolig jevnt

I Ungdomsskolen overrasket Veitvet ved å slå Rotnes hele 6-0 i 1. runde og Høyland (Norgesmestrene fra i fjor) 4½-1½ i 2. runde. Veitvet fikk derved snart favorittstemplet på seg, og etter to runder hadde de 4 poeng mer enn neste lag. Men så ble det faktisk "knock out" i 6. runde mot Florø, som beseiret Veitvet hele 4½-1½. Dermed klarte Høyland i 11. time å passere

Veitvet med et halvt poeng og gjenta bedriften fra i fjor. En stor bedrift av Høylandsguttene med sin dyktige lagleder Ivbjørn Nimki i spissen. Spennende var det. Foran 6. og siste runde var poengstillingen faktisk slik at hele 8 lag hadde muligheten til å gå helt til topps! Ellers lar vi resultatene tale for seg:

Ungdomsskolen

1. og Norgesmester Høyland skole, Sandnes, 22 poeng.

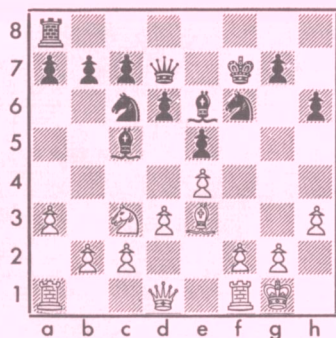
Høyland vant igjen. Sittende fra venstre: Hadle Blikra, Ole Martin Pedersen, Ivbjørn Nimki (lagleder), Nils Ådne Sinnes. Stående fra v.: Bjørn Sunde, Egil Stokkeland, Steinar Torjusen og John Olav Lie.

2. Veitvet, Oslo 21½ (100,5) 3. Risenga, Asker 21½ (96,5) 4. Flora u.sko-le, Florø 21 5. Hedrum, Nanset 18 (98,5) 6. Rothaugen, Bergen 18 (94,5) 7. Ortun, Bergen 18 (93,0) 8. Hinna, Stavanger 15½ 9. Børresen, Drammen 12½ 10. Hoppert, Moss 12.

Ole Martin kombinerer

Høylands fjerdebordsspiller viser her hvordan et kongeangrep skal føres:

Hvit: Erik Ødegaard, Hoppert
Svart: Ole Martin Pedersen, Høyland
ITALIENSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Sc3 Lc5 4 Lc4 Her kan hvit slå på e5 med springeren for så å ta offiseren tilbake med gaffelen 5 d4. 4 - Sf6 5 h3 0-0 6 Sg5? Hvits springer og løper går til angrep uten at de andre brikkene hans kan gi noe hjelp. Bedre er å fortsette utviklingen med f.eks. 6 0-0. 6 - h6 7 Lxf7+ Txf7 8 Sxf7 Kxf7 Hvit har gjort til sammen 5 trekk med hesten og løperen bare for å få byttet dem ut! Svart har derfor fått ut flere brikker enn hvit. 9 d3 d6 10 a3? Flere av de hvite offiserene står fremdeles i startgropa, han har derfor ikke tid til slike trekk. En enslig svart springer eller løper på b4 er ikke i stand til å gjøre noen skade! 10 - Le6 11 0-0 Dd7! Svart utvikler en ny offiser for hvert trekk. Nå kikker de bort mot den hvite kongen. 12 Le3

12 - Lxh3!! Hvits konge blir kledd naken. Hans beskyttende bønder forsvinner fra brettet. Nå skulle nok hvit ha fjernet en av angriperne med 13 Lxc5 før han slo igjen på h3. 13 gxh3 Dxh3 Nå har svart tenkt å spille 14 - Sg4

fulgt av 15 - Dh2+ matt! Prøver hvit seg med 14 Lxc5, følger likevel 14 - Sg4! og hvit er sviskeferdig. F.eks. 15 Tel (hvit forbereder en rømning) 15 - dxc5 (svart har tenkt å matte på f2 etter en sjakk på h2) 16 Dd2 Dh2+ 17 Kf1 Sd4! Fangen er stoppet, hvit kan velge om han vil bli matt på h1 eller f2! 14 Dd2 Sg4 15 Tfd1 Sd4! Truer 16 - Sf3, ikke for å vinne dronningen, det blir jo matt! 16 Lxd4 Lxd4 17 Sd5 Hvit kan ikke dekke opp feltet f2 på noen måte, nå blir han tvunget til å gi dronningen sin for hest og løper. Eller kan svart gjøre noe enda bedre? 17 - Lxf2(?) Enda flottere er 17 - Dg3+!! 18 Kf1 (Den hvite bonden var bundet!) Sh2+ 19 Ke1 Dgl+ 20 Ke2 Dxf2+ matt! 18 Dxf2 Sxf2 19 Kxf2 Tf8 20 Ke2 Dg2+ 21 Ke3 Ke6 Nå er det like før.... 22 Sxc7+ Kd7 23 Tg1 Df2+ matt 0-1 Meget sterkt spill fra svarts side! Kommentarer ved Aleks Semakoff.

Ulsrud suverene

I mesterskapet for Videregående skoler var det Ulsrud som stakk av med seieren denne gangen, uten lagtap og også med høyest poengscore. Her ble det

Per Kristian Vigdal, ankermann på Ulsruds seiersvante lag.

spilt etter Berger system 5 runder, og allerede før siste runde var det nesten helt klart at Ulsrud ville bli årets Norgesmestere. Etter at de vant siste kamp mot Laksevåg gymnas 3-2 var det bare å understreke at dette virkelig var en fortjent seier. Sluttresultatet ble da:

Videregående skoler:

1. og Norgesmester Ulsrud, Oslo (Per Kristian Vigdal, Tor Gulbrandsen, Bror Thanke, Roar Hind, Arne Slettvold og Yngvar Sjøetorp. Lagleder: Harry Halvorsen.) 18 poeng
2. Kirkeparken, Moss 16½
3. Laksevåg gymnas, Bergen 14 4. St.Svithun, Stavanger 12½
5. Flora gymnas, Florø 7½
6. Bergen Handelsgymnas 6½.

Både Høyland og Ulsrud skal nå representere Norge i Nordisk senere på året, og vi ønsker dem lykke til.

Barneskolen:

Sterk spurt av Bergenhus

Bergen Schakkklubs Ungdomsavdeling nøyde seg ikke med å ta seg av lagmesterskapet for ungdomsskoler og gymnas, uka etter satte de i gang med mesterskapet for barneskolen!

Fjorten 6-mannslag stilte til start. Etter tre runder gikk Stangeland skole fra Sandnes opp i ledelsen. Resten av Turneringa spilte de bare uavgjorte kamper, men beholdt fortsatt ledelsen helt til siste runde. Da smatt Østfoldlaget Bergenhus (som altså ikke er fra Bergen) forbi. Ganddal skole fra Rogaland spilte også bra og knep tredjeplassen foran fjorårsmesteren Oppsal.

Bergenhus forsynte seg grovt av premiene. I tillegg til 1. plassen i hovedmesterskapet vant de også både lagmesterskapet og individuelt i lynsjakk.

Resultater:

1. og Norgesmester Bergenhus, Rakkestad i Østfold 24 poeng (Dag Gundersen, Terje Høidahl, Tore Afdal, Egil Skaug,

Rammen om det hele var også av beste klasse. Suveren forpleining og meget fin innkvartering på Løvås skole, hvor guttene kunne koble av både i svømmehall og trimrom i fritida. De fleste tok seg også tid til en tur i Akvariet og et kinobesøk. Til slutt tar vi med de spillerne som skaffet sine lag flest poeng:

Videregående:

1. bord: Vidar Ingebretsen, Kr.park. 5
2. bord: Tor Gulbrandsen, Ulsrud 4½
3. bord: Arild Lauvsnes, St.Svithun 5
4. bord: Arne Slettvold, Ulsrud 4½
5. bord: Yngvar Sjøetorp, Ulsrud 4

Ungdomsskolen:

1. bord: Bjørn A. Valde, Ortun 5
2. bord: Egil Stokkeland, Høyland 5½
3. bord: Steinar Torjusen, Høyland 5
4. bord: Peder Morset, Risenga 5½
5. bord: Berge Christiansen, Risenga 5
6. bord: Sigurd Myhre, Veitvet 5½

Bror Eeg

- Øyvind Johansen og Jan Roger Nøkleby. Lagledere Geir Afdal og Erik Høivold.
2. Stangeland, Rogaland 23 p. (Bengt Eirik Vagle, Geir Arne Drangeid, Christoffer Mikalsen, Jon Olav Mjølhus, Svein Tollefsen og Terje Stangeland. Lagleder Rune Rosenberg).
3. Ganddal, Rogaland 21½ p. (Einar Brekken, Egil Bøe, Kjetil Bollestad, Morten Lunde, Jan Øyvind Skårland og Håkon Sinnes. Lagleder Asbjørn Espe-tveit).
4. Oppsal, Oslo 21½ p. (Erik Øie, Monica Mørch, Øyvind Hjertner, Trond

Vinnerlaget Bergenhus (t.v.) i hard kamp mot Bergenslaget Strusshamn i siste runde.

Østengen, Jan Tore Kristiansen og Bjørn Arvid Lervik. Lagleder Rolf B. Solheim).

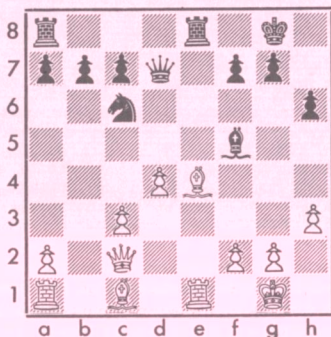
5. Frostvedt, Vestfold (Nanset) 20½
6. Strusshamn, Bergen 20 7. Sevland, Rogaland (Karmøy) 20 8. Bygdøy, Oslo 19 9. Slettbakken, Bergen 18 10. Buer, Skien 18 11. Brandengen, Drammen 16½
12. Flora, Florø 14½ 13. Landås, Bergen 12½ 14. Leirvik, Stord 3.

Pål Hustad

Turningens beste parti?

Hvit: Einar Brekken, Ganddal
Svart: Gunnar Tveiten, Bygdøy

ITALIENSK
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4.c3 Italiensk er en typisk sunn "skolesjakk-åpning". Istedet for 4.c3 har hvit muligheter som: 4.d3, 4.d4 og 4.b4!?, det siste trekket kjennetegner den friske Evansgambiten. 4. - Sf6 5.d4 exd4 6. cxd4 Lb4+ 7.Sc3 Sxe4 8.0-0 Lxc3 9.bxc3 Hittil har spillerne vist grundige teorikunnskaper, alle trekkene er kjente fra boka. Men nå regnes 9.d5! som bedre for hvit. 9. - d5! Godt trekk! Han stenger for den farlige løperen samtidig som han sørger for UTVIKLING. Han vinner ikke en bonde ved å slå på c3: 9. - Sxc3? 10.De1+ og hvit tar hesten. 10.Ld3 I 1896 spilte Steinitz og Lasker denne åpningen i en VM-kamp. Den gangen ble det "Texas-spill" etter 10.La3 dxc4 11.Tel Le6! 12.Txe4 Dd5 13.De2 0-0-0 og hvit har ikke noe særlig angrep. Det trekket Einar velger er solid og godt. 10. - 0-0 11.Dc2 Te8 12.Te1 Lf5 13.h3 Dd7 14.Sg5 Kanskje mer naturlig å utvikle løperen til e3 eller f4. 14. - h6 15.Sxe4 dxe4 16.Lxe4 Og dermed vant hvit tilbake bonden? Nei, nå kommer det et kjempe-trekk.

16. - Sxd4! Nydelig. Han har oppdaget hvits svakhet, nemlig at løperen på c4 ikke er kommet med i spill. Dermed er det heller ikke forbindelse mellom tårnene, og hvits løper på e4 blir bundet. 17.cxd4 Dxd4 18.Le3 Dxe4 19. Dxc7 Dc6 20.Da5! Rutinert spilt. Det er ofte viktig å unngå bytting av offiserer når man har tapt en bonde. 20. - Le4 21.Tac1 Dg6 22.g3 De6 23.Kh2 b6! 24.Dd2 Tad8 25.Db4 Dxa2? Litt for grådig. Nå kommer hvits tårn ned på den viktige syvenderaden. En god og rolig fortsettelse var 25. - Tc8. 26. Ta1 De6 27.Txa7 Td6 28.Ta6! Lf5? 29. Ld2! Flott av hvit. Han kunne ha grafset til seg bonden på b6, eller - som mange ville ha gjort - reddet h-bonden med 29.h4. Nå truer han dronninga som ikke har noe sted å flykte. Går den f. eks. til d7 kommer det 30.Txe8! 29. - Le4 30.Txe4 Dxe4 31.Dxd6 Te6 32.Dd8+! Kh7 33.Txb6 Txb6 34.Dxb6 Vi er kommet i et sluttspill hvor hvit har en hel offiser over. Likevel er det ikke så enkelt å vinne, for han har ingen fri-bønder og må passe seg godt for "evig sjakk". Men se hvor fint Ganddal-spilleren avslutter. 34. - De2 35.Le3 Df3 36.Dd4! g5(?) 37.Dd3+ f5 38.Dd7+ Kg6 39.De8+ Kf6 40.Ld4+ matt. 1-0

En morsom avslutning på et spennende, velspilt og vekslende parti. Når disse to får enda mer spilletrening blir de utvilsomt gode nok til å slå hvem som helst!

Kommentarer: Henning Wadd Hermansen.

Einar Brekken vant ikke bare dette partiet, han ble også beste første bordsspiller.

Bordpremier:

1. bord: Einar Brekken, Ganddal
2. bord: Geir Arne Drangeid, Stangel.
3. bord: Christoffer Mikalsen, Stang.l.
4. bord: Ann Fagerland, Sevland
5. bord: Øivind Johansen, Bergenhus
6. bord: Jan Roger Nøkleby, Bergenhus

Norges Sjakkforbunds Ungdom
Boks 9149, Vaterland, Oslo 1
Tlf. 02/20 29 33. Postgiro: 2037349
Bankgiro: 1609.28.39404

Fung. formann: Widar J. Fossum
"Førsteraden": Red. A.Semakoff

Ungdomssjakk Norge rundt

Vi har fått en rapport fra Erik Lind Pedersen om skolesjakken på Refsnes barneskole og Hoppern Ungdomsskole som begge befinner seg i Moss.

"Førsteraden" håper at flere vil følge hans eksempel og sende inn noe om sin egen skole eller klubb. Også elever er velkomne til å fortelle om hvordan sjakk-livet er der hvor de spiller.

Mitt møte med skolesjakken

av Erik Lind Pedersen

Jeg begynte med skolesjakk i 1973 på Refsnes skole som ligger på Jeløya. Det var ikke tidligere drevet sjakk på skolen, så jeg ble enig med skolesty- reren om å begynne med elever som gikk i 5. klasse. Det skulle vise seg å være et riktig valg! Det meldte seg 30 elever, de fleste var helt grønne, men det var da noen som hadde flyttet brikker før. Skolen hadde kjøpt inn demonstrasjonsbrett samt 15 sett brett og brikker. Vi startet med brikkenes

gang, og forsøkte å gjøre det så morsomt som mulig. F.eks.: Springerer skulle gå fra et hjørne til et bestemt felt på kortest mulig tid (rekord 3 sek.). Etter to kvelder lot jeg elevene begynne å spille mot hverandre. Det gikk forbausende fint. Vi avsluttet gjerne med simultan, der de ivrigste ble ca. 3½ time istedet for de planlagte 2 timer. Jeg lærte dem ikke noe teori, bare sunn utvikling! Ca. 10 elever tok bronsespringeren første året.

Vi vant Mossemesterskapet 1974 og gikk videre til kretsmeesterskapet. Det var en optimistisk gjeng som reiste til Fredrikstad som var arrangør. Og tro det eller ei, vi vant alle våre kamper, og kunne dermed få delta i NM. Det skulle gå i Oslo (Sjakkklubben Stjernen) under ledelse av Trygve Waage. Vi møtte Veitvet i første runde, med Bror Eeg som lagleder, stor stas og nervøsitet! Vi hadde jo fulgt med i Eegs TV-programmer om sjakk. Vi tapte 3-2, men jeg hadde ikke lært dem skikkelig "en passant", og en av gutta hadde glemt at det var noe som het e.p. og tapte! Det skulle vise seg at Veitvet gikk til finalen, det kunne jo ha vært oss, "min skyld". Men vi spilte mot Ganddal og vant, 3.plassen var et faktum. Det var meget godt gjort av et lag som bare hadde spilt sjakk i et år. Jeg fikk et flott sjakkspill av laget som takk for den tid vi hadde hatt sammen. Guttene skulle jo nå opp i ungdomsskolen. Det er slikt som gjør at en får lyst til å fortsette med skolesjakk.

I 1975 hadde jeg mistet hele det laget som gjorde det så fint i Oslo, men det gikk bra likevel! Refsnes skole kvalifiserte seg igjen til NM. Vi stilte med 4 gutter og en jente, som også ble eneste jente i hele NM. Flere jenter! Her ble Refsnes skole nr. 5, noe vi var godt fornøyde med. To av mine elever er også blitt Norgesmestere i lilleputt. Vidar Ingebretsen i Oslo 1975, Øyvind Jensen i Harstad 1976.

I 1977 skulle vi her i Moss arrangere NM for Videregående skoler og Ungdomsskolen. På Hoppern U.skole gikk nå de elevene som tidligere hadde gått på Refsnes, og jeg som lagleder var veldig spent på hvordan dette ville gå. Skulle vi greie å erobre et NM? Dette ville være vår siste sjans da en del

av gutta gikk i siste klasse. Hoppert fikk 2. plass etter Høyland som jo senere ble Nordiske mestere. Det eneste halve lagpoenget de avgav var mot Hoppert, 3-3 ble resultatet.

Jeg har vært meget stolt av disse guttene, og derfor synes jeg de fortjener å bli skrevet om. Vidar, Øyvin og Geir underviser nå i sjakk på tre barneskoler, og ved deres hjelp har det vært mulig å drive skolesjakk på alle skolene i Moss. De gjør virkelig en god jobb. Samtidig blir det noen kroner igjen som de kan bruke på sjakkturneringer.

Jeg håper denne artikkel kan bidra til at det blir flere sjakkinstruktører. Det er erslett ikke så vanskelig, bare prøv!

Hoppert U.skoles lag som ble nr. 2 i NM 1977.

Fra Skien til Vestre Jakobselv

TELEMARK

Skolesjakken i Telemark er i framgang, kanskje ikke minst takket være Fritz Brastein i Skien. Lagmesterskapet for barneskoler ble spilt i mars, og her var Buer skole så ubeskjeden at 1. og 2. laget stakk av med de to første plassene!

De beste skolelagene i Telemark:

1. Buer barneskole I, 5 lagseire og 26,5 poeng (Vinnerlaget: Espen Byrjall, Gudrun Norby, Eigil Norby, Kristian Sneltvedt, Arvid Svenni og Morten Winther.) 2. Buer barneskole II 3. Kongerød barneskole 4. Bratsbergkleiva og Sneltvedt barneskoler.

Det første individuelle Telemarksmesterskap for skoleelever fulgte så tett etter. Her var 10 år gamle Njål Frode Lie fra Notodden den beste i barneskolen, i ungdomsskolen gikk Even Svindal fra Larvik til topps. Resultater her:

Barneskolen.

1. Njål Frode Lie, Notodden 5 p. 2. Frank Willy Larsen, Kongerød 4 p. 3. Gudrun Norby, Buer 4 p. 4. Eigil Norby, Buer 4 p. 5. Ståle Wam, Kongerød 3½ p. 6. Helge Berge, Buer 3½ p.

Ungdomsskolen.

1. Even Svindal, Larvik 4½ p. 2. Per Magnus Larsen, Grasmyr 4 p. 3. Magne Emhjellen, Larvik 3½ p.

VESTFOLD

Det individuelle kretsmesterskap for Vestfold ble spilt i FRAMS klubbhus i Larvik. Kjell Arne Hanstad og Einar Kjæmperud, begge fra Sjakklubben "Caissa", Sandefjord, ledet rutineret den 6 runder lange Monrattturneringen med tilsammen 83 deltakere. Det ble kåret følgende kretsmestere:

Klasse 10 år og yngre: 1. Brede Jacobsen, Krokemoa, Sandefjord 6 poeng.

Kl. 11-12 år: 1. Vidar Johansen, Haukerød, Sandefjord 5½ p.

Kl. 13-14 år: 1. Ronald Øyen, Kvelde 5 p. (Etter stikkamp mot Per Bergene Holm, Kvelde.)

Kl. 15-16 år: 1. Thor Roverud, Larvik gymnas 5 p.

Kl. 17-20 år: 1. Arvid Gjertsen, Nøtterøy.

FINNMARK

Finnmarksmesterskapet i skolesjakk 1978 ble avviklet i Vestre Jakobselv i mars. 84 gutter og jenter hadde møtt fram til dyst. Betenkingstiden var 30 minutter pr. spiller og parti, og det ble spilt i tre grupper. Gruppe A: 1.-3. klasse, gruppe B: 4.-6. klasse, og gruppe C: 7.-9. klasse. Spillerne i

LEDERMØTE I SKIEN

Vi håper alle skolesjakkinstruktører og -ledere som skal til Landsturneringen i Risør, har anledning til å komme til et møte i Skien fredag 7. juli - det er fremmøte kl. 11 og møtet starter kl. 12. Møtet vil først og fremst ta for seg NSFU's oppbygning på lokal- og distriksplan. Vi håper på bred oppslutning fra interesserte. Nærmere opplysninger blir sendt ut separat. Det blir samlet avreise til Risør lørdag morgen. (ledere som ikke har tenkt seg til Risør, er sjølsagt også velkomne til Skien.)

Yngste spiller Frank Svendsen (6 år) i aksjon. For hvert trekk måtte han reise seg for å "nå fram". Frank vant yngste klasse!

hver gruppe ble så premiært etter hvilken klasse de tilhørte. Nedenfor følger de to beste i hver klasse:

1. klasse: 1. Frank Svendsen, Bjørnevattn 4½ poeng 2. Henning Hoftanska, Vadsø 4 p.

2. klasse: 1. Tony Svendsen, Bjørnevattn 5 p. 2. Rolf Lasse Nilsen, Kirkenes 4½ p.

3. klasse: 1. Bjørn Fløtten, Kirkenes 5 p. 2. Vidar Zahl Arntsen, Vadsø 4½ p.

4. klasse: 1. Timo Eggesvik, Vardø 5 p. 2. Øystein Fløtten, Kirkenes 4 p.

5. klasse: 1. Helle L'Abée-Lund, Kirkenes 4½ p. 2. Tom Ivar Isaksen, Vigør 4 p.

Trygve Waage til minne

Norsk sjakk har lidd et smertelig tap ved Trygve Waages bortgang. Selv om han hadde tenkt å trekke seg som formann i Norges Sjakkeforbunds Ungdom til sommeren, så regnet vi likevel med å ha ham sentralt med oss i mange år framover.

Helt fra begynnelsen av sin sjakkriere følte Trygve Waage at han også hadde plikt til å gjøre en innsats som administrator og organisator. Han fikk tidlig spesiell interesse for skolesjakken, og han har på det området gjort en innsats innen Oslo og Omegn Sjakkeforbundet og innen Norges Sjakkeforbundet som er helt enestående. Han gikk av som president i 1970 etter 3 år for å sette alle krefter inn i arbeidet med skole- og ungdomssjakken.

Trygve Waage vil for alltid bli husket innenen norsk sjakk - først og fremst som den som klarte å få Staten til å gi økonomisk støtte til sjakk. For at norsk sjakk skulle få enda mere støtte, gikk han inn for å gjøre NSF's Ungdomsutvalg til en selvstendig organisasjon - og i 1977 ble Norges Sjakkeforbunds Ungdom dannet med Trygve Waage som den selvfulgellige formann.

Trygve Waage var æresmedlem i Norges Sjakkeforbund og i Oslo og Omegn Sjakkeforbundet samt at han var tildelt NSFU's hederstegn i gull.

Trygve Waages bortgang er et enormt tap for norsk sjakk. Jeg er takknemlig for at jeg fikk treffe og bli kjent med Trygve Waage som en venn, og jeg føler med hans familie som har mistet et ekte menneske og en god venn.

Widar J. Fossum

6. klasse: 1. Georg Krohg, Vadsø 5½ p.

2. Lars Arne Oldernes, Vadsø 5½ p.

7. klasse: 1. Bengt Eriksen, Vardø 4 p.

2. Odd Torbjørnsen, Kirkenes 3 p.

8. klasse: 1. Brede Sæther, Kirkenes

4 p. 2. Jan O. Holt, Vardø 4 p.

9. klasse: 1. Kjetil Henninen, Bjørnevattn 5 p. 2. Fred Gornitshni, Kirkenes

4 p.

Et langt skritt inn i fremtiden

eumig

Sonomatic 820

VEIL. PRIS:
Kr. 3.370,-

EUMIG SONOMATIC 820/822 HQS har to små knapper med stor effekt, eneste lyd-filmfremvisere med mulighet for 100% billedsynkron lydredigering av 8 mm film. HQS står for HIGH QUALITY SOUND, fremvisernes frekvensområde er 70-12000 Hz ved 24 b/s. Test sertifikat for frekvensområdet vedlagt hver maskin. Forsterker 15 W. EUMIG SONOMATIC 822 HQS er kombinert for super/standard 8.

Eumig's
lyd kamera
program

Sound 31XL Makro sound 80 Makro sound 65XL

Snakk
eumig
med

HENRIKS
FOTO RAMME

THV. MEYERSGT. 19 - OSLO 5 - TLF. 35 48 67

Norsk NM-seier på Gausdal

ved SGM

Man kan reise til Gausdal med hovedsaklig to hovedhensikter: å delta seriøst i sjakkturnering, eller å ha en hyggelig ferie med diverse sol- vann- og vinbad. Blant dem som valgte ferien var IM Ernö Gereben, med fastere tilhold i svømmebassenget enn ved sjakkbrettet. Han tok remis etter få trekk i hvert parti (uansett motstander og stilling) og holdt seg godt unna toppen.

Der var det imidlertid andre. Etter 6 runder ledet Harry Schüssler (Schyssler!?) alene med 5½ poeng, og store forventninger i de blå-gules leir. Til og med NSb's redaktør (som riktignok var blitt både blå og gul etter en noe mislykket skitur) mente at ingen kunne stoppe svensken. Øgaard var ikke enig.

7. runde.

Hvit: Øgaard
Svart: Schyssler

MOTTATT DRONNINGGAMBIT

1 d4 d5 2 c4 dxc4 3 Sf3 Sf6 4 e3 e6 5 Lxc4 c5 6 0-0 Sc6 7 De2 cxd4 8 Td1 Le7 9 exd4 0-0 10 a3 a6 11 Sc3 Sd5 12 Ld3 Lf6 13 h4 g6 14 Lg5 Sxc3 15 bxc3 b6?? 16 Le4 Ld7 17 d5 exd5 18 Lxd5 Tc8 19 Lxc6 1-0
Pga. 19 - Txc6 20 Lxf6 Txf6 21 Dd2!

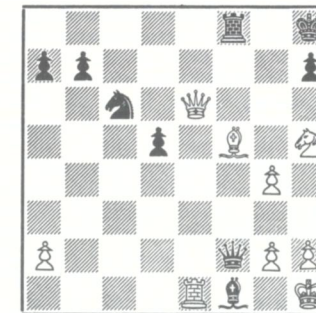
Dermed kunne man se lyst på tingene, for nå lå plutselig to nordmenn på toppen. Foruten Øgaard hadde Svein Berg tidlig vist at han var i god form og sopt vekk den ene svensken etter den andre. Se her:

Hvit: Svein Berg

Svart: Felix Nordström, Sverige
DRONNINGGAMBIT (Slavisk)

1 d4 Sf6 2 Sf3 d5 3 c4 c6 4 cxd5 Mot folk jeg regnet med ville spille hardt på vinst, forenklet jeg for å tvinge dem til å ta sjanser. 4 - cxd5 5 Lf4 Sc6 6 e3 e6 Mulig er også 6 - Lf5, men spillet vil da lett forflates og få remispreg. 7 Ld3 Le7 8 Sc3 0-0 9 0-0

Sh5 Virker ikke helt sunt, selv om spillet kompliseres. 10 Le5 f6 11 Lf4 Her var 11 Sg5 fristende, f.eks. 11 - g6 12 Sxh7, men svart spiller enklest 11 - De8. 11 - f5 Slaget på f4 gir en varig svakhet på e6. 12 Tc1 Sf6 Svart har brukt mye tid på å få opp en Stonewalloppstilling. Hvit har utviklingsforsprang og en stilling uten svake punkter. 13 Sa4 Se4 14 Se5 Sb4 15 Lb1 g5 16 Lg3 Ld6 17 a3 Sa6 18 Sd3 Sxg3 19 fxd3 For å forsøke å utnytte svekkelser av kongestillingen. 19 - De7 20 g4(?) Litt for skarpt. Trekket bør forberedes slik at f4 kan besvares med e4. Jeg ville hindre svart i å lukke stillingen. Etter f.eks. 20 Sc3 g4 21 Se2 står imidlertid hvit klart best. 20 - f4! 21 De2 Dg7 22 Sc3 Ld7 23 Kh1 Sb8? Engrov feil. Etter 23 - Tae8 er det vanskelig å si hvem som står best. 24 exf4! gxf4 Også etter 24 - Lxf4 25 Sxf4 gxf4 er Sb5 sterkt. 25 Sb5! Lxb5 25 - De7 er bedre. 26 Dxe6+ Kh8 27 Dxd6 Sc6 Nå kommer den mest nervepirrende delen av partiet, å vinne en vunnet stilling. Det er fort gjort å bli altfor forsiktig i en slik situasjon. De følgende trekkene ble valgt mer pr. intuisjon enn ut fra variantberegning. 28 Txf4 Txf4 29 Sxf4 Dxd4 30 Te1! Dxb2 31 Sh5! Df2 32 De6 Tf8 33 Lf5 Lf1 På 33 - Dd4 (eller b2) følger 34 Dh6.

34 Df6+! Oppgitt.
Kommentarer: S.Berg

1-0

Ettersom de fleste nok har lett seg frem til turneringsresultatet i avisene (om enn ikke på forsiden), vil det være vanskelig å skape noen spenning nå. Øgaard klarer sin oppgave med seier over Berg i 8. (Berg tapte også i siste runde og falt dermed ned i køen igjen. Internasjonal rating ble det dog, la oss håpe det kan drive ham inn i de internasjonale turneringene.) og remis mot Pytel i 9. runde. Hans turneringsseier var i høyeste grad velfortjent, med godt og sikkert spill som viste at han er kommet ut av sin formkrise. En viktig detalj ved denne seieren var verdifulle NGP-poeng, som skulle sette Øgaard i en temmelig trygg posisjon før innspurten i disse turneringene. Vinneren har valgt å kommentere følgende parti:

Hvit: Roland Ekstrøm

Svart: Øgaard

SICILIANSK

1 e4 c5 2 c4?! Slike trekk liker jeg å spille mot, selv om svekkelsen av feltet d4 ikke behøver å bety noe. 2 - Sc6 3 Sc3 g6 En annen plan er: 3 - e6 4 g3 Sf6 5 Lg2 d5, f. eks. 6 exd5, exd5 7 Sxd5 Sxd5 8 Lxd5 Sb4 med initiativ for bonden. 4 g3 Lg7 5 Lg2 a6 6 d3 b5 7 Sge2 Tb8 8 0-0 Nå må svart passe på så han ikke kommer for langt etter i utviklingen. 8 - b4 9 Sd5?! Bedre er nok 9 Sa4 d6 10 h3! (ikke 10 f4 pga. 10 - Lg4 med kontroll over d4) e6 11 f4 Sge7 med like sjanser. 9 - e6 10 Se3 Sge7 11 f4?! Her hadde jeg ventet 11 g4. Interessant er 11 g4 g5 12 f4 Sg6 13 fxg5 h6. 11 - f5! Nødvendig, ellers spiller hvit 12 f5. Svart står nå best pga. kontroll over feltet d4 og at Lc1 ikke kommer i spill. 12 h3 0-0 13 g4 Sd4 14 Sxd4 Lxd4 15 Kh1 Lb7 g4 er nå en svekkelse. 16 Tb1 Bedre er straks 16 a3. 16 - Dc7 17 De1 Tf7 Nå spiller svarts stilling "av seg selv". 18 a3 a5 19 axb4 axb4 20 Ta1 Det finnes ikke så mye konkret i a-linjen for hvit. 20 - Tb8 21 Sc2 Lg7 22 Dh4 Hvit har ikke gjort noe for å få forbindelse mellom tårnene. Slikt straffer seg! 22 - Dd6! 23 Dg3 Noe bedre er 23 Se1. 23 - fxe4 24 dxe4 g5! Dermed er partiet avgjort. 25 e5 Lxg2+ 26 Dxc2 Lxe5 27 f5 h6 28 Se3 exf5 29 Td1 Ld4 30 Ta8 f4 31 Sc2 f3 32 Txf8+ Txf8 33 Df2 Lxf2 34 Txd6 b3 35 Txd7 bxc2 36 Txe7 Lg3 37 Kg1 Td8 0-1

Øgaard - en sikker vinner.

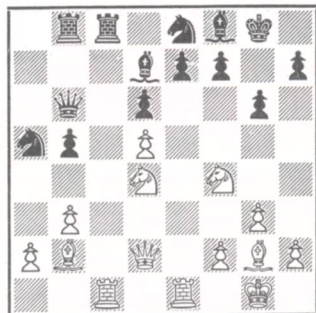
Pytel på annenplass var ikke fornøyd med sitt spill, men har neppe grunn til å klage på resultatene i Norge. Følgende parti er heller ikke noe å skamme seg over:

Hvit: Krzysztof Pytel

Svart: Kent Wänman, Sverige

ENGELSK

1 c4 Sf6 2 Sc3 c5 3 g3 Sc6 4 Lg2 g6 5 e3 Lg7 6 Sge2 d6 7 d4 0-0 8 0-0 Ld7 9 b3 a6 10 Lb2 Tb8 11 Dd2 cxd4 12 exd4 b5 13 cxb5 axb5 14 d5 Sa5 15 Sd4 Db6 16 Tfe1 Tfe8 17 Tacl Lf8 18 Sce2 Tec8 19 Sf4 Se8

20 Sc6! Sxc6?! Pytel angir følgende alternativ: 20 - Lxc6! 21 dxc6 e6 22 Sxe6!! fxe6 23 Txe6 Lg7! (Hva ellers?) 24 Ld5! Kh8 25 Txg6 Sxe6! 26 Txg7 Sxg7 27 Lxg7+ Kxg7 28 Dg5+ Kf8 29 Df6+ Ke8 30 Lf7+ Kd7 31 De6+ Kd8 32 De8+ Kc7 33 De7+ matt. Partiet fortsatte: 21 dxc6 Lxc6 22 Txc6! Txc6 23 Sd5 Dd8 24 Sxe7+ Lxe7 25 Lxc6 Sf6 26 De2 Lf8 27 Lxb5 Lg7 28 Lc4 Dd7 29 Df3 Db7 30 Dxb7 Txb7 31 Td1 Td7 32 a4 d5 33 Lb5 Td8 34 Lc6 Td6 35 Lb5 Td8 36 f3 Td6 37 a5 Td8 38 a6 Se8 39 Lxg7 Kxg7 40 Lxe8 Txe8 41 Txd5 Te1+ 42 Kf2 Ta1 43 Td6 1-0

Av de øvrige tittelholderne imponerte ikke Doda (f.eks. damebukk mot Bo Ols-son i første runde - at nordmannen ikke tok imot gaven er en annen sak), mens postsjakkverdensmester Estrin først og fremst vil bli husket som den første russiske sjakkspiller i en norsk turnering på år og dag. Dårlig

Postsjakkverdensmester Estrin i flott Gausdalterreng med Skeikampen i bakgrunnen.

Hans Esbjug, Indre Østfold (til v.) og K.O.Johansen, Nordstrand - årvisse Gausdalgjester.

sjakk spilte han naturligvis ikke, men kondisjonen var ikke alltid til stede når gode stillinger skulle vinnes.

Ellers vrimlet det av svensker, og tre av dem besatte, som man kan se, plassene 2 til 5, mens vi bortsett fra vinneren må ned på 6 poeng for å lete etter nordmenn. Av disse kan vi kanskje si at noen skuffet, andre ikke. Bruk fantasien. Det gjør jo gjerne Sigurd Heiestad, som nevnes her dels fordi turneringen bar hans navn, dels fordi han benyttet Gausdal-oppholdet til å legge siste hånd på jubileumsboken "60 år ved sjakkbrettet".

Turneringen ble så smertefritt ledet at man nesten kunne glemme at den ble ledet. Det tjener Johs. R. Kjekken og hans stab til ære.

Til slutt et skarpt parti som viser at det ikke bare er Estrin som kan behandle prøysere. Da den gode Jakov ble spurt om han også ville tørre spille Traxler-varianten (emnet for hans siste bok), svarte han: "Når som helst". Kristian tør også, uten å ha salgshall å tenke på...

Hvit: Bernd Stein, Vest-Tyskland

Svart: Erling Kristiansen, OSS

PRØYSSISK (Traxler)

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 Sg5 Lc5 5 Lxf7+ Ke7 6 Ld5 Tf8 7 Sf3 De8! 8 c3 Dh5 9 0-0 d6 10 d4 Lg4 11 Lxc6 bxc6 12 dxc5 Sxe4 13 cxd6+ cxd6 14 Dd3? Lxf3 15 Sd2 Sxd2 16 Dxd2 Tf4! 17 gxf3 Dxf3 18 Te1 Tg4+ 19 Kf1 Tf8 20 De3 Dg2+ 21 Ke2 Te4 22 Tg1 Dxf2 0-1

DET ÅPNE NM GAUSDAL

28/3-2/4

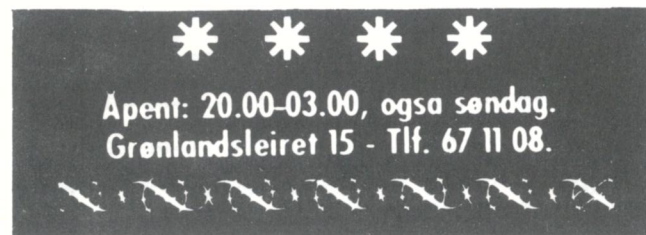
1	L.Øgaard IM OSS	2435	+52	+74	+33	=8	=24	+4	+3	+10	=2	7½	43,0
2	K.Pytel IM Polen	2390	+43	+49	=10	+11	=8	+9	=5	+16	=1	7	38,0
3	H.Schüssler Sverige	2365	+58	+48	+21	=24	+20	+5	-1	+8	=4	7	37,5
4	R.Ekström Sverige	2360	+34	+42	+37	+17	=5	-1	=7	+33	=3	6½	43,5
5	H.BeiJar Sverige	2265	+55	+35	+32	+6	=4	-3	=2	=18	+33	6½	43,5
6	Z.Doda IM Polen	2405	+67	+29	+25	-5	+17	=24	=9	=14	+10	6½	41,5
7	J.Estrin IM Sovjet	2430	=77	+40	=11	=12	+30	=8	=4	+41	+13	6½	41,0
8	E.Kristiansen OSS	2350	+53	+65	+22	=1	=2	=7	+24	-3	=11	6	45,5
9	K.Vänman Sverige	2031	+104	=12	+54	=14	+15	-2	=6	+24	=20	6	43,0
10	S.Berg Stjernen	2154	+85	+63	=2	=15	+84	+12	+13	-1	=6	6	41,5
11	D.Orseth Bergen	2143	+86	+36	=7	-2	+31	=20	+34	+39	=8	6	41,0
12	F.Nordström Sverige	2310	+64	=9	+65	=7	+22	-10	+37	+29	=17	6	41,0
13	L.Karlsson Sverige	2360	+71	-27	+23	+42	+35	+18	-10	+25	-7	6	40,5
14	Th.Heiberg Stjernen	2225	+78	+68	=27	=9	+34	+37	+42	=6	=15	6	39,0
15	R.Hoen OSS	2380	+50	+66	=41	=10	-9	+35	+27	+37	=14	6	38,5
16	Allan Jensen Danmark	2245	-56	+101	+58	+76	=26	+36	+22	-2	=18	6	38,5
17	K.Domisse Nederland	2080	+75	+103	+44	-4	-6	+86	+84	=20	=12	6	37,5
18	B.Flink Sverige	1980	-103	+75	+98	+25	+57	-13	+47	=5	=16	6	37,5
19	I.M.Dahl Stabekk	2217	+45	=38	=61	=31	+63	=34	=26	=28	+35	6	36,5
20	J.H.Ulrichsen ASKO	2315	=40	+77	+66	+27	-3	+11	+21	+17	=9	6	36,5
21	K.Kryboe OSS	2102	+101	+56	-3	-36	+97	+62	-20	+58	+38	6	36,5
22	P.Hjalmarsson Sverige	2070	+112	+59	-8	+79	-12	+72	-16	+55	+54	6	35,5
23	M.Unander Sverige	2162	+91	=61	-13	+55	+38	+39	=28	=26	+34	6	35,5
24	B. Stein Vest-Tyskland	2260	+100	+26	+87	=3	=1	=6	-8	-9	+65	5½	43,0
25	T.A.Hauge ASKO	2215	+80	+31	-6	-18	+58	+40	+69	-13	=26	5½	39,0
26	L.Blomström Sverige	2022	+114	-24	=45	+70	=16	+54	=19	=23	=25	5½	38,5
27	R.Mathisen ASKO	2050	+108	+13	=14	-20	=59	=60	-15	+71	+56	5½	37,5
28	A.Johansen Horten	2006	+95	-33	=85	=29	+88	+44	=23	+19	=30	5½	36,5
29	M.Eriksson Sverige	2078	+117	-6	-39	=28	+91	+67	+86	-12	+62	5½	35,5
30	P.Carlsten Sverige	2134	=89	+99	+59	+61	-7	+73	=36	=34	=28	5½	34,5
31	F.Ellingsen Moss	1997	+109	-25	+113	=19	-11	+87	-33	+84	+57	5½	34,0
32	J.Berglund Sverige	2098	+102	+98	-5	-34	+53	=84	-40	+67	+64	5½	33,0
33	L.Asplund Sverige	2222	+62	+28	-1	=38	=76	+51	+31	-4	-5	5	41,5
34	J.Reed ASKO	1904	-4	+115	+105	+32	=14	=19	=11	+30	-23	5	41,5
35	Ø.Johnsen Stabekk	2023	+72	-5	+56	+44	-13	=15	=57	+45	-19	5	39,0
36	R.Bjerke Stabekk	1922	+94	-11	+46	+21	=41	-16	+30	=57	=49	5	38,5
37	P.Silins Sverige	2100	+88	+84	-4	=97	+45	=14	=12	-15	=43	5	38,0
38	Chr.Nilsson Sverige	1999	+70	=19	=57	=33	-23	=45	+97	+44	-21	5	37,5
39	S.Rishovd ASKO	1876	=54	=60	+29	+87	=47	=23	=41	-11	=42	5	37,0
40	P.Stigar Stjernen	1893	=20	-7	=112	+115	+87	-25	+32	=49	=46	5	37,0
41	T.Lindfors Sverige	2116	=113	+89	=15	=63	=36	+56	=39	-7	=51	5	36,5
42	B.Hedlund Sverige	2059	+107	-4	+100	-13	+64	+79	-14	=56	=39	5	36,5
43	R.Lindström Sverige	1917	-2	=112	+83	=54	=60	+48	=46	=47	=37	5	36,0
44	M.Wiedenkiller Elverum	2260	+73	+76	-17	-35	+50	-28	+53	-38	+81	5	35,0
45	M.Jansson Sverige	1814	-19	+94	=26	+74	-37	=38	+72	-35	+77	5	34,5
46	N-Å.Malmdin Sverige	2163	=82	+90	-36	=50	=71	+63	=43	=51	=40	5	33,5
47	A.Kjelstrup-Olsen ASKO	2160	-84	+88	+71	+69	=39	=59	-18	=43	=60	5	33,5
48	L.Bostedt Sverige	2060	+111	-3	=55	+85	-54	-43	=78	+80	+73	5	33,0
49	H.Norman-Hansen Danmark	2070	+105	-2	+64	-84	-73	+100	+81	=40	=36	5	33,0
50	R.Weierød Horten	1913	-15	+107	=60	=46	-44	=75	+99	=66	+72	5	33,0
51	R.H.Kvasshem Ski	1992	-92	+106	+86	-57	+80	-33	+59	=46	=41	5	31,5
52	J.Jansson Asker	1945	-1	=83	=89	+105	-72	=85	+102	=60	+78	5	31,0
53	Gunnar Larsen OSS	1902	-8	+72	=74	=60	-32	+93	-44	+98	=66	4½	37,5
54	M.Berglund Sverige	2287	=39	+81	-9	=43	+48	-26	=71	+63	-22	4½	37,0
55	J.Sterner Sverige	1969	-5	+93	=48	-23	+70	+110	=60	-22	=61	4½	37,0
56	M.Svenneling Sverige	1842	+16	-21	-35	+98	+99	-41	+76	=42	-27	4½	36,5
57	J.Berg Namsos	2240	=90	+82	=38	+51	-18	=69	=35	=36	-31	4½	36,0

58	R.Lindblom Harstad	1909	-3	+108	-16	+111	-25	+107	+79	-21	=70	4½	36,0
59	H.Happel Nederland	2380	+97	-22	=30	+67	=27	=47	-51	+69	=wo	4½	36,0
60	E.Gereben IM Sveits	2270	=81	=39	=50	=53	=43	=27	=55	=52	=47	4½	35,0
61	R.Arnek Sverige	1968	+96	=23	=19	-30	-86	=82	=80	+75	=55	4½	33,5
62	H.Svedbark Sverige	1819	-33	=70	=99	+92	+68	-21	+110	=65	-29	4½	33,5
63	L-I.Hedlund Sverige	1949	+116	-10	+103	=41	-19	-46	+85	-54	+88	4½	33,5
64	K-E.Feldt Sverige	1881	-12	+114	-49	+104	-42	=99	=87	+68	-32	4½	32,5
65	O.Nordström Sverige	2036	+115	-8	-12	=113	+89	=97	+73	=62	-24	4½	32,5
66	B.Andersson Sverige	2063	=wo	-15	-20	=89	=85	=78	+90	=50	=53	4½	32,5
67	B.Olsson Bergen	1933	-6	+105	=102	-59	+98	-29	+92	-32	+85	4½	32,0
68	K.Nilsen OSS	2012	+79	-14	-84	+75	-62	=80	+82	-64	+90	4½	31,0
69	M.Andersson Sverige	1972	=99	=113	+92	-47	+82	=57	-25	-59	+84	4½	30,5
70	J-O.Carlsson Sverige	1556	-38	=62	+78	-26	-55	+88	=106	+100	=58	4½	26,5
71	U.Kjellin Sverige	1902	-13	+104	-47	+108	=46	=76	=54	-27	=74	4	34,0
72	L.Kverndal Stjernen	1592	-35	-53	+101	+100	=52	-22	-45	+97	-50	4	33,5
73	J.A.Bjørgvik Moss	1849	-44	-79	+95	+93	+49	-30	-65	+87	-48	4	33,0
74	S.Sollid OSS	2079	+83	-1	=53	-45	=78	-81	=104	+106	=71	4	33,0
75	G.Wennergren Sverige	1733	-17	-18	+117	-68	+103	=50	=77	-61	+97	4	33,0
76	P.Napetov OSS	2016	+93	-44	+80	-16	=33	=71	-56	-78	+102	4	32,5
77	J.Hanssen Moss	1938	=7	-20	=91	+112	-79	=102	=75	+86	-45	4	32,5
78	S.G.Myreng Stjernen	1823	-14	=95	-70	+83	=74	=66	=48	+76	-52	4	32,0
79	M.Sandström Sverige	1578	-68	+73	+90	-22	+77	-42	-58	-81	+101	4	32,0
80	B.Carlsson Sjakkameratene	1802	-25	+109	-76	+103	-51	=68	=61	-48	+104	4	31,5
81	O.Osterlund Sverige	1872	=60	-54	-115	+102	+90	+74	-49	+79	-44	4	30,5
82	A.Boström Sverige	1796	=46	-57	=96	+106	-69	=61	-68	+108	+98	4	29,5
83	K.Sagen Asker	1720	-74	=52	-43	-78	+111	=91	=94	=110	+100	4	28,0
84	S.Løvåsdal Asker	1791	+47	-37	+68	+49	-10	=32	-18	-31	-69	3½	38,0
85	G.Bue Tønsberg	1783	-10	+116	=28	-48	=66	=52	-63	+93	-67	3½	35,0
86	V.Tonebäck Sverige	1774	-11	=wo	-51	+96	+61	-17	-29	-77	=95	3½	34,5
87	T.Støre OSS	2086	+106	+92	-24	-39	-40	-31	=64	+73	+114	3½	33,0
88	K.S.Thoreby Rennesøy	1766	-37	-47	+114	=110	-28	-70	+95	+96	-63	3½	31,5
89	C-Å.Dahlquist Sverige	1773	=30	-41	=52	=66	-65	=104	=93	=92	=94	3½	31,0
90	J.Synnstvedt Nordstrand	1830	=57	-46	-79	+95	-81	+112	-66	+107	-68	3½	30,0
91	A.Thorstensen Narvik	1795	-23	=96	=77	-99	-29	=83	+115	+104	=92	3½	29,5
92	K.Aakerud Kongsberg	1555	+51	-87	-69	-62	=106	+101	-67	=89	=91	3½	29,0
93	K.O.Johansen Nordstrand	1586	-76	-55	+106	-73	+109	-53	=89	-85	+112	3½	27,0
94	T.Nyen Asker	1523	-36	-45	-111	-106	=wo	+105	=83	=101	=89	3½	26,5
95	J.Johansson Sverige	1563	-28	=78	-73	-90	+117	=113	-88	+116	=86	3½	26,5
96	J.Löwgren Sverige	1414	-61	=91	=82	-86	=112	=106	=107	-88	+113	3½	25,0
97	P.Svedberg Sverige	1913	-59	+111	+110	=37	-21	=65	-38	-72	-75	3	33,0
98	J.Templet Lillestrøm	1585	+110	-32	-18	=56	+77	+111	+113	-53	-82	3	32,0
99	A.Müller Sverige	1446	=69	-30	=62	+91	-56	-64	-50	=112	=107	3	32,0
100	P-A.Rindalsholt Fnatt	1857	-24	+117	-42	-72	+115	-49	+114	-70	-83	3	30,5
101	T.Christensson Nordstrand	1766	-21	-16	-72	+117	+104	-92	+109	=94	-79	3	30,0
102	M-A.Axelsson Sverige	1765	-32	-110	=67	=81	+114	=77	-52	=113	-76	3	30,0
103	U.Wikström Sverige	1479	+18	-17	-63	-80	-75	=115	=112	=114	=106	3	30,0
104	Ø.Carstensen Nordstrand	1625	-9	-71	=wo	-64	=101	=89	=74	=91	-80	3	29,5
105	J.Svenske OSS	1714	-49	-67	-34	-52	+116	-94	-108	+117	+115	3	28,0
106	R.Torsell Sverige	1687	-87	-51	-93	+94	=92	=96	=70	-74	=103	3	27,5
107	P.Wingsternes Mosjøen	1700	-42	-50	-109	+116	+108	-58	=96	-90	=99	3	27,5
108	O.Østerhus Ganddal	1631	-27	-58	+116	-71	-107	=109	+105	=82	=wo	3	26,0
109	H.Esbjug IndreØstfold	1504	-31	-80	+107	-82	-93	=108	-101	=115	+116	3	26,0
110	A.Andreassen Brønnøysund	2015	-98	+102	-97	=88	+113	-55	-62	=83	=wo	3	25,5
111	S.Aasen Normann Stjernen	1701	-48	-97	+94	-58	-83	-98	-116	=wo	+117	3	25,0
112	H.Nordblad Sverige	1701											

— DANSEBAR

for voksne —

Alt i fotoutstyr. Rammer, innramming

Veitvødtvn. 8, Oslo 5,
Tlf.: 25 28 07

PORTRETT-FOTO
BARNEFOTOGRAFERING
PASSFOTO - 2 MINUTTER

BRUDEFOTOGRAFERING
i kirken eller i vårt
moderne atelier

norgesmesterskapet for klubb lag

Ved årets NM for klubb lag var det gitt anledning til at hver klubb kunne stille så mange lag den ville. Det var også offisielt stimulert til å spille pr. telefon ved store avstander, - og i betryggende former.

På denne bakgrunn var det litt skuffende at ikke flere enn 25 lag ble påmeldt (fra 20 klubber). Og fortsatt ikke ett eneste nord for Trondheim! Det har lenge vært diskutert hvordan Nord-Norge kan komme med i dette mesterskapet, og årets variant var et forsøk i den retning. Hva kan dette skyldes? Er man rett og slett ikke interessert?

Beklagelig var det at mesterskapene ikke kom igang før ved påsketider. Fristene for hver runde har blitt snau, og i april/mai er det ikke bare greit for en klubb å stille lag på kort varsel. Flere klubber klaget sin nød og ba om utsettelse. Det riktige må vel være å starte opp like etter nyttår og planlegge tidsfristene på forhånd. Hvis man da ikke skal finne en ny form for mesterskapet?? Positivt var det derimot at et nystartet juniormesterskap straks fikk 14 lag på startstreken. På forhånd var det litt tvil om interessen for et slikt mesterskap, men det er sikkert kommet for å bli.

Exit Oslo i juniormesterskapet

1. runde:

SK Tempo, Drammen - Bergens SK	1-3
Jon Fr. Rørvik - Per Manne	½-½
Runar Emgård - Jose H. Polo	½-½
Stein Johannessen - Lars Øi	0-1
Pål Haglund - Bjørn A. Valde	0-1

Sarpsborg SK - Asker SK	1-3
Erik Høidahl - Erik Austreng	1-0
Geir Afdal - Per Ødegaard	0-1
Liv Trude Kumle - Jon M. Østby	0-1
Terje Høidahl - Peder Morset'	0-1

Horten SK - Gjøvik SK	2-2
Erik Høivold - Ole Jørn Gyldenås	½-½
Stig Guribye - Rune Stenvold	1-0
Ole J. Kristiansen - K. Bergersen	½-½
Tony Pete - Øyvind Wold	0-1

SK Stjernen, Oslo - Hamar SS	3-1
Petter Stigar - Roar Elseth	½-½
Jacob Kjelstrup - Jan Gundersen	1-0
Dag Henning Larsen - Espen Backe	1-0
Lars Th. Monsen - Geir Brobakken	½-½

Langesund SK - Oslo SS	2½-1½
Thor Salen - David Elboth	0-1
Dag Sødtholt - Geir Glorvigsmoen	1-0
Jens Rune Dørdal - Bjørn Teistøl	½-½
Dag Lauvås - Sigmund Olafsen	1-0

Eidsvoll SK - Moss SK	1-3
Bjørn Edvardsen - Petter Haugli	0-1
Knut Baadshaug - Vidar Ingebretsen	0-1
Klaus Andersen - Øyvin Jensen	0-1
Vidar Doknes - Espen Andersen	1-0

2. runde:

Asker SK - SK Stjernen	2-2
Jørn Jansson - H. Egede-Nissen	1-0
Peder Morset - Petter Stigar	0-1
Per Ødegaard - Svein G. Myreng	0-1
Erik Austreng - Dag H. Larsen	1-0

Moss SK - Bergens SK	*2½-1½
Petter Haugli - Per Manne	1-0
Vidar Ingebretsen - Jens Grimsgaard	0-1
Øyvin Jensen - Jose H. Polo	1-0
Geir Meum Olsen - Bjørn A. Valde	½-½

Horten SK - Langesund SK	1-3
Erik Høivold - Thor Salen	1-0
Stig Guribye - Dag Sødtholt	0-1
Ole J. Kristiansen - Jens R. Dørdal	0-1
Vidar Johansen - Dag Lauvås	0-1

Hinna SK - Florø SK	*2½-1½
Svein Michelsen - Erlend Vefring	½-½
Arild Lauvsnes - Bjarne Eriksen	1-0
Arve Kopperdal - Per O. Solheim	½-½
Kåre Storhaug - Guttorm Sindre	½-½

OSS og Stjernen, to av landets tradisjonelt sterkeste juniorklubber, er ute av mesterskapet før finalen. Men at Goliat OSS ble overmannet av David

Langesund i 1. runde, er egentlig ingen sensasjon for dem som følger med. Juniornivået i Selskapet er for tida nede i en bølgedal, mens Telemarksklubben har en fin gjeng av ungdommer. Det er faktisk mer riktig, som vi har hørt sagt, at det hadde vært en sensasjon om Oslo Schakselskap, uten Bjørn Tillier og Pål Hustad på plass, hadde gått videre. Så mye om å gjøre var det visst heller ikke.

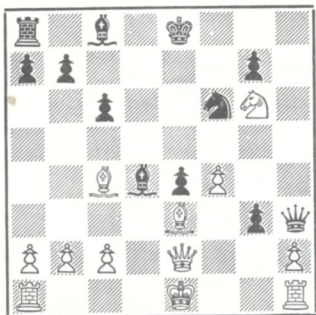
Mer overraskende er det at Sjakkklubben Stjernen ikke kvalifiserte seg til finalen. Asker lyktes med sin taktiske lagoppstilling og vant 2-2.

Det hardeste slaget sto kanskje pr. telefon mellom Moss og Bergen. Bergenserne hadde kanskje årets yngste lag, og det overrasker oss mye om de ikke kjemper helt i toppen neste gang. Bergens Schakkklubs Ungdomsavdeling driver bedre enn de fleste.

F.eks. Per Manne (14) kan bli en farlig mann. Han rykket nylig opp i messterklassen i B.S. og ga rutinerte Petter Haugli noe å tenke på en stund.

Hvit: Petter Haugli, Moss
Svart: Per Manne, Bergen

SPANSK (Jänisch)
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 f5 4 Sc3 fxe4 5 Sxe4 d5 6 Sxe5 dxe4 7 Sxc6 Dg5 8 De2 Sf6 9 f4 Dh4+ 10 g3 Dh3 11 Se5+ c6 12 Lc4 h5! Begge er tydeligvis godt kjent i teorien. Det siste trekket var en nyhet unge Manne hadde kommet over, og fått lyst til å prøve. 13 Sf7?! Det er livsfarlig å forsnye seg med tårnet. Beste svarer sannsynligvis 13 Df1! Nå kommer svart på offensiven: 13 - h4! 14 Sxh8 hxg3 15 Sg6 Lc5 Truer stygge ting. 16 d4 Lxd4 17 Le3

17 - Lg4! Beholder initiativet. Etter 17 - Lxe3 18 Dxe3 g2 19 Dxb3 gxh1D+ 20 Kd2 Lxh3 21 Txb1 er det nokså jevne sjanser. Haugli finner det nå klokkest

Finalister i juniormesterskapet - Arve Kopperdal, Hinna (t.v.) og Petter Haugli, Moss.

å gi dronninga. 18 Lxd4 Lxe2 19 Lxe2 g2? Her glipper det for svart. Sterkt var 19 - Td8! Da kan svart bl.a. fortsatt spille dama til g2. 20 Tg1 Td8 21 c3 b6 22 Td1 Td5 23 Se5 Dxh2 24 Lf2 Txd1+ 25 Lxd1 Dxf4 26 Sc4 Sd5 27 Tg2 g5 28 Tg4 Df6 29 Txe4+ Kd8 30 Lg4 Dg6 31 Lf3 Df5 32 Te8+ Kd7?? Avslutter med en durabelig bukk. Hvit hadde fått spilt seg stort opp, men etter 32 - Kc7 33 Lg3+ Sf4 kunne svart fortsatt kjempe. 33 Lg4 Dxd4 34 Se5+ Kxe8 35 Sxg4 og svart ga opp etter få trekk 1-0

(Etter Ø.Sande i "Bergens Tidende".)

Hinna bør vel være finalefavoritt, med Moss og Langesund som outsiders. Det hele foregår i Oslo 10. og 11. juni, da ingen av finalistene kunne ta arrangementet på et slikt tidspunkt.

Men Oslodominans i seniorklassen

Ingen av storfavorittene er ute av dansen. Finalen kan komme til å stå mellom OSS, Bergen, Akademisk og Stjernen, alle 1.lag. Mesterklubben fra 1973, 75 og 76 - SK "Fischer" - ser ut til å ha gått over i historien.

I skrivende stund gjenstår det fortsatt én runde før finalen (som spilles

10. og 11. juni). Seks lag slåss om tre plasser. Den fjerde er etter gjeldende regler reservert fjorårsvinneren Oslo Schakselskap (I).

Følgende enkeltresultater er notert, med stjerner ved de kampene som er spilt pr. telefon:

1. runde:

Akademisk SK IV - Oslo SS II 1½-2½
Finn M. Gulliksen - Bjørn Heggheim 0-1
Stein Vedeld - Kåre Kryboe 1-0
Jon Reed - Stein Sollid 0-1
Eivind Kveinen - Gunnar Larsen ½-½

Nordstrand SK - Gjøvik SK 4-0
Terje Wibe - Roald Kleppe 1-0
P.H.Disch. Hanssen - Vegard Steen 1-0
Lars Eckhardt - Reidar Wangen 1-0
Thore Østrem - Aasbjørn Pålshaugen 1-0

SK Tempo, Drammen - Eidsvoll SK 2½-1½
Vidar Taksrud - Arne Mannerud 1-0
Helge Simonsen - Odd M. Kvile 1-0
Karl Andersen - Johan C. Harmens ½-½
Arne K. Nøland - Ralph H. Harris 0-1

Akademisk SK II - Stabekk SK 1-3
Arthur Kjelstrup-Olsen - I.M.Dahl ½-½
Runar Mathisen - Øystein Johnsen 0-1
Svein Rishovd - Per A. Bergersen 0-1
Tor Egil Førland - Richard Bjerke ½-½

Risør SK - SK Stjernen, Oslo ½-3½
Einar Lauritzen - Yngvar Barda ½-½
Jan Erik Lund - Thomas Heiberg 0-1
Bjørn Nielsen - Lars Kjølberg 0-1
Knut Moen - Svein Berg 0-1

Sarpsborg SK - Drammens SK ½-3½
John Magnussen - Leif Bekkeli 0-1
Freddy Aamodt - Bjørn Lerstad ½-½
Arne Iversen - Einar Hamre 0-1
Bjørn Minge - Sverre Haugjord 0-1

Hamar SS - Moss SK 1-3
Daan de Lange - Fred Ellingsen ½-½
Karl V. Michelsen - Petter Haugli 0-1
Trond Nilsen - Jahn Hanssen ½-½
Henrik Kolden - Lars H. Onstad 0-1

Akademisk SK III (NSb) - Elverum SK 2½-1½
T.A.Hauge - Michael Wiedenkeller 1-0
Øystein Brekke - Pål Agdestein 0-1
Johs. R. Kjekken - Cato Nabsath ½-½
H.W.Hermansen - Carl H. Amundsen 1-0

Walk over: Akademisk I, Bergen I, Bergen II, Florø Fredrikstad, Tønsberg, Jarl, Fnatt, Horten.

2. runde:

Moss SK - Florø SK *2½-1½
Fred Ellingsen - Øystein Hjertenes 0-1
Petter Haugli - Truls Nordal 1-0
Jahn Hanssen - Per Kjølrlaug ½-½
Helge Flakstad - Bjarte Sindre 1-0

Horten SK - Fredrikstad SS 1½-2½
Arild Johansen - Tom Zakariassen 1-0
Arne Bøe - Svein Bjørnland 0-1
Per Engebretsen - Bjørn Larsen ½-½
Sverre Andersen - Jan Ludvigsen 0-1

Bergens SK I - Tønsberg SK *3½-½
Helge Gundersen - Pål-Ole Liabøtrø ½-½
Øystein Sande - Gunnar Moe 1-0
Erling Iversland - W.Hvalø-Hansen 1-0
Rolf Henriksen - Gunnar Bue 1-0

Bergens SK II - SK Fnatt, Oslo *4-0
Dag Orseth - Arne Danielsen 1-0
E.Stensholt - Per A. Rindalsholt 1-0
Håkon Eiken - Ragnar Hoel 1-0
Knut Ove Løken - Frank Henriksen 1-0

SK Jarl, Trondheim - Akademisk SK I *0-4
Øystein Selnæs - Einar Hatlebakk 0-1
Helge E. Theting - Tor Kristiansen 0-1
Alvin B. Hansen - Sverre Heim 0-1
Pål Østgaard - Arne Schjønby 0-1

Walk over: Oslo SS II, Akademisk III, Stjernen, Drammen, Tempo, Nordstrand, Stabekk.

3. runde:

SK Tempo - Bergens SK I *1-3
Vidar Taksrud - Helge Gundersen ½-½
Helge Simonsen - Øystein Sande ½-½
Leif Skjold - Erling Iversland 0-1
Karl Andersen - Magne Følling 0-1

Stabekk SK - Moss SK 2½-1½
Ivar M. Dahl - Fred Ellingsen 1-0
Øystein Johnsen - Jahn Hanssen ½-½
Per A. Bergersen - Petter Haugli 0-1
Richard Bjerke - Lars Onstad 1-0

Akademisk SK I - Fredrikstad SS 2½-1½
Sverre Heim - Bernt Nordby ½-½
Jarl Ulrichsen - Tom Zakariassen 1-0
Einar Hatlebakk - Bjørn Larsen 1-0
Tor Kristiansen - Jan Ludvigsen 0-1

Bergens SK II - Akademisk SK III ½-3½
Dag Orseth - Tor Arne Hauge ½-½
Håkon Eiken - Øystein Brekke 0-1
Knut Ove Løken - Johs. R. Kjekken 0-1
Kjell Wågan - Henning W. Hermansen 0-1

Drammens SK - OSS II 0-4
 Leif Bekkeli - Bjørn Heggheim 0-1
 Einar Hamre - Stein Sollid 0-1
 Sverre Haugjord - Kåre Kryboe 0-1
 Arne Johansen - Gunnar Larsen 0-1

SK Stjernen - Nordstrand SK 4-0
 Knut J. Helmers - Terje Wibe 1-0
 Thomas Heiberg - P.H.Disch.Hanssen 1-0
 Lars Kjølberg - Lars Eckhardt 1-0
 Svein Berg - Thore Østrem 1-0

En liten cupbombe sprang i Bergen Kr. Himmelfartsdag da hjemmeklubbens papirsterke 2.Lag røk ut mot utpippede Akademisk III, - også kjent som NSB's kanonlag. Bergens SK hadde satset på to lag til finalen for så å påta seg arrangementet. Istedet blir man attpåtil konfrontert med følgende delikate trekning for 4. runde:

SK Stjernen - Stabekk SK
 Oslo SS II - Akademisk SK I
 Bergens SK I - Akademisk SK III

SISTE:

Til finalen på loddrekning

Historien gjentok seg. Akademisk III beseiret også Bergen I. Det skjedde i en jevnspilt telefonmatch under dramatiske omstendigheter, med tvist og bedømte partier. Da enden på visa ble fire remiser, kunne dramaet kronas med en høytidelig loddrekning på Forbundets kontor, hvor Bergens Schakkklubs representant Bo Olsson trakk konvolutten med ASKO III. Dermed er det ren Oslo-finale dette året, og redaksjonen kondolerer.

De to andre kampene ga derimot både forventede og meget saklige finalister.

4. runde:

SK Stjernen - Stabekk SK 3½-½
 Knut J. Helmers - Ivar M. Dahl ½-½
 Yngvar Barða - Øystein Johnsen 1-0
 Lars Kjølberg - Per A. Bergersen 1-0
 Svein Berg - Richard Bjerke 1-0

OSS II - ASKO I 1-3
 Viggo Guddahl - Sverre Heim ½-½
 Kåre Kryboe - Jarl H. Ulrichsen ½-½
 Stein Sollid - Einar Hatlebak 0-1
 Willy L. Olsen - Arne Schjønshy 0-1

Forts. fra side 13

Har du fortsatt noen venner blant Sovjets stormestere?

Jeg hadde godt forhold til folk som Talj, Polugajevskij, Tajmanov, men alle tre underskrev brevet mot meg... Litt om hvorfor du kom til Norge akkurat nå?

Sannsynligvis er jeg for sentimental av meg. Jeg ønsket å se stedet hvor jeg var for 22 og 24 år siden, bare for å se det igjen.

Hva vet du om norsk sjakk?

Inntil nå har det vel vært på amatørplan. Det er forskjellen. Nødvendig å gi sjakken høyere status for å få bedre nivå. Selv om bare to-tre spillere ble profesjonelle, ville det bety stor stimulans for andre spillere til å satse mer.

Din siste turnering før VM-matchen var i Israel forleden?

Ja.

Ville noen andre greid 12 poeng av 13 i den turneringa?

Vel, Fischer deltok i en lignende turnering i Israel i 1968. Han tok 11½ av 13....

Er Fischer den beste spilleren de siste 10-15 åra?

Fischer er etter min mening den beste gjennom tidene!

Til slutt, kan vi håpe å se deg igjen i Norge, kanskje som verdensmester?

Ja.

Det krevet ettertanke, men kom bestemt.

NSB takker for samtalen og trekker seg tilbake. Interesserte lesere som sitter igjen med ubesvarte spørsmål (og det gjør de naturligvis), henviser vi til Kortchnois ferske og engasjerende selvbiografi "Chess is my Life", som også inneholder en del partier. Den dramatiske matchen mot Spasskij i Beograd kan man f.eks. lese om i Keenes bok "Chess Crisis".

Det kan være hyggelig å ha bakgrunnskunnskaper når klokka settes i gang 16. juli for VM-kampen mellom Anatolij Karpov og Viktor Kortchnoi.

Bergens SK I - ASKO III (NSB) *2-2
 Erling Iversland - Tor Arne Hauge ½-½
 Helge Gundersen - Øystein Brekke ½-½
 Magne Følling - Johs R. Kjekken ½-½
 Rolf Henriksen - H.Wadd Hermansen ½-½
 (ASKO III vant loddtrekningen.)

University of Oslo

CONGRESS SERVICE

tilbyr

Kongress-sekretariat — Simultantolkeanlegg — Diskusjonsanlegg — Båndopptak — Høytaleranlegg — Møterom — Eget trykkeri — Innkvartering — Audiovisuelle hjelpemidler — Restauranter — Fullt autorisert reisebyrå.

Våre tjenester er ikke bundet til et bestemt møtested.

University of Oslo
 Congress Service

Boks 55, Blindern, Oslo 3. Tlf.: 46 68 80 - Telegram: Unitravel - Telex: 11906

Representert i Bergen, Trondheim, Stavanger og Ås av Universitetenes reisebyrå

5000 BERGEN Parkveien 1 Telefon 05/23 31 90	7000 TRONDHEIM Norges Tekniske Høyskole Telefon 075/30 100	4000 STAVANGER Studiesenteret, Ullandhaug Telefon 045/57 060	1430 ÅS Telefon 02/94 11 20

1000 gode, rimelige senger venter Dem.
 Vakker beliggenhet, hyggelige restauranter.
 Store, avgiftsfrie parkeringsplasser.
 Bank, postkontor, souvenirer.

SESONG: 1. JUNI - 1. SEPTEMBER.

PANORAMA

sommerhotel oslo

Telefon (02) 23 05 86 - Telex 18 432

Sognsveien 218, Oslo 8.

ET TAKTISK TREKK

HOTELL HELSEFYR

Strømsveien 108 - Oslo 6.
Tlf. 02 67 23 80

Restaurant og selskapslokaler

TRYGVE WAAGE in memoriam

Et sorgens budskap nådde norsk sjakk forleden: Trygve Waage avgikk ved døden 21. april, dagen før han ville ha fylt 60 år. Han hadde invitert en stor skare sjakkvenner til fest - istedet falt dødens skygge over hjemmet i Åsengata.

Trygve Waage la ned et enormt arbeide til norsk sjakks beste, med megen flid og stort slit, preget av en sjelden entusiasme og glød. Hans arbeidsiver kjente faktisk ingen grenser, og selv en sviktende helbred kunne ikke legge noen demper på hans ydelser.

Trygve Waage vil i ettertiden bli husket som en av de helt store ildsjeler og betydeligste lederskikkelser innen norsk sjakk.

Trygve Waage ble allerede i unge år fanget inn av sjakken, og ble medlem av "Stjernen". Man ble fort klar over hans lederegenskaper og villighet, og han ble i stadig sterkere grad trukket inn i organisasjonsarbeidet. Han kom med i Forbundsstyret i 1952, satt flere år som

formann i Oslo & Omegn Sjakkrets, var visepresident og formann i "Ungdomsutvalget" 1966/67 og Forbundets president 1967/70. I 1970 overtok han igjen ledelsen av "Ungdomsutvalget" og var formann i Norges Sjakkforbunds Ungdom frem til sin død. Trygve Waage ble tildelt Norges Sjakkforbunds gullmerke i 1967, og ble utnevnt til æresmedlem i 1974. Han var også hedret med æresmedlemsskap i Oslo & Omegn Sjakkrets.

Hans største hjertesak var arbeidet blant barn og ungdom, og han innså på et tidlig tidspunkt sjakkens sosiale funksjon på dette område. For meg personlig var det avgjørende, da jeg stilte til valg som Forbundets president i 1970, at Waage ville påta seg ledelsen av "Ungdomsutvalget". Det er en fantastisk utvikling som har skjedd på ungdomssiden de senere år, og Waage utnyttet til fulle de muligheter som bud seg, bl.a. gjennom Ungdomsutvalgets medlemskap i STUI.

Få dager før hans bortgang var vi sammen på Nordisk Sjakkforbunds styremøte i Linköping, hvor han med kraft og styrke var et midtpunkt i ungdomsarbeidet.

Trygve Waage var en mann av kvalitet, en mann som etterlater seg et vell av gode minner.

Arnold J. Eikrem

TRYGVE WAAGE

Norges sjakk-general
er borte -
hans røst er forstummet.
En Caïssa's tro tjener
i over tretti år
har lagt seg til hvile.

Du ga aldri opp
når det gjaldt sjakken
og dens fremtid.

Men i livets store spill
- større enn sjakk -
måtte du så plutselig,
dagen før din 60-årsdag,
stoppe klokka.
Du klarte ikke mer.

Rundt det ganske land
står skolebarna og ungdommen
og de voksne
for å gi deg honnør
for alt du har gjort
for norsk sjakk.

Trygve, dine venner vil
- med senkede hoder -
si deg et stille farvel
- og takk-

Heiman Ch. Klein

Det siste bildet NSb tok av Waage, under sentralstyremøte hjemme i Åsengata.

SVERRE HALVORSEN in memoriam

Etter menneskelig beregning skulle Sverre Halvorsen ennå hatt mange år å leve. For tross sine 62 år var han sprek som en ungdom, og friluftsmenneske på sin hals. Så skjer altså det meningsløse at han blir tatt av snøraset i et fjellterreng hvor han var kjent som få, på Fidjeland i Sirdalen, der han hadde feriert i påsken i omlag 30 år.

Sverre Halvorsen var et overskuddsmenneske. Han hadde fått, om ikke alt, så i alle fall svært meget i vuggegave, og han grov såvisst ikke sitt pund i jorden. Ung, talentfull og optimistisk stormet han inn på sjakkarenaen i Stavanger i midten av 30-årene, og det varte ikke lenge før han kjempet i toppskiktet. Ved brettet var han fighteren som gjerne ville vinne, og det ønsket fikk han rikelig oppfylt. Men vinnyrtpe i moderne forstand var han ikke, for folk i den kategorien smiler ikke av sine nederlag. Men han gjorde det - en sjelden egenskap i sjakken og i livet.

Med rette kan man spørre hvorledes en mann kan få tid til samtidig å være forretningsmann, redaktør, sjakkspiller, og som om dette ikke var nok, også var bridgespiller, friluftsmenneske og naturelsker, og dertil også glad i god litteratur.

Når sant skal sies var mangel på tid det eneste jeg noensinne hørte Sverre Halvorsen beklage her i livet. Så måtte vel denne tidsnød føre til stress og annen elendighet, for ham som for andre. Når så ikke var tilfelle, ligger det nær å tro at han var velsignet med en kraftig porsjon sjakkenszymer som katalyserte bort vanskelighetene, eller sagt på en annen måte: I alt det Sverre Halvorsen foretok seg, kunne man spore sjakkens trett, det vil si planmessig og fornuftig disponering, logikk og enkelhet.

"Far har tenkt meget på døden, og var fullt fortrolig med den", sa eldste sønnen, dr. Jan Halvorsen, ved båren, og som familiens siste farvel leste han et dikt av Han Hung, Tang Dynasti, 618-905 A.D. Det er ingen hemmelighet at østens filosofi appellerte til hans religiøse legning, og - tror jeg - var en levende detalj i et fint livsmønster, der hjem og familie var viktigste tråd i veven, ja, selve helligdommen i hans liv.

Her i Norsk Sjakkblad tar vi også farvel med Sverre Halvorsen, i forvisningen om at han har gjort en uvurdelig innsats for sjakkens fremme her i landet i mange år, og derved knyttet sitt navn til norsk sjakkhistorie på en fremragende måte.

Carl Haave.

Sverre Halvorsen. (Foto: Stavanger Aftenblad.)

En sjakkens ildsjel

Sverre Halvorsen var en sentral person i norsk sjakk både som spiller og administrator. Han var blant stifterne av Norges Postsjakkforbund i 1945 og nedla der et stort arbeide, framfor alt som redaktør av bladet "Postsjakk" gjennom samtlige 33 år fra 1945. Samtidig trykket han det i sitt eget trykkeri og besørget distribusjonen! Det sier seg selv at denne innsatsen har vært av uvurderlig betydning for postsjakkforbundet. Halvorsen var en sterk spiller både i postsjakk og brettssjakk. Ved Landsturneringen i Steinkjer 1956 vant han nest øverste klasse (Mester B). Ved Landsturneringen i Ålesund 1958 tok han en meritterende 2.plass i toppklassen (Mester A), - etter Ernst Røjahn, men på kvalitet foran Olaf Baroda. Samme høst deltok Halvorsen på Norges lag ved olympiaden i München, og spilte bl.a. remis med den amerikanske stormesteren Larry Evans. I Stavanger Sjakklubb var Halvorsen medlem i 44 år og aktiv i styre og stell i nesten like lang tid, hvorav

en årrekke som den naturlige formann. Han var i mange år klubbens sterkeste spiller og erobret et stort antall klubbmesterskap.

Sverre Halvorsen var født 13. februar 1916. Han var æresmedlem i Stavanger Sjakklubb og Norges Postsjakkforbund og tildelt Norges Sjakklubbforbunds hedersstegn i gull.

Det kunne naturligvis være mange bra partier å vise fram av Halvorsens produksjon. Her følger et av den livlige sorten, spilt i Landsturneringen i Stavanger 1951. Mesterklassen.

Hvit: R.Mørch-Hansen

Svart: Sverre Halvorsen

SPANISK (Marshall-gambit.)

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5 0-0 Le7 6 Te1 b5 7 Lb3 0-0 8 c3 d5 Karakteristisk for Halvorsens spillestil. 9 exd5 e4 Et nytt bondeoffer og skarpere enn 9 - Sxd5 10 Sxe5 Sxe5 11 Txe5 c6 12 d4 Ld6 osv. 10 dxc6 exf3 11 Dxf3 Lg4 12 Dg3 Ld6 13 Dh4 I betraktning kom også 13 f4 g5 14 d4 Kh8 osv. 13 - Te8 14 Txe8+ Bedre var vel 14 f3. 14 - Dxe8 15 f3

15 - De2! Et offisersoffer som hvit ikke straks kan ta imot. 16 Lc2 Te8! Fremtvinger en avgjørelse. 17 fxd4 Sxg4 18 Dxh7+ Kf8 19 Dh8+ Ke7 20 Dh4+ g5 21 Dxd5+ Kf8 Oppgitt, da matt ikke er til å unngå. 0-1

For dette parti fikk Halvorsen den oppsatte ærespremie.
Kommentarer: Einar Haave.

Elokomiteen ber om at Eloratingavgiften, pt. kr. 5 pr. spiller og turnering, uoppfordra blir innbetalt til NSF's Elokomite, Oslo, postgiro nr. 2 1104 01. På forhånd takk.

Fritz Sämisch minneturnering

ved Leif Øgaard

Turneringen fant sted 12-23. april i Kiel, Vest-Tyskland. Fire østeuropeiske stormestere og tre skandinaver hadde arrangørene skaffet seg. Men at alle de fem lokale tyske spillere manglet rating og dermed spolerte en tittelturnering hadde arrangørene overhodet ikke tenkt på. (Det kan kun være tre uten rating.) Da Hamann, konfronterte dem med dette pinlige faktum ved en selskapeleg anledning, viste de nærmest en slags likegyldighet. "Det spiller ingen rolle for oss"! Særlig ergerlig må det ha vært for Erling Mortensen som spilte en fin turnering med seire over bl.a. Csom og Radulov. Nå ble turneringen en temmelig uinteressant affære. Stort sett tok utlendingsene full pott mot de svake tyskerne, mens de remiserte seg imellom, selv om det var visse unntak. For mitt vedkommende spilte jeg dårlig, og mine 7 poeng var i overkant. Forstyrrende på konsentrasjonen virket radiopartiet som jeg måtte analysere på si. Resultat: 1-2) GM Smejkal, Tsjekkoslovakia og GM Parma, Jugoslavia 8½/11 3-5) GM Csom, Ungarn, Mortensen, Danmark og GM Radulov, Bulgaria 7½ 6) IM Øgaard, Norge 7 7) IM Hamann, Danmark 6½ 8) G.Hamann 4 9) Neumann 3 10-11) Schramm og Brendel 2½ 12) Firnhaber 1, alle de siste fra Vest-Tyskland. Arrangementet som sådann var fint. Det beste partiet i turneringen ble imidlertid spilt av Sämisch selv og sto i programmet. Fra en blinndsimultan i Bern 1949 mot 10 spillere:

Hvit: Fritz Sämisch

Svart: N.N.

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 Lb5+ Ld7 4 Lxd7+ Dxd7 5 0-0 Sc6 6 d4 cxd4 7 Sxd4 e6?! Bedre er 7 - Sf6. 8 c4! Sf6 9 Sc3 Le7 10 b3! 0-0 11 Lb2 Tfd8 12 Dd2! Nå strander 12 - d5 på 13 cxd5 exd5 14 Sf5 dxe4 15 Dg5! 12 - Se8?! 13 Td1 a6 14 Sc2! Springeren skal til e3 der den kontrollerer nøkkelfeltene c4, d5 og f5. 14 - Dc7 15 Se3 Db8 "uffe" s for-gjenger? 16 De2 b5 17 Td2! Hvis nå 17 - bxc4, så 18 Sxc4 fulgt av 19 Td1 med sterkt trykk mot d6. 17 - Se5? Tempo-

Påskesjakk i London

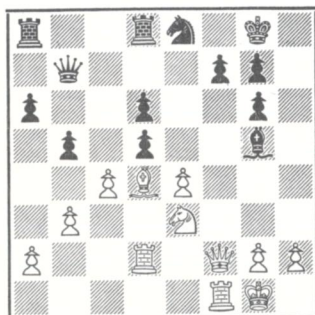
ved Tor Kristiansen

I tidsrommet fra 23. til 29. mars ble sjakkturneringen Aaronson Chess Masters avholdt i London. Norske deltagere var Gunnar Johnsen og undertegnede. Det ble ingen sjakklig suksess, idet vi begge fikk 4½ poeng på 10 runder. Turneringen var meget sterk, og det var 9 IM-er som deltok i det 72 mann store feltet. Utenom IM-ene var det mange sterke spillere med internasjonalt Elo-tall på godt over 2300, og dessuten deltok mange gode engelske juniorer.

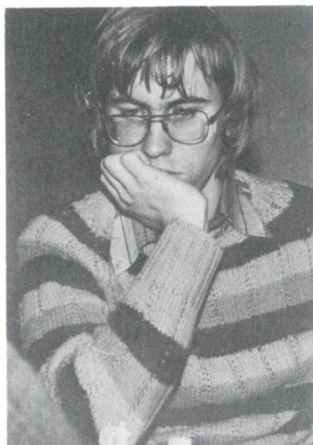
Selve turneringen ble spilt på et førsteklases hotell, mens vi og resten av de utenlandske spillerne ble innkvartert på et 4.klasses hotell, som neppe kunne vært brukt som ungdomsherberge i Norge. Turneringsledelsen hadde ikke klart å skaffe et lokale som alle kunne spille i. Resultatet ble at noen spilte i 1. og resten i 9. etasje.

Turneringen ble vunnet av IM A.Haik, Frankrike og M.Franklin, England med 7½ poeng. På 7 poeng kom IM W.Hart-

tap. Bedre 17 - Lf6. 18 f4 Sg6 19 Df2 Db6 20 f5 Lg5 Eller 20 - Se5 21 fxe6 fxe6 22 Sxb5! axb5 23 Lxe5 dxe5 24 Df7+ og vinner. 21 Scd5! exd5 22 Ld4 Db7 23 fxc6 hxg6

24 Sxd5!! Et posisjonelt kvalitetsoffer i angrepets interesse. 24 - Lxd2 25 Dxd2 Tab8? Bedre er 25 - f6, men hvit spiller så 26 g4! 26 Dg5 Truer Se7+. 26 - Td7 27 Tf3 bxc4 28 Th3 cxb3 29 Sf6+! Sxf6 30 Dxf6! gxf6 31 Lxf6 1-0

Tor Kristiansen tenker.

ston, England, IM M.Diesen, USA og IM B.Soos, Vest-Tyskland. Deretter fulgte på 6½ poeng IM J.Nunn, England, IM A.Ornstein, Sverige og M.Bailey, England. På 6 poeng kom bl.a. IM-ene J.Mestel og S.Webb, begge England. Hele 7-syv spillere klarte IM-kravet, nemlig R.Bellin (som blir IM), M.Basman, M.Franklin, A.Law, alle England, pluss J.Silman, USA, P.Garbett, New Zealand og G.Botterill, Wales.

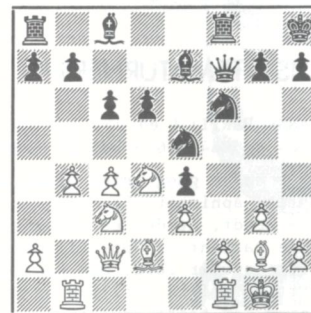
Dette skyldtes for en stor del spille-systemet som opprinnelig var 10 runder Sveitser, men som arrangørene modifiserte til noe man må kalle et IM-system. Man fikk inntrykk av at monradkortene ble stokket vilkårlig til fordel for IM-kandidatene. Hvor modifisert systemet var viser følgende eksempel. Like før 6. runde skulle starte klaget ratingfenomenet Goichberg fra USA på rundeoppsettet. Han ville møte en uten rating istedenfor den oppsatte motstanderen som hadde Elo-tall. Han uttalte: 'I can't sleep before I have won a game, and I can't win before I have slept.' Turneringsledelsen byttet da elegant om på monradkortene, og amerikaneren fikk sitt ønske oppfylt. Han vant partiet, og hadde dermed 2 poeng på 6 runder. Det ble etterhvert litt mer søvnn, og han fikk til slutt 4½ poeng av 10.

I 1. runde hadde jeg gleden av å sitte på førstebord i 1. etasje og spille mot IM Jonathan Mestel, mens Johnsen var Norges representant på øverste

bord i niende. Jeg gikk ned mot Mestel, men uten flagget til topps idet Norges flagg var det eneste flagget arrangørene ikke hadde. I 2. runde møtte jeg på nytt en sterk engelskmann, Robert Bellin, og det ble tap nummer to. Etter dette ble det en del partier mot sumpedelen av turneringen, og jeg greide med gevinst i siste runde å skrape sammen 4½ poeng. Gunnar Johnsen fikk som nevnt like mange poeng, men han sleit hardt, og hele sju av hans partier endte remis i stillinger hvor det nesten ikke var brikker igjen. Da jeg er noen år yngre enn Johnsen, ble det bare tre remiser på meg. Mine gevinster kom stort sett mot folk på den nedre delen av resultatlista, men jeg hadde gleden av å vinne mot Stewart Reuben i siste runde. Han var medlem av arrangementskomiteen, og vi spilte da selvfølgelig i 9.etasje sammen med de beste. (De hadde byttet om på systemet.) Mot Reuben brukte jeg en idé som Mestel benyttet mot meg i 1. runde.

Hvit: Stewart Reuben, England
Svart: Tor Kristiansen

ENGELSK
1 c4 e5 2 Sc3 d6 3 g3 f5 Det er siste runde, og det må spilles. 4 Lg2 Sf6 5 d3 Le7 6 e3?! (6 Sf3) 0-0 7 Sge2 Kh8 Et standardtrekk i denne åpningen. 8 Tbl Det der er hans fløy. 8 - c6 9 Ld2 De8 10 b4 Df7! Mestel spilte akkurat det samme mot meg, nemlig med ideen å spille e4 og presse på den svake c4-bonden til hvit. 11 Dc2 e4! 12 Sd4 Sbd7 Truer exd3 etterfulgt av Se5. 13 dxe4 fxe4 14 0-0 Se5

15 Sxe4 Sxe4 16 Lxe4 Lh3 17 Lg2 Lxg2 18 Kxg2 c5 Springerer skal fordrives slik at f3 blir tilgjengelig for springer eller dame. 19 bxc5 dxc5 20

f4? Sxc4 21 Sf3 Sa3-22 Da4 Sxb1-23 Txb1 Lf6 24 e4 Ld4 25 Sxd4 cxd4 26 Dxd4 Tfd8 27 Db2 Dc4! 28 Lc3 Dxe4+ 29 Kf2 Td7 30 Te1 Dc6 31 Le5 Tc8 32 Te2 Dh1 33 Ke3 Tc4 34 Tg2 Dd1 35 Te2 Dcl+ Tidsnøden nærmer seg (2½ time på 50 trekk), og jeg finner ikke noe direkte avgjørende. 36 Kf3 Dxb2 37 Lxb2 Kg8 38 f5 Kf7 39 h3 Tdc7(!) 40 Le5? Hvit havner i en evig binding. 40 - Te7 41 g4 h6 42 Te3 g5 43 fxc6 Kxg6 44 a3 b5 45 h4 a5 46 Kg3 b4 47 axb4 axb4 48 h5+ Kh7 Ikke 48 - Kf7 da hvit frigjør løperen etter Tf3+. 49 Kf3 Tc5 50 Kf4 Tcxe5 0-1

Komm: Tor Kristiansen

JON BASTIANSEN in memoriam

Jon Bastiansen, Oppsal Sjakklubb er død etter en ulykke. Han ble kun 18 år, men var alt lenge et kjent navn innen juniorsjakken i Norge. I 3.klasse begynte han på nybegynnerkurset i sjakk ved Oppsal skole, og det varte ikke lenge før vi forsto at her hadde vi med et naturtalent å gjøre. Hans korte sjakkkarriere begynte med at han ble Oslo-mester i 4.klasse, og han gikk selvfølgelig inn som førstebordsspiller på Oppsallaget som ble Oslo- og Norgesmestere i 1972 og 73. I 1974 spilte han på Skøyenåsen skoles lag som ble Oslo- og Norgesmestere for ungdomsskolen og nr.2 i nordisk, for så endelig i 1975 å være en av de fremste poengplukkerne da samme skole også ble nordisk mester. Vi lærte ham å kjenne som en stillferdig, real og beskjeden gutt, og vil savne ham sterkt både som sjakkspiller og som menneske.

Rolf B. Solheim.

På hjemmebane vant Stein Jensen, Harstad sitt tredje strake nordnorske mesterskap, men seieren var sterkt truet. Det meldes om dramatiske partier mot både Gunnar Johnsen, Tromsø og Gunnar Halvorsen, Narvik. Sistnevnte var den store positive overraskelsen og ble nr.2, slått hårfint på kvalitet av Jensen. Begge scoret 4 poeng av 6. Mer om mesterskapet i neste nummer.

Einar Hatlebakk, ASKO ble en klar vinner av årets Oslomesterskap, med 9½ poeng av 11. Arne Vinje Gulbrandsen, OSS ble nr.2 med 7½ og Lars Kjølborg, Stjernen nr.3 med 6½.

Postsjakk i Norge

ved Per Ofstad

Det var nok krigstiden som la grunnlaget for postsjakken i Norge. Norges Postsjakkforbund (NPSF) ble stiftet like etter krigen (1.9.45), med Olaf Barda som medlem nummer en. Han var en hovedaktørene ved stiftelsen. Bladet "Postsjakk" kom ut like etter og har siden kommet ut regelmessig takket være Sverre Halvorsen fra Stavanger. Uten dennes innsats ville postsjakken i Norge ikke overlevet, bladet er jo klubblokalet! Styret havnet etterhvert i Sarpsborg, hvor bl.a. John S. Syversen gjorde en så god jobb at styret ble der helt til 1976, i ca. 30 år! Styret i NPSF er nå under ledelse av Jon Friis, Hønefoss. De øvrige styremedlemmer bor i Oslo, Sarpsborg og Lier, altså en geografisk spredning rundt Oslo. Hovedaktivitetene er i første rekke det årlige NM. I 1978 startet ca. 250 spillere fordelt på 5 klasser.

Videre har Norge kvalifisert seg til finalen i postsjakkolympiaden (den åttende), hvor kampen om gullet utkjempes mellom følgende land: USA, Nederland, Tsjekkoslovakia, Polen, Bulgaria, Jugoslavia, England, Danmark, Ungarn, Sovjet, Sverige, Øst-Tyskland og Norge. I kvalifiseringen hvor Norge ble nr. 3 etter Sovjet og Polen, ble bl.a. Jugoslavia og Vest-Tyskland distansert. Laget var følgende: E.Sterud, H.Pettersen, N.Larsen, K.Falkeid, F.Seres og O.K.Lie. På finalelaget spiller nå E.Sterud, S.Aarseth, K.V.Michelsen, Ø.Sande, F.Seres og O.K.Lie. Om et par år får vi se hvordan det går. Norge har også et lag i semifinalen for neste OL, og et lag for EM-lagturnering. En rekke spillere deltar desuten i individuelle internasjonale turneringer. Sande, Aarseth og Sterud deltar alle i VM-semifinalene.

Internasjonalt nyter Norge stor respekt som postsjakknasjon. Olaf Barda var med i det første VM, og ble nr. 4 og stormester i postsjakk! Sterud er internasjonal mester, og Falkeid, Aarseth, Svenneby og Sande er alle 1/2 IM. Norge er tilsluttet ICCF, det internasjonale postsjakkforbundet, som har 53 nasjoner som medlemmer, og neste år kan feire 50-årsjubileum. President er Hans-Werner von Massow, som også er redaktør av bladet Fernschach, fellesorganet for ICCF og BdF (det vesttyske postsjakkforbund). Svensken Erik Larsson er turneringsdirektør, noe han har vært i 40 år! Årets ICCF-kongress ble avholdt i Landskrona, og Norge var representert med Roald Berthelsen (som er NPSF's ansvarlige for utenlandsturneringer og utgiver av det utmerkede Nordisk Postsjakkblad). Det møtte 31 deltakere fra 23 land, og en rekke saker ble behandlet, bl.a. utnevning av tre nye stormestere: Kamanen, Finland, Moissejev, Sovjet og van Lens Dijsken, Nederland, samt 11 nye internasjonale mestere. Tittelinflasjonen truer imidlertid ikke på postsjakkfronten, både fordi turneringene tar så lang tid, og fordi det ikke er mulig å "raske sammen" turneringer med sikte på å skape nye mestere på samme måten som i bordsjakk.

Av andre saker som var oppe på ICCF-kongressen, var en rapport fra Heinz (DDR), ICCF's kontaktmann til FIDE, fra et møte i FIDE-ICCF-kommisjonen hvor bl.a. Euwe og Massow, presidentene i FIDE og ICCF, deltok. Dette møtet var viktig for samarbeidet mellom FIDE og ICCF, spesielt for fellesarrangementet Telesjakkolympiaden.

NORDISK TEMATURNERING

SICILIANSK PARTI: 1 e4 c52 Sf3 e6 (d6) 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 d6 (e6).

Temaet er denne gang valgt blant de mest spilte åpninger. Samtidig er det valgt så bredt, at det er muligheter for mange varianter. Oppstillingen er vel blitt populær fordi den samtidig gir svart en sollid stilling og hvit muligheten for flott angrepsspill. Forhåpentlig vil dette tilbud appellere til en hel del postsjakkspillere i Finland, Norge, Sverige og Danmark.

Forts. side 58

Effektivt ved lettere smertetilstander

Foruten å lindre hodepine, smerter og ubehag ved forkjølelse og influensa, kan Anti-neuralgica også hjelpe mot tannpine, menstruasjonsmerter og lettere giktplager. Anti-neuralgica har også febernedsettende virkning.

Er smertene intense eller langvarige bør lege kontaktes. Fåes i lommepakning à 20 tabletter, samt glass à 50 og 100 tabletter.

Anti-neuralgica

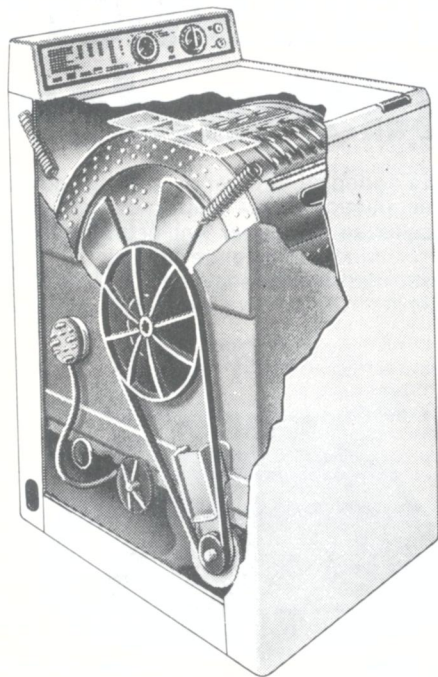
Reseptfritt på apotek.

A/S Apothekernes Laboratorium for Specialpræparater, Oslo

RR1 AB Bates

Avslørende fakta om Philips CC1000.

Sentrifugeringshastighet på
1000 omdr./min.

8 basisprogrammer
med 22 vaskevariasjoner.

Barnesikker.

Toppmatet.

Stor kapasitet –
trommelvolum på hele 43 liter.

Overflomsikring.

Solide kulelagre.

Panel med klar norsk tekst.

3 såpekopper.

Lang levetid.

PHILIPS

68A 34

NORGES GRAND PRIX 1977/78

Øgaard suveren

18 av 19 turneringer er ferdigspilt i "Norges Grand Prix 1977/78". Men alt før avslutningen på Gjøvik 16-18. juni er det klart at Leif Øgaard vinner sammenlagttrøfeeet og 5000 kroner. På vårparten har han vunnet både Det åpne NM, Horten og Eidsvoll. Dermed står han med solide fire første- og en annenplass.

Knut Helmers ligger best an i kampen om 2.plassen, men kan teoretisk innhentes av Aleks Semakoff og Rolf H.

Kvassheim.

I neste nummer kommer vi med utførlig sammenlagtliste pluss utlysning av "Norges Grand Prix 1978/79". Opplegget frister til gjentakelse, da det ser ut til å ha stimulert den lokale turneringsaktiviteten ganske betydelig.

Stillingen etter 18 turneringer:

1 Leif Øgaard, OSS 86 p 2 Knut J. Helmers, Stjernen 46 3 Aleks Semakoff, OSS 44 4 Rolf H. Kvassheim, Ski 38 5 Erling Kristiansen, OSS 26 6 K.Pytel, Polen og Ole Chr. Moen, OSS 20 8 Bjørn Heggheim, OSS 18

HORTEN SK's JUBILEUMSTURNERING

4-7/5

1	Leif Øgaard Oslo Schakselskap	2450	+2	+32	+3	+5	+10	+11	=4	6½	28,5
2	Michael Wiedenkeller Elverum	2260	-1	+27	+18	=8	+35	+19	+9	5½	26,0
3	Erling Kristiansen OSS	2326	+26	+22	-1	=19	+8	=6	+10	5	27,0
4	Øystein Johnsen Stabekk	2023	+41	=12	=9	+25	+14	=10	=1	5	26,0
5	Rolf Kvassheim Ski	1992	+33	+25	+21	-1	-11	+14	+12	5	25,0
6	Arild Johansen Horten	2006	=19	+15	+32	=20	=9	=3	+11	5	24,5
7	Svein Åge Johansen Narvik	2109	-8	=13	+24	=32	+34	+15	+20	5	20,0
8	Bjørn Heggheim OSS	2189	+7	-11	+40	=2	-3	+13	+19	4½	27,0
9	Petter Stigar Stjernen	1893	+30	=10	=4	+wo	=6	+20	-2	4½	26,5
10	Reidar Weierød Horten	1913	+14	=9	+17	+11	-1	=4	-3	4	29,0

11 L.Kverndal, Stjernen 4(27) 12 T.Heiberg, Stjernen 4(25) 13 A.Semakoff, OSS 4(24) 14 O.R.Johnsen, Bøler 4(23,5) 15 F.Ellingsen, Moss 4(23,5) 16 K.Baadshaug, Eidsvoll 4(20) 17 K.Espelund, Lillehammer 4(20) 18 T.Gulbrandsen, Nordstrand 4(20) 19 J.Andreassen 3½(27,5) 20 P.K.Hansen, Bøler 3½(27) 21 A.H.Bøe, Tønsberg 3½(20,5) 22 A.Bøe, Horten 3½(20,5) 23 J.Synnestvedt, Nordstrand 3½(18,5) 24 S.Guribye, Horten 3½(17,5) 25 S.T.Karlsen, "1911" 3(23) 26 S.G.Myreng, Stjernen 3(21) 27 G.Bue, Tønsberg 3(21) 28 P.Snørteland, Tønsberg 3(20,5) 29 P.K.Vigdal, Bøler 3(20) 30 F.Henriksen, Fnatt 3(20) 31 H.Flakstad, Moss 3(16,5) 32 K.Bendixen, Moss 2½(28) 33 B.Standal, Tønsberg 2½(22,5) 34 P.B.Bakke, Eidsvoll 2½(21,5) 35 S.Andersen, Horten 2½(20) 36 T.Jakovesi, Horten 2½(19) 37 B.Brede, Horten 2½(16) 38 S.Olsen, Stjernen 2(22) 39 Ø.Carstensen, Nordstrand 2(19,5) 40 O.Øye, Nordstrand 2(19,5) 41 E.Steen, Rokaden 1

Om ikke Horten har vært den store sjakkbyen, er den visst i ferd med å bli det. Bortsett fra æresveteranene Frithjof Andersen og Arne Bøe er de fleste både spillere og ledere av ung årgang. Den driftige formannen Erik Høivold (16) og hans kasserer Ole J. Kristiansen (14!) sto i spissen for Horten Sjakklubb's vellykkede jubileumsturnering. Høyt på bordene var dessuten Arild Johansen og Reidar

Weierød med i kampen.

Men IM Leif Øgaard kunne verken de eller noen andre stanse. Han var i storform og delte bare poeng i slutttrunden med sin gamle "arbeidsgiver" i NTFS.

Turneringens positive overraskelse var vinneren av klasse 2, Leif Kverndal, som startet med 3 strake og bl.a. nedla Grand Prix-kongen Kvassheim. Men ennå blir folk som Øgaard i sterkeste laget.

Horten Sjakklubb 60 år. Til venstre klubbens storspiller Arild Johansen. Til høyre det gedigne jubileumsskjoldet, blomster fra ordføreren, gave fra SK Stjernen og trofèet som Øgaard vant.

SOGNDAL GRAND PRIX

5-7/5

1 Håkon Eiken Bergens SK	2189	+17	+15	-4	+6	+2	+10	5	18,5
2 Rolf Henriksen Bergens SK	1960	+18	+8	+15	+4	-1	+7	5	18,5
3 Erling Iversland Bergens SK	2215	+14	-4	=7	+8	+6	+9	4½	17,0
4 Helge Gundersen Bergens SK	2127	+22	+3	+1	-2	+10	-6	4	21,0
5 Harald Klæboe Bergens SK	1949	=12	=20	=14	=9	+11	+17	4	14,5
6 Øystein Hjertenes Florø SK	2245	+19	+7	=8	-1	-3	+4	3½	20,0
7 Dag Orseth Bergens SK	2143	+21	-6	=3	+13	+12	-2	3½	19,0
8 Arnold Mundal ASKO	1981	+10	-2	=6	-3	=18	+19	3	18,5
9 Bjarte Sindre Florø SK	1868	=16	=11	=13	=5	+19	-3	3	17,5
10 Olav Otterlei Bergens SK	1784	-8	+18	+22	+11	-4	-1	3	17,5
11 K.Wågan, Bergens 3 (16)	12 B.Eriksen, Florø 3 (16)	13 G.Sindre, Florø 3 (15,5)							
14 O.Angelshaug, Bergens 3 (15,5)	15 I.Svinnet, Bergens 3 (15,5)	16 E.Vefring, Florø 3 (15)	17 P.O.Solheim, Florø 2½ (17)	18 R.Nielsen, Bergens 2½ (15,5)	19 T.I.Bratteteig, Bergens 2	20 S.Seljeset, Florø 1½	21 Arve Grøneng, Florø 1	22 Arild Grøneng, Florø 0	

Brikkene blei dytta fra mjuke stoler på Park Minitell i Sogndal 5-7 mai. Arrangementsmessig sto Ronny Nielsen for en prestasjon som var langt i overkant av det som ble begått ved brettet. En sitter nemlig med et bestemt inntrykk av at deltakerne kan bedre enn dette.

Eiken og Henriksen spilte jevnt solid uten å imponere, mens Gundersen og Iversland glimta til med virkelig gode parti, men uten å fullføre turneringa. Et par andre kandidatspillere burde nok heller holdt seg hjemme. På pluss-siden noterer en den unge Florø-garden

som med litt mer rutine absolutt blir å regne med. Først får en slutte med å bruke avbyttevarianten i Grünfeld som remisvåpen, og så

Dag Orseth

Følg med

I neste nummer blir det resultater og annet stoff fra Grand Prix-turneringer i Moss (vunnet av Knut Helmers), på Eidsvoll (vunnet av Leif Øgaard) og "finalen" på Gjøvik. Dessuten fyldige sammenlagresultater.

debatt

HVA BØR GJØRES MED NM LAG?

Danmark har sin "Divisionsturnering", svenskene sin "Allsvenskan" og Vest-Tyskland sin "Bundesliga" - sjakklike massemønstringer med deltakelse fra et stort antall klubber i hele landet. Hva har så norsk sjakk? - Planer om ekspansjon til Kanariøyene, samt NM for klubbtag, en lagturnering med cup-system som hvert år samler rundt tyve av landets over hundre sjakkklubber til dyst med firemannslag, stort sett innskrenket til de store klubbene og klubber på Østlandet. Mens våre naboland har klart å få landsomfattende klubbtagmesterskap med nær full oppslutning, er NM for klubbtag innskrenket til de mest ressurssterke og/eller geografisk sentrale klubbene. Hvorfor - og hva kan gjøres for å rette på misforholdet?

I de tre nevnte land og flere andre spilles det divisjonsturneringer etter fotballsystemet, der deltakelsen som nevnt er av et helt annet omfang enn den norske. Nå skal det sies at det ikke er helt fair å parallellføre norske forhold med f.eks. danske. Et blikk på kartet skulle overbevise om danskernes fordeler: Reiseutgiftene blir snaut større enn ved kretskamper her hjemme. Men Vest-Tyskland har langt større avstander enn Danmark, og Sveriges geografi har absolutt likhetspunkter med den norske hva angår kommunikasjonsproblemer. Så selv om Norges problemer er større enn i disse landene, er det ikke god nok unnskyldning for å være fornøyd med dagens lave deltakelsesnivå i NM for lag.

Men hva kan gjøres for å omskape det norske lag-NM til en massemønstring? Noen fasitløsning har vi beklageligvis ikke, men for å slippe å bli beskyldt for surmaget kritikk, skal vi i alle fall komme med noen ideer: Dagens opplegg fungerer tydeligvis ikke. Selv ikke tillatelsen til å spille telefonisk har klart å trekke periferien (les: Nord-Norge) med, og de store klubbene dominerer. Muligens er grunnen til klubbenes manglende

deltakelse økonomien - å betale 150 kr i startkontingent pluss et par hundre til reise/telefonutgifter, er ikke særlig lystelige utsikter, spesielt når en vet at alle sjanser er til stede for å bli slått ut allerede i første runde.

Vi har med andre ord to faktorer som virker forstyrrende: kamputgiftene og cupsystemet. Vi tar det siste først: En naturlig utvei kunne være å gå over til serie i stedet, men dette ville føre til en enorm økning av kamputgiftene. En annen mulighet er en samlet turnering over en helg, med Monrad eller det såkalte Østfoldsystemet. Dermed blir vi kvitt cupen, og også utgiftene til et overdrevent seriesystem. De nye problemene: reiseutgiftene blir likevel ikke eliminert og kan bli skikkelig store for klubber i periferien; dessuten kan dette nødvendigvis bare avholdes en gang i året, og er ikke særlig egnet til den store stimulanse av sjakklivet rundt om. Det kan også diskuteres hvor heldig et slikt gigantarrangement er, det vil jo uvegerlig bli en "konkurrent" til det individuelle NM.

Vi skal heller ikke glemme at det i en del kretser spilles interne klubbtagturneringer, som naturlig ville få vanskeligheter med å samle interesse hvis NM virkelig ble landsomfattende.

Så kommer da ideen: Kunne man bare få til et samspill mellom kretsenes klubbkamper og Forbundets lag-NM...! Siden det ikke nytter å kjøre konsekvent på ett system, er heller veien å gå å kjøre sammen forskjellige systemer alt etter hvor i landet man er? I et land som vårt synes en eller annen soneinndeling å tvinge seg fram - hva med et system med innledende kamper, serie helst eller eventuelt cup, innen hver sone og deretter finale for de beste på landsplan etter dagens mønster, eventuelt med utvidet antall finalister? Ville man ikke dermed få både i pose og sekk, ved både å trekke småklubbene med i konkurransen på krets/sonenplan - denne ville jo ikke skape så enorme utgifter - samt kåre norgesmesteren for lag i en finale mellom kremen fra hver sone?

Dette er intet konkret forslag, det er en idé som fortjener å tenkes gjennom. Kanskje norsk sjakk en dag kan ekspandere også til utkant-Norge!

Tor Egil Førland.

Turnerings-informasjon

Scandinavia Grand Prix - Ibsen Jubilee 1978. Spilles i Skienshallen, Skien.
I) Åpen turnering 4-9/8, 9 r. Nordisk Monrad, 40 tr./2 timer, så 20 tr. i timen. Startavgift kr. 200. Ved minst 100 deltagere er premiefondet satt til ca. kr. 30.000!! Premiering også til de beste i ratinggruppene 1930 - 2029, 1680 - 1929 og under 1680.
II) Åpen week-end turnering 4-6/8, 40 tr./1½ time, så 16 tr./30 min. Startavgift kr. 80.
III) Scandinavia Kadet Grand Prix, åpen for alle født 1961 og senere. 4-6/8, 6 r. Monrad. Alderspremiering: Under 10 år, 10-11, 12-13, 14-15 og 16-17 år. Dessuten premie til beste 3-manns lag fra samme klubb/skole.
For nærmere opplysninger se egen innbydelse som er sendt alle klubber.

Gausdal Cup, 12-13 august, 7 r. Monrad, 30 minutter pr. spiller og parti. Startavgift kr. 50, jun. kr. 30. Pensjonspris på Gausdal Høifjellshotel på dobbeltrom kr. 110 (i forbindelse med turneringslederkurs). Ønsker man å følge med i GCI, oppnås samme pris fram til 18. august. Påmelding til NSF.

Gausdal Chess International, 13-19/8. Invitasjonsturnering, kvalifiserende for IM og GM-tittel.

Nevraturneringen (Lillehammer) spilles 23-24. september. 7 runder hurtig-sjakk. Kontakt: Kaare Olsen, H.Håkonsveit 13, 2600 Lillehammer.

Kalottturneringa, Hammerfest, er terminfestet til 20-22. oktober. Detaljer i senere nummer.

4. internasjonale sjakkfestival på Guernsey, The Royal Hotel, St. Peter Port, 15-21 oktober. Åpen, 7 r. Monrad. Lynturneringer og problemløserturneringer. Informasjon fra: The International Chess Festival Secretary, P.O. Box 23, Guernsey, Channel Islands.

Det er endelig bekreftet at sjakkolympiaden 1978 spilles i Buenos Aires, Argentina fra 25. oktober, sannsynligvis over 14 runder Monrad. Det er ennå ikke bestemt om Norge vil delta.

Landsturneringa - NM 1978

spilles i Risør 9-15. juli. Se innbydelse som er sendt alle klubber.
NB! Veteranklassen er beklageligvis uteglemt i innbydelsen, men forutsatt tilstrekkelig antall deltakere blir det spilt også i denne klasse. Den er åpen for spillere født 1913 eller før, og de som ønsker å starte bes melde fra til NSF snarest.

Obs! Norges Sjakkforbunds 57. kongress blir avholdt i Risør Rådhus lørdag 8. juli kl. 15.00. NSFU's 1. ordinære årsmøte står som punkt 6 på dagsorden. Fullmakter for representasjon på kongressen bes sendt i rimelig tid til: Norges Sjakkforbund, Boks 9149 Vaterland, Oslo l. Klubbene har en representant for hvert påbegynt 25. medlem.

NB! Alle som skal være med i Landsturneringa må ha meldt seg i sekretariatet i Risør skole, like ved siden av spillelokalet, senest søndag 9. juli kl. 11.00. Offisiell åpning kl. 13.00, klokkene settes igang kl. 13.15.

Ad materiell: Klubbene pålegges å ta med spillesett (brett, brikker og klokke) etter deltakerantall som følger: 2 spillere tar med to sett, 4 spillere tar med 3 sett, 6 spillere tar med 4 sett osv., eks.: 16 spillere tar med 9 sett.

Forts. fra side 52

Men hvorfor i grunnen spille tematurneringer? Tematurneringen gir for det første mulighet til å studere åpningsspill. Men det spiller nok en like så stor rolle at man, fordi turneringen ikke er ratet, uforpliktende kan kaste seg ut i konkurransen om plassering i finalegruppe, skjønnehetspremier og i beste fall om teoretiske nyheter. At turneringen er skandinavisk betyr også noe for en del spillere.

Påmelding senest 10/8-1978. Turneringsstart ca. 20/8. Ytterligere opplysninger fås ved henvendelse til undertegnede. Kan hende var det en god ide å melde seg på før sommerferien. Med vennlig hilsen og ønsket om en god sommer

Willy Abrahamsen
Korkendrupvej 27
5540 Ullerslev
Danmark

NESTE

KURS

SYMPOSIUM

KONGRESS

LANDSMØTE

KONFERANSE

SEMINAR

PERS HOTELL

3550 GOL
Tlf. 067/76 100-500

LA FAGFOLK TA ANSVARET

LANGAARD'S LAKRIS TOPPER

360 SENGGER